

MEMÒRIA ANUAL 2019

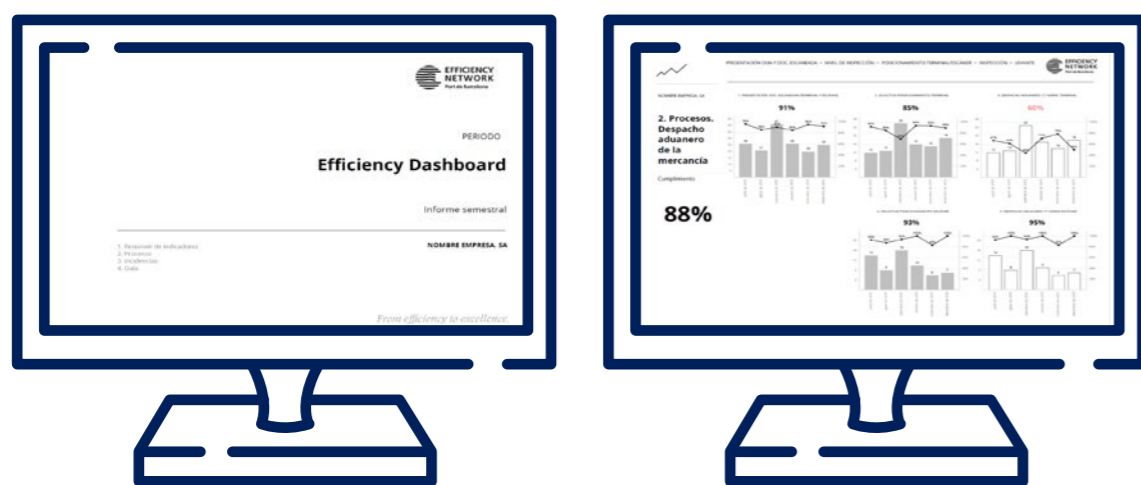

Port de Barcelona

Nou informe d'auditoria: Efficiency Dashboard

Durant aquest exercici s'ha reformat totalment l'informe d'auditoria que es realitza a les empreses certificades, amb l'objectiu de disposar de més informació respecte al seu compliment vers els compromisos Efficiency Network. Aquesta reforma ha implicat revisar els indicadors, per apropar-se més a totes les casuístiques relacionades a la gestió dels contenidors, i desenvolupar un nou informe més visual i gràfic, amb l'ús de l'eina Microstrategy de Business Intelligence.

També s'han introduït nous criteris d'avaluació com són el compliment de bones pràctiques logístiques que proposa l'associació AECOC i la mesura del percentatge d'acompliment dels processos des d'una vessant global. Aquesta mesura proporciona una visió més enfocada al negoci de les empreses auditades, ja que els permet veure el resultat de les activitats de tots els components d'una cadena logística.

La jornada tècnica de la marca

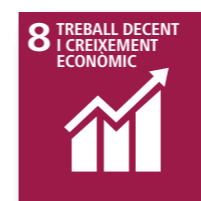
La Marca de Qualitat organitza jornades tècniques per a les empreses certificades i les administracions adherides, per tal de consolidar espais de debat que permetin millorar la col·laboració entre empreses, fomentar el debat i consolidar l'objectiu de l'eficiència i orientació del servei vers el client final.

La jornada d'aquest any s'ha dut a terme a la seu del Port de Barcelona, al World Trade Center, i hi han participat un total de **135 professionals** de les diferents empreses adherides a la Marca. S'ha centrat en conèixer les diferents funcionalitats de la nova plataforma de la Marca (Brandcenter) i aprofundir en la definició dels valors de la marca i en el coneixement dels nous models d'auditoria.

05 Desenvolupament del valor econòmic

L'activitat principal del Port de Barcelona és el tràfic de mercaderies, el moviment de persones i la logística que això genera. Del seu dinamisme depenen el creixement i desenvolupament de les organitzacions que en formen part. El Port de Barcelona parteix del convenciment que només es pot garantir un entorn de creixement sostenible en el temps si és capaç de reduir les externalitats econòmiques de l'activitat portuària; és a dir, si procura que els aspectes econòmics, socials i ambientals avancin alhora i arribin a tothom.

Orientació als ODS

Fomentar el creixement econòmic sostingut, inclúsiu i sostenible, l'ocupació plena i productiva i el treball digne per a totes les persones

El creixement del tràfic de mercaderies i del moviment de passatgers va acompanyat de la creació de llocs de treball i la preocupació que aquest creixement sigui respectuós amb l'entorn i amb el medi ambient. A més, la descripció de llocs de treball que va realitzar l'Ajuntament de Barcelona del "sector de l'economia blava", és a dir, del treball relacionat amb l'àmbit marítim, destaca que és ocupació de qualitat.

- > 25% quota de comerç exterior marítim de l'Estat espanyol
- > Primer port de l'Estat en valor de la mercaderia
- > 35 milions de tones de tràfic de *hinterland*, és a dir, comerç real

Desenvolupar infraestructures resilient, promoure la industrialització inclusiva i sostenible i fomentar la innovació

El creixement del Port ha estat possible gràcies a una consolidació de les infraestructures i a l'ampliació de les inversions any rere any. A més, les empreses del Port han impulsat la investigació, la recerca i la innovació.

- > Construcció dels nous accessos viaris i ferroviaris al Port
- > 9,5% inversió en R+D+I sobre el total de les organitzacions del Pla
- > 4,4 milions d'euros d'ajudes rebudes per a projectes de les organitzacions del Pla

Garantir modalitats de consum i producció sostenibles

El Port de Barcelona treballa per tal que totes les organitzacions que en formen part esdevinguin actors preocupats per la sostenibilitat i promoguin pràctiques respectuoses amb la societat i el medi ambient, treballant per assolir modalitats de consum i producció sostenibles. El Port fomenta que més organitzacions de la seva Comunitat Portuària s'adhereixin al Pla de sostenibilitat sectorial i estableix i fa seguiment d'indicadors de sostenibilitat.

- > 197.812 m3 de residus MARPOL gestionats al Port
- > 78 organitzacions adherides al Pla de sostenibilitat sectorial del Port de Barcelona
- > 97,3% compres de productes o serveis de les organitzacions del Pla dins la Unió Europea

Sobre les dades

El dinamisme de l'activitat portuària es reflecteix de manera directa en el tràfic de mercaderies i moviment de persones. D'una banda, és resultat de l'acció comercial, de l'oferta logística i infraestructural i del factor humà aplicats, i en els quals influeixen també els posicionaments socials i mediambientals pels quals s'ha optat. I, de l'altra, el comportament dels tràfics influeix en el desenvolupament econòmic tant del Port com de la seva Comunitat Portuària i el seu *hinterland*. Les **dades sobre tràfic** són globals per al conjunt d'organitzacions del Port de Barcelona, provenen dels sistemes de control de dades de l'Autoritat Portuària de Barcelona (APB) i es reporten mensualment al web del Port de Barcelona.

Les **dades sobre l'exercici econòmic** d'aquesta memòria fan referència als resultats de l'APB com a organització responsable de la gestió del Port de Barcelona. Són rellevants i tenen impacte per a tot el Port en dos sentits: perquè els ingressos de l'APB provenen de l'activitat portuària general global (tràfics i concessió d'espais); i perquè els recursos generats serveixen per dur a terme les obres d'infraestructura portuària, donar suport a les accions de promoció comercial i estratègia del Port de Barcelona i cobrir les necessàries tasques de gestió i administració general de la instal·lació, entre d'altres.

Les dades que fan referència a les **ajudes rebudes, a la inversió en recerca, desenvolupament i innovació (R+D+I), i al volum de compres** a empreses de la Unió Europea provenen de les dades sectorials, és a dir, del total d'organitzacions adherides al Pla de sostenibilitat sectorial que han respost el qüestionari.

Aportació del Port a l'economia

Participació de mercat en termes de valor de les mercaderies

El Port de Barcelona és un dels principals motors de desenvolupament econòmic de Catalunya i de l'Estat espanyol i està especialitzat en mercaderies d'alt valor. En termes de valor, el 2019 el Port va canalitzar el **74% del comerç exterior marítim de Catalunya i el 25% del total de l'Estat espanyol**.

El valor aproximat del total de les mercaderies que han passat pel Port el 2019 ha estat de **86.080 milions d'euros**, un 0,6% inferior al 2018, com a conseqüència del descens del 0,3% en el total de tones manipulades i del 3,2% en les tones de contenidors, les que tenen més valor i més computen en l'indicador. Malgrat aquest petit retrocés, el Port de Barcelona es manté com a primer port de l'Estat pel que fa al valor de la mercaderia que hi transita.

2017	2018	2019	%
78.260	86.633	86.080	-0,6

Valor de les mercaderies que passen pel Port (en milions d'euros), 2017-2019

Quota de mercat de comerç exterior marítim de Catalunya

La quota de mercat del Port de Barcelona en el rerepaís o *hinterland* és el percentatge de fluxos de comerç d'una regió, que s'encaminen a través del Port. Això permet conèixer quin és el posicionament del Port de Barcelona dins del territori espanyol.

En termes de valor, el comerç exterior marítim total de **granel i càrrega general** vehiculat pel Port de Barcelona el 2019 ha estat un **74% del comerç exterior marítim total de Catalunya** per a aquests productes, dada que suposa un increment d'un punt percentual respecte del 2018.

2015	2016	2017	2018	2019
73%	74%	73%	73%	74%

Quota de mercat de comerç exterior marítim de Catalunya – granel i càrrega general, 2015-2019

També en termes de valor, el Port de Barcelona ha encaminat el **87% del total de comerç exterior marítim de contenidors de Catalunya**.

2015	2016	2017	2018	2019
85%	84%	85%	86%	87%

Quota de mercat de comerç exterior marítim de Catalunya – contenidors (TEU), 2015-2019

Quota de mercat de comerç exterior de l'Estat espanyol

D'altra banda, el comerç exterior marítim total **granel i la càrrega general** vehiculats pel Port de Barcelona el 2019 ha representat, en valor, el 25% del comerç exterior marítim d'aquests productes total de l'Estat espanyol.

2015	2016	2017	2018	2019
24%	25%	24%	24%	25%

Quota de mercat de comerç exterior marítim de l'Estat espanyol – granel i càrrega general, 2015-2019

Pel que fa al valor del comerç exterior marítim de contenidors de l'Estat espanyol (TEU) encaminat pel Port de Barcelona, ha suposat el 2019 el 32% del valor del comerç exterior marítim total de **contenidors** de l'Estat espanyol.

2015	2016	2017	2018	2019
31%	31%	32%	32%	32%

Quota de mercat de comerç exterior marítim de l'Estat espanyol – contenidors (TEU), 2015-2019

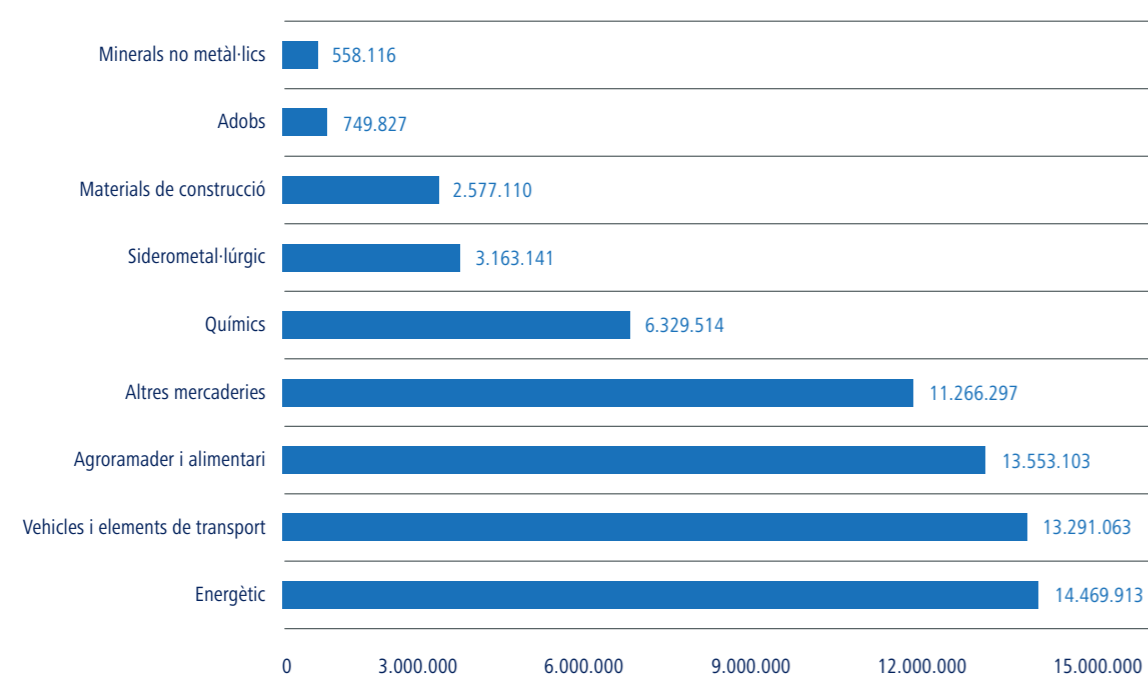
Sectors amb els quals es treballa

Com a principal regió importadora i exportadora de l'Estat espanyol, una de les característiques del sector exterior català és el seu elevat grau de diversificació, que abasta una àmplia gamma de sectors productius. Els principals sectors econòmics que configuren el comerç exterior marítim català i el seu teixit empresarial i industrial utilitzen majoritàriament el Port de Barcelona per canalitzar els seus fluxos de comerç. I aquest, a través d'una infraestructura adaptada a les necessitats i de la prestació de serveis eficients, contribueix a la millora de la seva competitivitat.

En la taula i la gràfica següent s'indiquen els sectors més rellevants en el desenvolupament econòmic local que disposen del suport del Port per al seu creixement:

	2015	2016	2017	2018	2019	%
Energètic	10.568.342	10.083.533	12.724.469	13.874.011	14.469.913	4,3%
Vehicles i elements de transport	9.546.940	10.386.425	12.299.616	13.757.357	13.291.063	-3,4%
Agroramader i alimentari	7.684.093	8.248.351	11.476.244	12.992.796	13.553.103	4,3%
Altres mercaderies	7.784.132	7.971.058	10.454.914	11.580.213	11.266.297	-2,7%
Químics	4.679.970	4.817.431	5.791.910	6.350.393	6.329.514	-0,3%
Siderometal·lúrgic	2.142.439	2.182.656	3.067.800	3.242.672	3.163.141	-2,5%
Materials de construcció	2.391.566	2.640.574	2.954.709	2.830.889	2.577.110	-9,0%
Adobs	791.835	717.586	764.933	793.715	749.827	-5,5%
Minerals no metàl·lics	331.936	465.348	535.538	581.713	558.116	-4,1%

Principals tipus de mercaderies transportades al Port de Barcelona (t), 2015-2019

Mercaderies transportades per sector (t), 2019

Excepte en els energètic i agroramader i alimentari, l'evolució dels sectors ha estat negativa. Es registra, però, un comportament molt divers segons el producte:

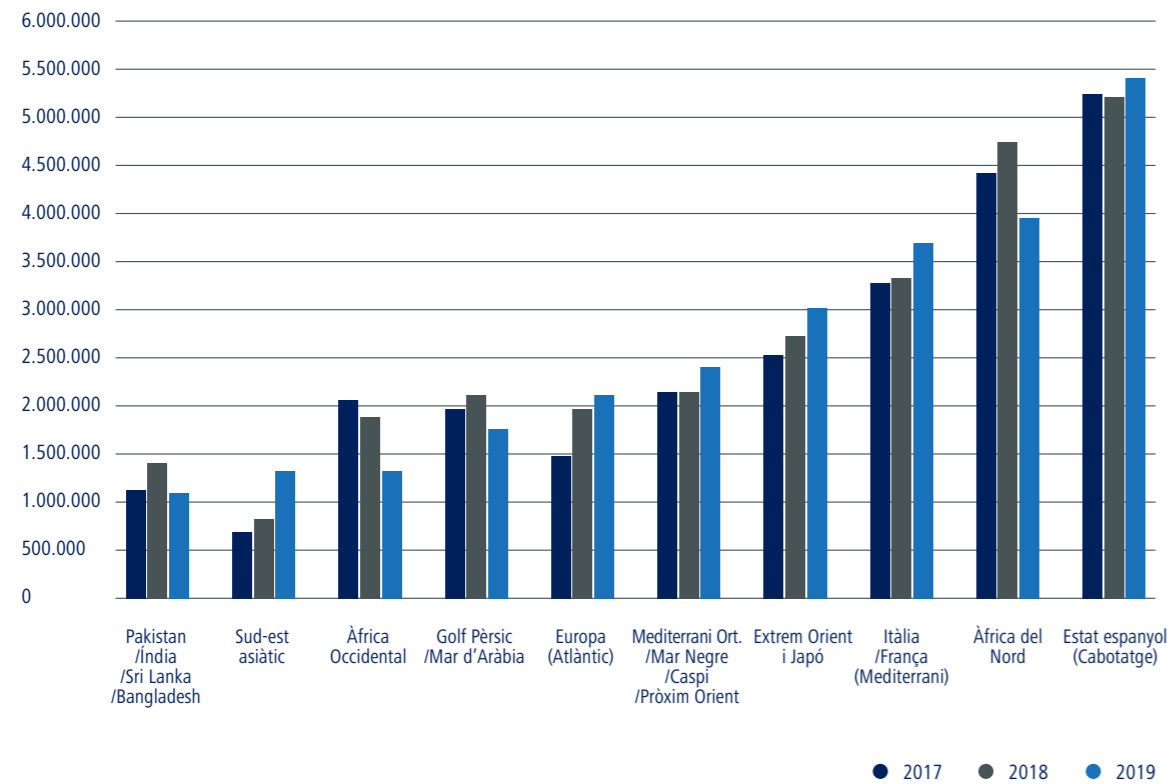
- > Energètic: gas natural (-3%), gasolina (-1%), gasoil (+26%), biocombustibles (+78%) i fuel (-29%).
- > Vehicles i elements de transport: vehicles i peces (-12%).
- > Agroramader i alimentari: fruites, hortalisses i llegums (+12%), fava de soja (+13%), pinso i farratges (13%) i vins, begudes, alcohols i derivats (-10%).
- > Altres: pasta i paper (-1%), maquinària i recanvis (-3%), i fustes (-3%).
- > Químics: productes químics (-0,3%).
- > Siderometal·lúrgic: productes siderúrgics (-3%).
- > Materials de construcció: altres materials (-7%) i ciment i clínquer (-12%).

Països amb els quals es treballa

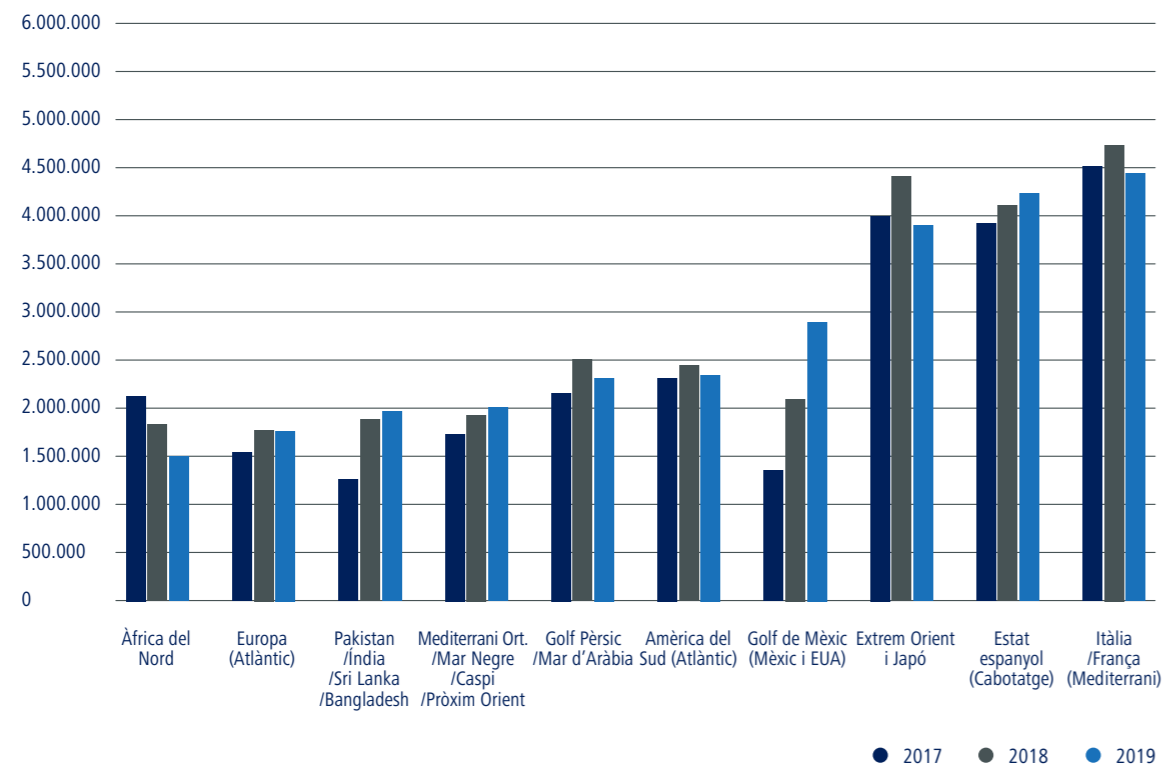
En la següent taula s'aprecia l'evolució del tràfic en tones del Port de Barcelona per àrees geogràfiques entre el 2015 i el 2019. Les àrees de més creixement enguany, també en relació a valors absoluts, han estat l'Àfrica occidental, Canadà i Grans Llacs i la zona del Carib.

Àrees geogràfiques	Acumulat mensual				
	2018	2019	Dif. 19-18	%	% sobre total acum.
Tones	66.003.759	65.958.084	-45.675	-0,1%	100%
Espanya (Cabotatge)	9.235.529	9.588.804	353.275	3,8%	14,5%
Itàlia/França (Mediterrani)	8.009.868	8.076.294	66.425	0,8%	12,2%
Extrem Orient i Japó	7.100.284	6.910.267	-190.017	-2,7%	10,5%
Àfrica del Nord	6.527.968	5.434.891	-1.093.077	-16,7%	8,2%
Mediterrani Ort./Mar Negre/Caspi/Pròxim Orient	4.013.725	4.396.691	382.966	9,5%	6,7%
Golf Pèrsic/Mar d'Àràbia	4.597.417	4.052.281	-545.137	-11,9%	6,1%
Europa (Atlàntic)	3.689.023	3.863.925	174.902	4,7%	5,9%
Golf de Mèxic (Mèxic i EUA)	2.875.944	3.480.660	604.715	21,0%	5,3%
Pakistan/Índia/Sri Lanka/Bangladesh	3.230.329	3.023.491	-206.838	-6,4%	4,6%
Amèrica del Sud (Atlàntic)	3.140.082	2.880.631	-259.451	-8,3%	4,4%
Àfrica Occidental	2.822.132	2.594.513	-227.619	-8,1%	3,9%
Sud-est asiàtic	1.982.715	2.582.987	600.272	30,3%	3,9%
Canadà (Atlàntic) i Grans Llacs	1.404.550	1.734.721	330.171	23,5%	2,6%
Amèrica Central i Carib	1.429.517	1.652.627	223.110	15,6%	2,5%
Mar Roig	1.871.559	1.470.932	-400.627	-21,4%	2,2%
Amèrica del Nord (Atlàntic)	1.032.087	1.360.310	328.223	31,8%	2,1%
Amèrica del Nord (Pacífic)	685.024	934.108	249.084	36,4%	1,4%
Amèrica del Sud (Pacífic)	1.166.804	864.034	-302.770	-25,9%	1,3%
Àfrica del Sud i de l'Est/Oceà Índic	587.123	484.344	-102.779	-17,5%	0,7%
Desconegut	382.241	408.300	26.058	6,8%	0,6%
Austràlia i Nova Zelanda/Illes del Pacífic	219.838	163.274	-56.564	-25,7%	0,2%

Tràfic per àrees geogràfiques (en tones), 2018-2019

Principals àrees de destí (en tones), 2017-2019

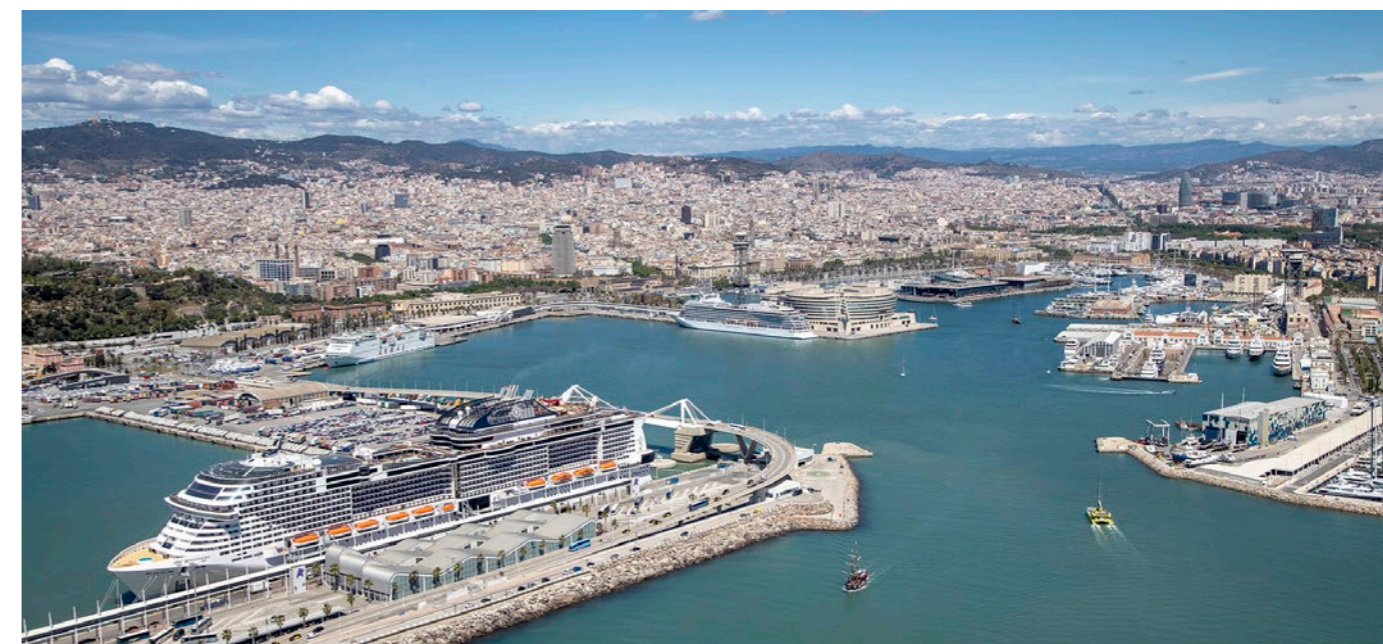
Principals àrees d'origen (en tones), 2017-2019

Dades de tràfic del Port de Barcelona

L'any 2019 ha estat un any de consolidació per al Port de Barcelona, tot i estar marcat a nivell global per un cúmul d'incerteses i disrupcions que han provocat la desacceleració del comerç internacional.

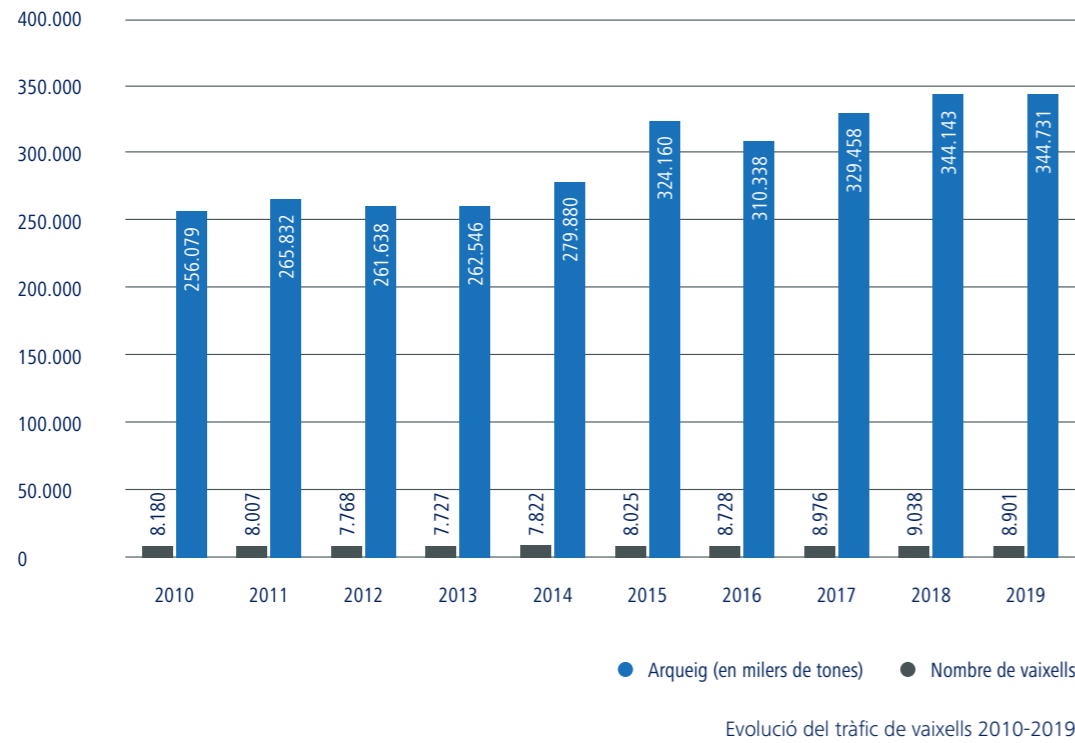
S'han registrat **67,7 milions de tones de tràfic total** –dada que integra totes les modalitats de càrrega, a més d'avituallament i pesca–, xifra molt similar a la de l'exercici anterior (67,8 milions). Destaca que més de la meitat d'aquest tràfic total, més de **35 milions de tones corresponen al tràfic de hinterland**, és a dir, al comerç real de mercaderies, sense comptabilitzar els transbordaments ni les tares. Tot i l'estancament d'alguns segments, aquest tràfic manté el 2019 la xifra rècord assolida el 2018.

Pel que fa als contenidors, malgrat tancar l'any amb un descens del 3,2%, els **3,3 milions de TEU** registrats fan que l'exercici sigui el segon millor de la història del Port de Barcelona en aquest tràfic. També han tancat en negatiu els sòlids a granel i els vehicles, productes condicionats sovint per la conjuntura, mentre que els **líquids a granel han registrat un nou rècord històric**.

Escales

Durant aquest exercici s'han comptabilitzat un total de 8.901 escales de vaixell en el Port de Barcelona (-1,5%). Tot i el descens, es mantenen les dimensions dels vaixells que fan escala a Barcelona, amb un arqueig total de 344.730.742 tones (+0,2%).

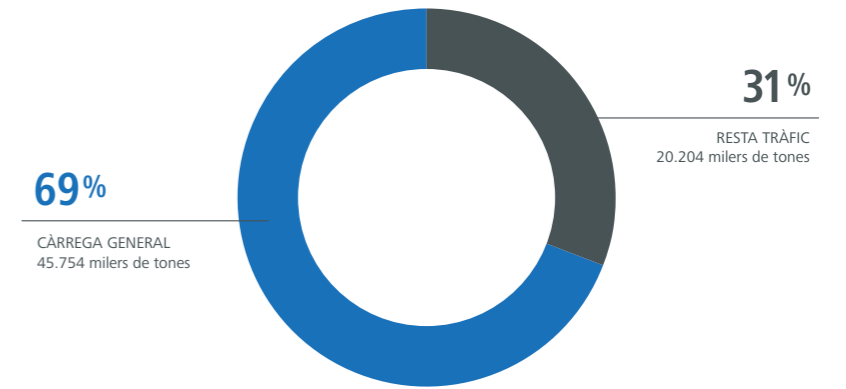

Mercaderies per tipus d'envàs i navegació

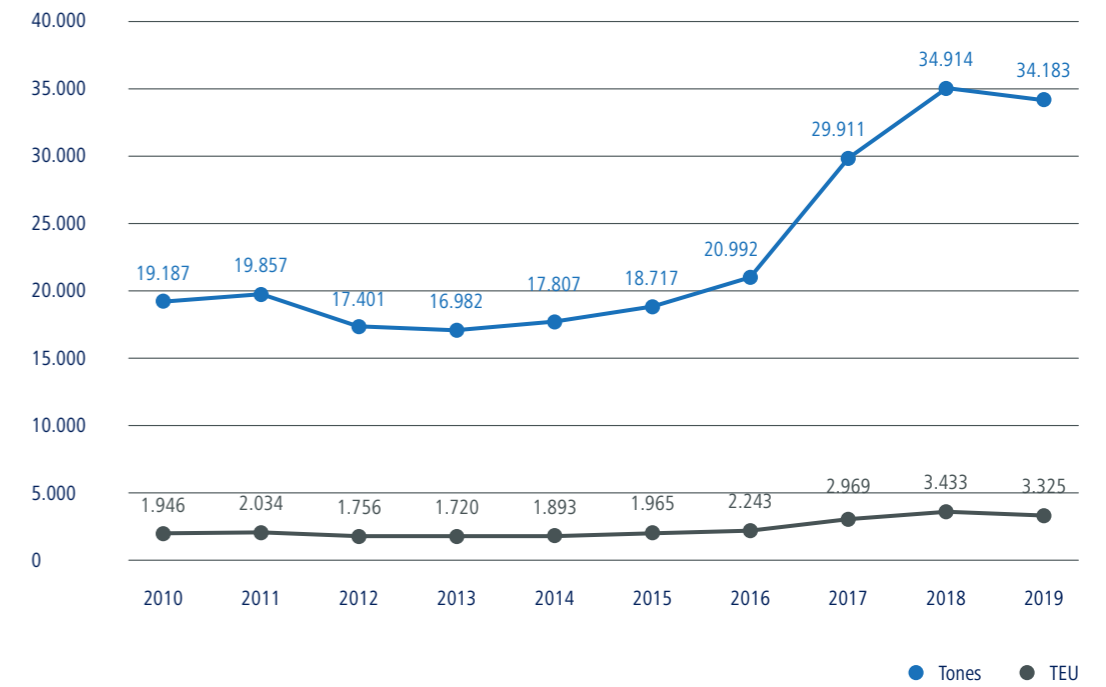
Per tipus d'envàs, més de la meitat de la càrrega de mercaderies ha estat contenitzada, tot i que ha registrat un lleu descens respecte de l'any anterior. La càrrega general ha representat quasi el 70% del total.

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Càrrega contenitzada	19.187	19.857	17.401	16.982	17.807	18.717	20.992	29.911	34.914	34.183
Càrrega convencional	8.589	8.903	8.969	9.426	9.793	10.723	10.737	11.210	11.552	11.572
Líquids a granel	11.558	10.761	10.431	10.610	12.949	12.055	11.413	14.484	15.314	16.132
Sòlids a granel	3.542	3.544	4.685	4.374	4.764	4.426	4.436	4.466	4.225	4.071
Total	42.877	43.065	41.486	41.392	45.313	45.921	47.578	60.071	66.005	65.958

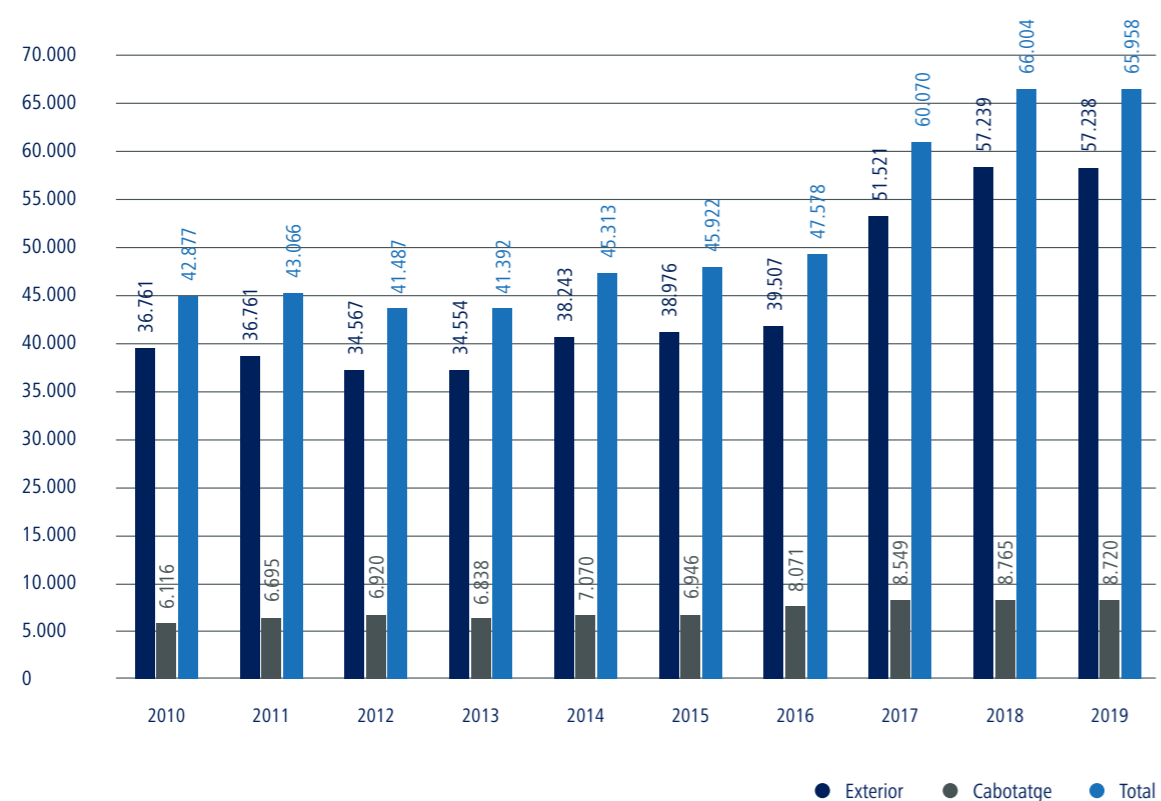
Estructura del tràfic de mercaderies, 2010-2019 (en milers de tones)

Participació de la càrrega general en el tràfic total, 2019 (en milers de tones)

Evolució del tràfic de càrrega general contenitzada 2010-2019

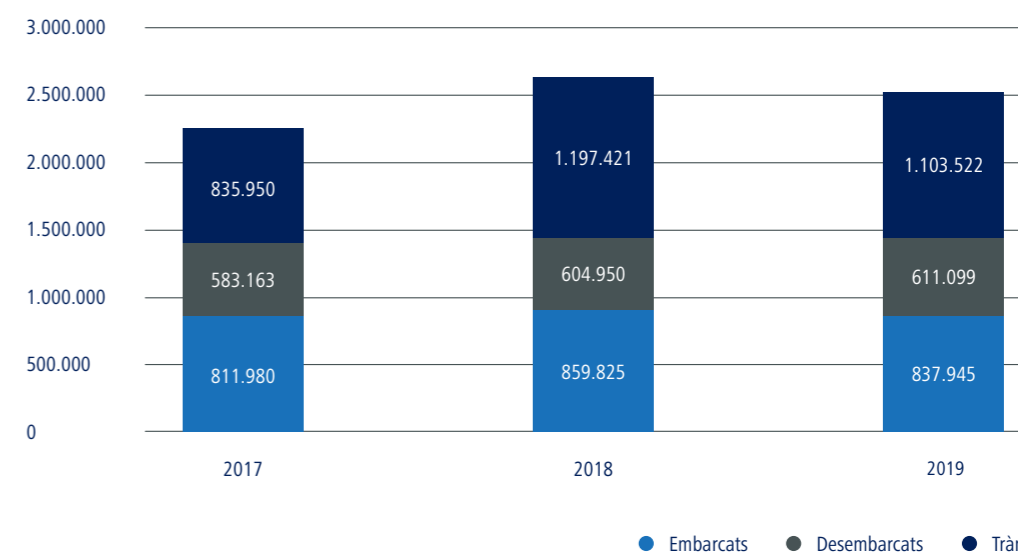

Evolució del tràfic de mercaderies per tipus de navegació (en milers de tones), 2010-2019

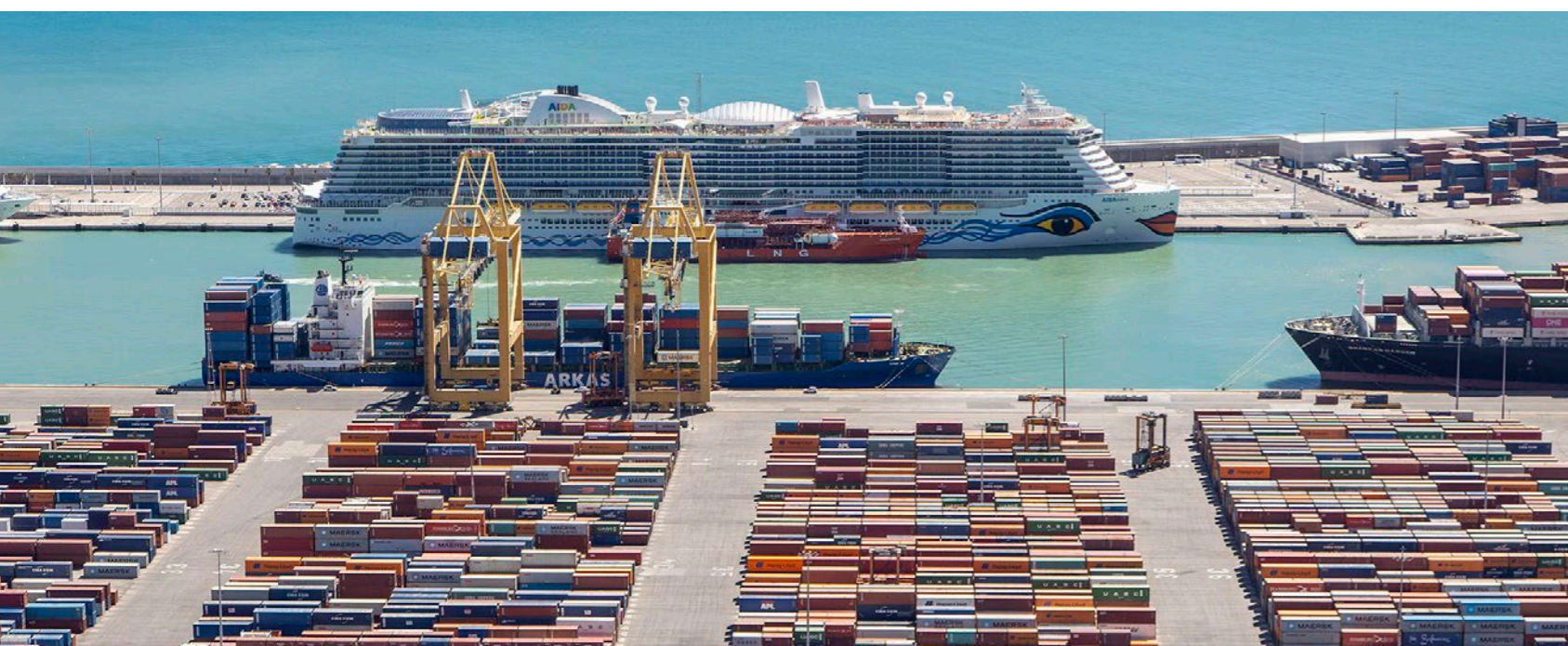
Contenidors

El descens del 3,2% en aquest tipus de tràfic, que ha sumat 3,3 milions de TEU, es deu principalment al comportament dels contenidors plens, que han tancat l'any amb un retrocés del 4%, i que afecta especialment els trànsits (-8%) i les exportacions (-3%), mentre que les importacions s'han pràcticament estancat (+1%).

Les dades mostren, d'altra banda, que el Port de Barcelona segueix potenciant el seu paper com a facilitador del comerç exterior, ja que els contenidors plens d'exportació i d'importació es mantenen com el grup més nombrós.

Tràfic de contenidors plens, segons operació (en TEU), 2017-2019

Comportament per mercats i operació

El continent asiàtic continua com a principal origen i destí dels contenidors que canalitza el Port, amb el 42% de les exportacions i el 75% de les importacions. I la Xina es consolida un any més com el principal soci comercial, ja que ha sigut receptora de l'11% dels contenidors d'exportació i l'origen del 42% de les importacions.

El Port de Barcelona, però, treballa amb una àmplia diversitat de mercats i alguns dels països que han registrat un dinamisme més gran en els seus intercanvis amb el Port durant el 2019 són Egipte (+11,1%), Turquia (+10,5%) o Aràbia Saudita (+9,6%).

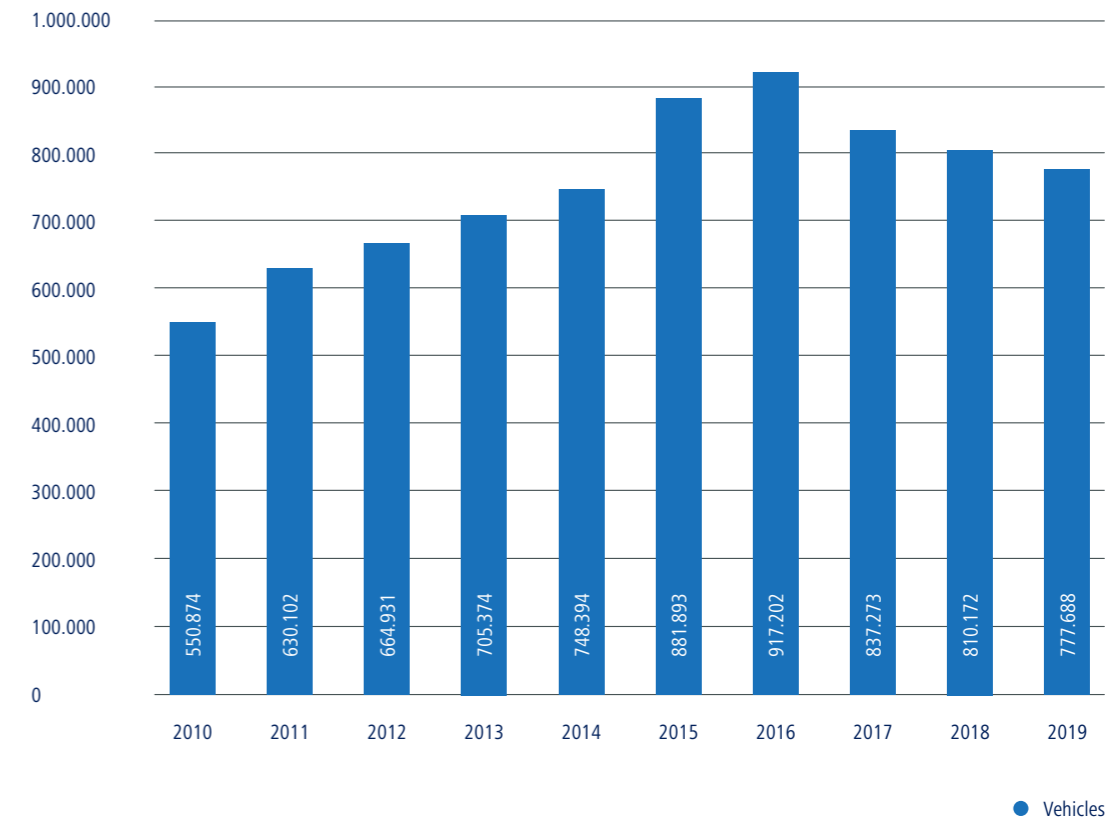
Exportacions

Les exportacions de contenidors han tancat en negatiu, però destaquen els resultats de la Xina (+15%) lligats al repunt dels productes càrnics porcins (+94%). Quant a la resta del *foreland*, la nota més negativa és Àfrica del Nord (-11%), amb una pèrdua de 14.214 TEU concentrada a Algèria i, en menor grau, el Marroc. El continent americà també ha tancat l'exercici en negatiu (-6%), amb retrocessos tant a Amèrica del Sud (-12%), focalitzats a l'Argentina i Brasil, com al nord del continent (-4%), especialment per a les mercaderies dirigides a Mèxic (-5%) i als EUA (-3%).

Importacions

Les compres a l'exterior s'han mantingut estancades (+1%), molt influenciades pel mercat asiàtic, que representa el 75% de les importacions. Dins d'Àsia, mentre que el subcontinent indi i Extrem Orient han tancat en negatiu, el sud-est asiàtic ho ha fet en positiu i la Xina ha registrat un moderat increment de l'1%.

Al marge d'Àsia, els mercats de la resta del món creixen de mitjana un moderat 3%, però amb comportaments dispers. Destaquen els creixements de l'Amèrica Central, pivotats per Colòmbia i Costa Rica; de la Mediterrània oriental, amb Turquia com a país de més creixement, tant en termes relatius (+15%) com absoluts (+4.100 TEU, i els EUA (+12%). Per contra, es registren descensos al continent africà (-5%) i a Mèxic i Canadà, entre d'altres.

Evolució del tràfic de vehicles (en unitats), 2010-2019

Vehicles

Durant l'any 2019 el Port de Barcelona ha registrat un tràfic de vehicles de **777.688 unitats, un 4% menys** que l'exercici anterior, bàsicament a causa del retrocés de les exportacions (-20.789 unitats) i els trànsits (-13.541 unitats).

Aquesta davallada ha estat motivada per circumstàncies inherents a l'activitat dins l'Estat: en primer lloc, la disminució general de les exportacions provocada per l'augment de la competència des de països emergents en aquesta indústria (com la República Txeca, Eslovàquia, Polònia, Turquia i el Marroc); d'altra banda, un dels principals elements de competitivitat del Port de Barcelona, les instal·lacions ferroviàries, són cada vegada més comuns en altres ports; per tant, poden oferir també un accés ferroviari a fàbrica a clients habituals del Port de Barcelona.

L'exercici 2019, d'altra banda, ha suposat la consolidació d'alguns tràfics terrestres centreeuropeus, que s'han estabilitzat en volums importants i ja representen més de 50.000 unitats terra-terra. Un tràfic intermodal que ha de contribuir a fer que Barcelona esdevingui un *hub* d'exportació centreeuropeu.

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Cabotatge	70.259	70.722	80.623	97.533	120.205	138.726	136.561	138.769	132.062
Internacional	559.843	594.209	624.751	650.861	761.688	778.476	700.712	671.403	645.626

Tràfic de vehicles per navegació (en unitats), 2011-2019

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Importació	134.720	103.501	130.922	123.242	172.143	206.181	212.439	201.000	201.197
Exportació	348.332	378.642	437.991	431.440	453.357	465.802	401.178	390.158	377.777
Trànsit	76.791	112.066	136.461	96.179	136.188	106.493	87.095	80.245	66.652

Tràfic internacional de vehicles (en unitats), 2011-2019

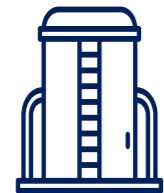

Sòlids i líquids a granel

Líquids a granel

El 2019 s'ha registrat un nou rècord d'activitat en els líquids a granel que, amb **16,1 milions de tones** (sobretot d'hidrocarburs), han crescut un 5,3%. Per volum, el producte més rellevant és el gas natural (-2,9%), seguit de la gasolina (-1,3%), tot i que ambdós retrocedeixen lleugerament. El gasoil, per altra banda, amb 3 milions de tones, ha augmentat un 26% respecte l'any anterior i els biocombustibles, amb 1,4 milions de tones, són el líquid a granel que més ha crescut (+92,2%).

Pel que fa als productes químics, l'EDC ha registrat l'increment més gran (+12%), amb 205.000 tones, mentre que la sosa càustica ha retrocedit un 7%, amb 195.900 tones.

16,1
milions de tones
de líquids a granel (rècord històric)

Sòlids a granel

Amb un tràfic de **4,07 milions de tones**, els sòlids a granel han retrocedit un 3,6% en el seu conjunt i han patit la davallada d'1,01 milions de tones de ciment i clínquer i de 546.572 tones en la potassa, tots dos amb un retrocés de l'11,4% respecte del 2018. Un descens motivat principalment per causes conjunturals, com l'entorn internacional poc favorable per als tràfics d'exportació de ciment, i l'espera de l'inici d'operacions de la nova terminal de potassa, que permetrà un augment molt considerable ja l'any 2020. També la fava de soja ha experimentat un lleu retrocés del 3,7% amb 1,34 milions de tones.

Pel que fa als productes agrícoles, el tràfic ha augmentat un 8,4% en el seu conjunt, amb 549.554 tones en total. El cereal que més ha pujat (+64%) ha estat el blat de moro, amb 411.670 tones descarregades, mentre que el blat ha baixat un 51%, amb 117.392 tones descarregades.

4,1 milions de tones
(-3,6%)

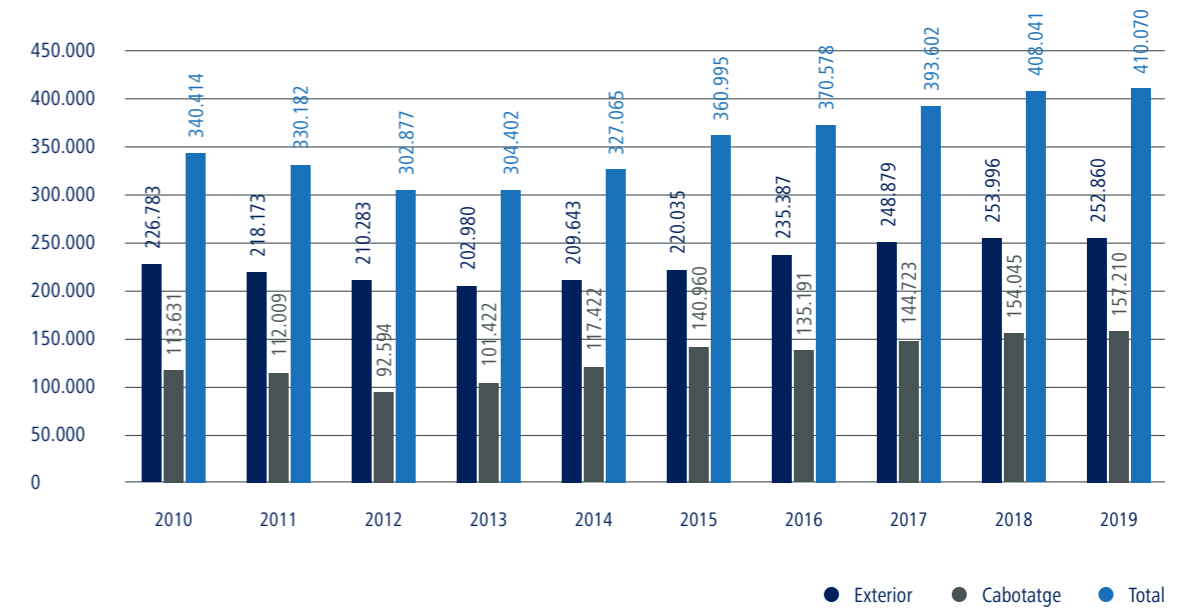
Tràfic marítim de curta distància

El tràfic marítim de curta distància (TMCD) és el tràfic de mercaderies i moviment de passatge entre ports situats en territori europeu o entre aquests ports i els ubicats en països no europeus amb una línia de costa en els mars riberecs que envolten Europa. El criteri aplicat és per a la mercaderia que prové o es dirigeix a ports d'aquests països, segons l'associació European Shortsea Network.

La càrrega es divideix en els segments de càrrega contenitzada (exclosa la càrrega de contenidors en equipaments rodats), Ro-Ro (càrrega general transportada en UTI, sense incloure els vehicles), càrrega convencional (càrrega general no contenitzada diferent de la rodada, sense incloure els vehicles) i els vehicles.

Pel que fa a la càrrega rodada (aquella que s'embarca mitjançant camió, plataforma o remolc), el port català ha canalitzat **410.070 unitats de transport intermodal (UTI)**¹, amb un lleuger augment de 0,5% respecte l'any passat.

Aquest apartat inclou la mercaderia que es transporta a les Illes Balears i Canàries, que ha estat de 252.874 UTIS i suposa un descens del 0,4% respecte l'any anterior, però també la càrrega de les autopistes del mar o *short sea shipping* (serveis regulars entre Barcelona i diverses destinacions d'Itàlia i del Nord d'Àfrica).

Tràfic d'UTI(u) per navegació, 2010-2019

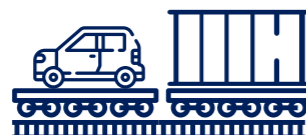
¹UTI = medi d'unitització, autopropulsat o no, que es emprat, directa o indirectament, com a medi de transport terrestre (ex. remolcs, plataformes, camions, furgons frigorífics...).

Autopistes del Mar

Dins del transport marítim de curta distància, les anomenades autopistes del mar (ADM) o serveis de *short sea shipping* (SSS) han registrat **153.692 UTI (+3,0%), un nou rècord històric per al Port**. La línia amb més tràfic ha estat Civitavecchia, amb 77.889 UTIS (+2,3%). Aquesta ruta ha incrementat enguany la capacitat, arran de la prolongació de 29 metres dels dos vaixells, *Roma* i *Barcelona*.

Pel que fa al tràfic de **vehICLES nous** en SSS, destaca la línia amb Savona amb un increment del 51% i un total de 61.117 unitats manipulades. En total, les autopistes del mar han manipulat 158.313 automòbils (+16%).

En general, l'evolució a l'alça dels tràfics amb els ports italians (comunitari), amb més pes específic, han permès que tots els tipus de càrrega acabessin en positiu malgrat els descensos de tràfic dels serveis no comunitaris (amb el nord d'Àfrica).

Tràfic ferroviari

Malgrat els descensos de tràfic, la **quota del transport ferroviari** manté els nivells del 2018: un 13% en el cas dels contenidors (249.751 TEU manipulats per aquest mode) i en un 35,5% en els vehicles (252.200 unitats).

Passatgers

Durant l'any 2019, han passat pel Port de Barcelona un **total de 4.628.572 passatgers (+3%)**, dels quals 1.490.644 han viatjat en ferris de línia regular, un 2,7% més que l'any anterior. Ha crescut especialment el cabotatge comunitari, mentre que els moviments amb les Balears -que representa el 57% del total- s'ha mantingut estable i els altres ferris han disminuït. La resta de moviments de passatgers ha correspost als creuers.

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
P. cabotatge	1.169.818	1.013.885	1.028.897	1.095.503	1.167.493	1.274.230	1.424.752	1.451.979	1.490.644
P. creuer turístic	2.657.244	2.408.634	2.599.232	2.364.292	2.540.302	2.683.499	2.712.247	3.042.217	3.137.918
Total	3.827.062	3.422.519	3.628.129	3.459.795	3.707.795	3.957.729	4.136.999	4.494.196	4.628.562

Evolució del tràfic de passatgers, 2011-2019

Creuers

Aquest exercici s'han registrat **3.137.918 passatgers de creuer** (+3,1%) i 800 escales d'aquest tipus de vaixell. Com a principals novetats del 2019 destaquen la primera escala d'un creuer propulsat per GNL i les escales del *Costa Smeralda*, últim vaixell de la companyia Costa Crociere i que també funciona 100% amb GNL.

Aquest tipus de tràfic s'adapta des de fa anys als eixos estratègics del Port de Barcelona de creixement, desenvolupament i sostenibilitat. Amb la inversió realitzada en els darrers anys, tant en infraestructures com en la qualitat dels serveis, s'ha propiciat l'alça del moviment de passatgers. D'altra banda, el Port treballa des de fa anys per incrementar les operacions d'embarcament i desembarcament, que són les que més beneficis econòmics aporten a la ciutat. Si bé el 2019 aquestes han crescut un 1%, en els últims 3 anys s'han registrat increments mitjans del 3%. A més, l'orientació d'aquest tràfic cap a la sostenibilitat es tradueix en què el Port promou l'acollida dels vaixells més nous de les flotes de creuers i, per tant, els més eficients ambientalment, i treballa en mesures com l'electrificació dels molls.

Exercici econòmic i financer

Resum del resultat econòmic

L'Autoritat Portuària de Barcelona ha tancat l'exercici econòmic de 2019 amb un **benefici net de 44,2 milions d'euros**, que representa un decrement del 18% respecte de l'any anterior. El resultat d'explotació ha caigut un 22% respecte de l'any anterior, però l'efecte del resultat financer ha contribuït a suavitzar aquesta caiguda fins al 18%.

	2019	2018	Variació	% Var
Resultat d'explotació	40,2	51,4	(11,2)	-22%
Resultat financer	4,0	2,3	1,7	72%
Total	44,2	53,7	(9,5)	-18%

Resultat de l'exercici (milions d'euros), 2019

El decrement del resultat de l'exercici està motivat principalment per l'increment del volum de despesa i no tant pel decrement dels ingressos que, tot i amb una conjuntura econòmica inestable, han registrat poca variació respecte de l'exercici 2018.

Xifra de negoci

L'import net de la xifra de negoci de 2019 ha totalitzat **172,4 milions d'euros** i s'ha situat un 1% per sota de l'exercici anterior. Els ingressos per taxes portuàries han caigut en la mateixa proporció, mentre que els altres ingressos de negoci estan en línia amb l'exercici anterior.

(Milers d'euros)	2019	2018	Variació	% Var
Taxes portuàries	157.722	158.862	(1.140)	-1%
Taxa d'ocupació	57.311	55.825	1.486	3%
Taxes d'utilització	83.527	85.837	(2.310)	-3%
Taxa del vaixell	33.362	33.175	187	1%
Taxa de les embarcacions esportives	438	388	50	13%
Taxa del passatge	11.570	11.235	335	3%
Taxa de la mercaderia	37.762	40.392	(2.630)	-7%
Taxa de la pesca fresca	194	165	29	18%
Taxa utilització especial zona de trànsit	201	482	(281)	-58%
Taxa d'activitat	15.272	15.661	(389)	-2%
Taxa d'ajuts a la navegació	1.613	1.539	74	5%
Altres ingressos de negoci	14.711	14.665	46	0%
Imports addicionals a les taxes	6.437	6.287	150	2%
Tarifes i altres	8.274	8.378	(104)	-1%
Total	172.433	173.527	(1.094)	-1%

Import net de la xifra de negoci, 2018-2019

Les variacions més significatives respecte de l'exercici anterior són les següents:

- > En positiu destaca l'increment de facturació d'un 3% en concepte de taxa d'ocupació (activitat de concessions), relacionat amb els nous espais portuaris concedits a CILSA per la seva comercialització (a clients finals com Owin GmbH i Damm, entre d'altres), per les noves autoritzacions per operatives d'emmagatzematge (Autoterminal i Setram) i també per la finalització de les bonificacions per obres a algunes concessions (Tramer).
- > En negatiu cal mencionar la caiguda d'un 7% dels ingressos per la taxa de la mercaderia, provocada per la reducció del 10% en la quantia bàsica de la taxa (Llei de pressupostos generals de l'Estat de 2018, amb efectes a 1 de juliol 2018) i per l'estancament del tràfic.

Relació entre activitat i ingressos

A continuació es mostra l'evolució dels indicadors d'explotació més rellevants.

Indicadors	2019	2018	% Var
Tràfic	65.958.084	66.003.759	-0,1%
TEU	3.324.650	3.433.088	-3%
O/D	1.927.108	1.972.036	-2%
Trànsit	1.397.542	1.461.052	-4%
Escales	8.901	9.038	-2%
GT	344.730.742	344.143.018	0,2%
Passatge	4.628.562	4.494.196	3%
Creuers	3.137.918	3.042.217	3%
Ferris	1.490.644	1.451.979	3%

Indicadors d'explotació Port de Barcelona, 2018-2019

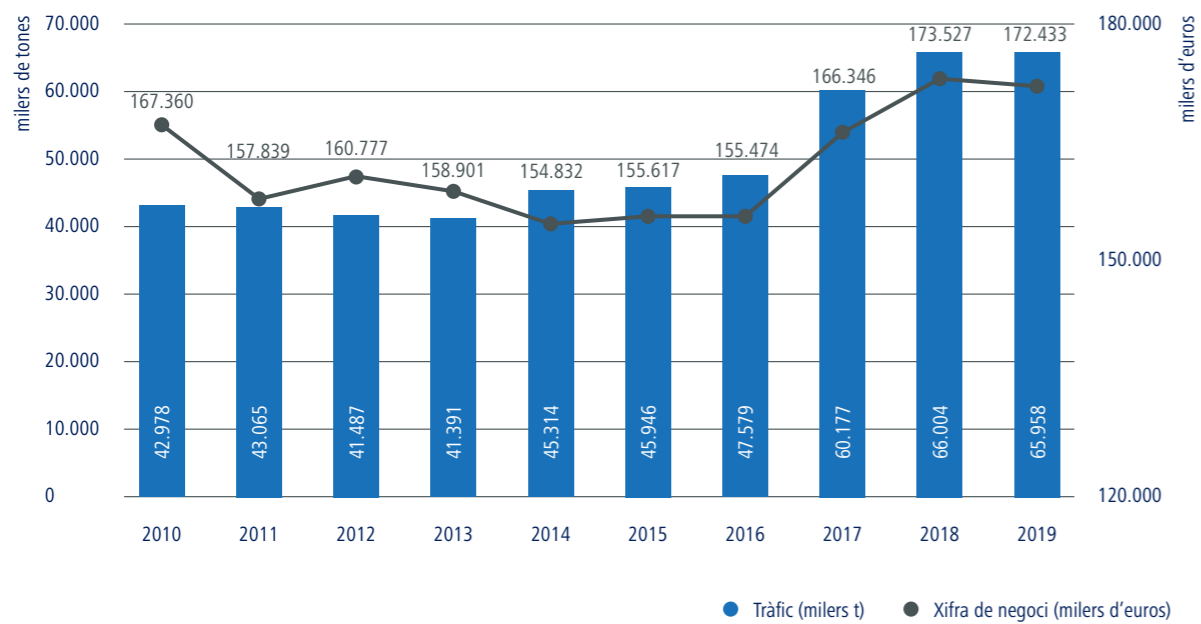
L'activitat de 2019 ha estat marcada per la incertesa econòmica provocada per fets com la guerra comercial entre la Xina i els Estats Units, l'alentiment econòmic mundial, les negociacions de sortida del Regne Unit de la Unió Europea i la crisi del sector de l'automòbil, que han contribuït a un alentiment d'indicadors com el tràfic total en tones (-0,1%) i l'acumulat d'arqueig dels vaixells-GT (+0,2%) i del nombre d'escales (-0,1%). En sentit positiu destaca l'evolució ascendent de les xifres de passatge (+3% en creuers i ferris), que han fet créixer els ingressos en un 3% respecte de l'any anterior.

A efectes de contextualitzar l'anàlisi de les variacions, cal tenir en compte que el 2018 es van registrar rècords històrics tant en el volum de tràfic com en facturació de taxes.

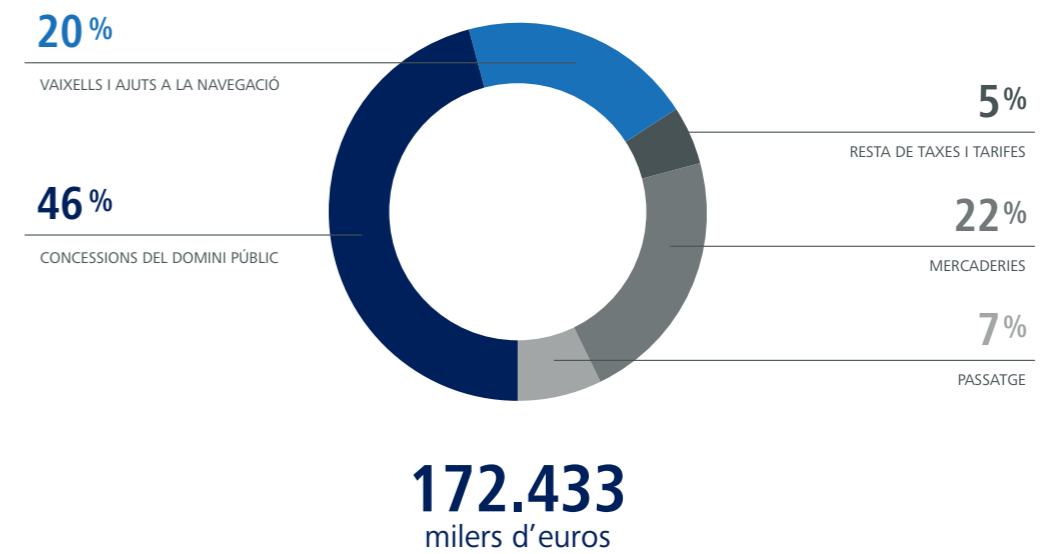
Ingressos per tipologia

El 46% dels ingressos de 2019 han derivat de les concessions del domini públic i, per tant, no estan directament relacionats amb les fluctuacions del tràfic, fet que aporta estabilitat a l'estructura d'ingressos de l'APB.

Aquests ingressos han estat superiors a l'acumulat de les dues principals taxes d'utilització, les de mercaderies i vaixells i ajuts a la navegació, que conjuntament representen el 42% dels ingressos. La distribució percentual dels ingressos per tipologia no ha experimentat variacions importants en els darrers anys.

Evolució xifra de negoci i volum de tràfic, 2010-2019

Import net de la xifra de negoci, 2019

Resultat d'exploració

El resultat d'exploració ha sumat **40,2 milions d'euros**, un 22% menys que l'any anterior.

	2019	2018	Variació	% Var.
Import net de la xifra de negoci	172.433	173.527	(1.094)	-1%
Altres ingressos d'exploració	6.750	6.799	(49)	-1%
Despeses de personal	(33.421)	(32.341)	(1.080)	3%
Altres despeses d'exploració	(55.262)	(45.588)	(9.674)	21%
Amortitzacions de l'immobilitzat	(56.940)	(57.706)	766	-1%
Imputació de subvencions d'immobilitzat no financer i altres	6.835	6.529	306	5%
Deteriorament i resultat per alienacions d'immobilitzat	(184)	157	(341)	-
Total	40.211	51.377	(11.166)	-22%

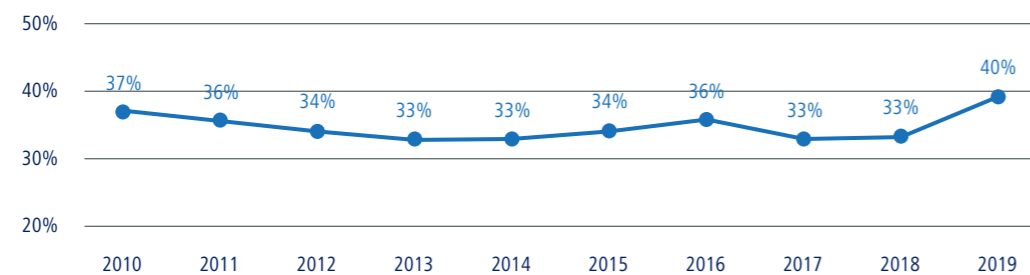
Resultat d'exploració (milers d'euros), 2018-2019

Despesa

Les partides de despesa són les responsables del decrement del resultat anual. D'una banda, les despeses de personal han registrat un augment del 3% arran d'indemnitzacions, regularitzacions a la Seguretat Social i increment de sous i salaris. Per altra banda, les despeses d'exploració han incrementat en gairebé 10 milions d'euros (un 21%), principalment pels següents efectes:

- > Provisió per a litigis i reclamacions (moll Prat i Imax): +5,6 milions.
- > Execució del dragatge general: +2,1 milions.
- > Aportació a Ports de l'Estat: +1,3 milions.
- > Esdeveniments excepcionals 2019 (fira Smart Ports, 150 aniversari...): 0,9 milions.

El manteniment dels ingressos i l'increment de les despeses ha afectat notablement la ràtio d'absorció, que ha assolit el 40%, el percentatge més elevat dels darrers deu anys. Tanmateix, si s'aïllessin els fets no recurrents (litigis i esdeveniments excepcionals), la ràtio no arribaria al 36%.

Despeses corrents= Desp. de personal+serveis exteriors+altres despeses de gestió ● Despeses corrents / Xifra de negoci

Ràtios d'absorció de despeses (%), 2010-2019

Empreses participades

Els percentatges sobre el capital social de les societats participades per l'APB no han variat respecte de l'exercici anterior:

Empreses del grup	% del capital social
Gerència Urbanística Port Vell	100,00%
Centro Intermodal de Logística, S.A., S.M.E.	51,50%
World Trade Center Barcelona, S.A. S.M.E.	75,99%
Empreses associades	
Catalana d'Infraestructures Portuàries, S.L.	49,00%
Terminal Intermodal Marítima Centro, S.L.	49,00%
Terminal Intermodal de l'Empordà, S.L.	47,32%
Puerto Seco de Azuqueca de Henares, S.A.	36,73%
Portic Barcelona, S.A.	40,69%
Terminal Marítima de Zaragoza, S.L.	21,55%
Altres participacions	
Barcelona Regional Agencia Metropolitana de Desenvolupament Urbanístic i d'Infraestructures, S.A.	49,00%
Puerto Seco de Madrid, S.A. S.M.E.	10,20%
Perpignan Saint Charles Conteneur Terminal, SAEML	3,89%

Societats participades per l'APB, a 31/12/2019

Resultat financer

El resultat financer de prop de 4 milions d'euros millora en 1,7 milions la xifra de l'any anterior (+72%).

(Milers d'euros)	2019	2018	Variació	% Var
Ingressos financers	4.415	3.657	758	21%
Despeses financeres	(1.955)	(2.904)	949	-33%
Variació del valor raonable en instruments financers	1.485	1.544	(59)	-4%
Deteriorament i resultat per alienacions d'instruments financers	8	-	8	-
Total	3.953	2.297	1.656	72%

Resultat financer (milers d'euros), 2018-2019

A aquesta variació hi han contribuït els següents factors:

a) Ingressos financers:

- > Participacions en instruments de patrimoni. S'han rebut dividends per valor de 3,3 milions. Destaca el World Trade Center, amb 0,7 milions més (l'any 2018 l'APB tenia un percentatge de participació del 52,27% i després de la reducció de capital el percentatge és del 75,99%) i CILSA, amb 0,3 milions més respecte de 2018.
- > Altres instruments financers. No s'ha registrat ingrés per litigis de la T3, mentre que el 2018 es va comptabilitzar un ingrés de 0,3 milions d'euros.

b) Despeses financeres. La càrrega financera atribuïble a l'endeutament amb el Banc Europeu d'Inversions ha estat inferior el 2019 per la reducció progressiva del volum d'endeutament, juntament amb el fet d'haver cancel·lat a finals de 2018 dos trams de deute per valor de 66,3 milions d'euros.

c) Variació del valor raonable en instruments financers. En aquest epígraf es troba la variació de valor del contracte de permuta financera de tipus d'interès (*swap*), que ha generat una diferència positiva d'1,5 milions d'euros, similar al 2018.

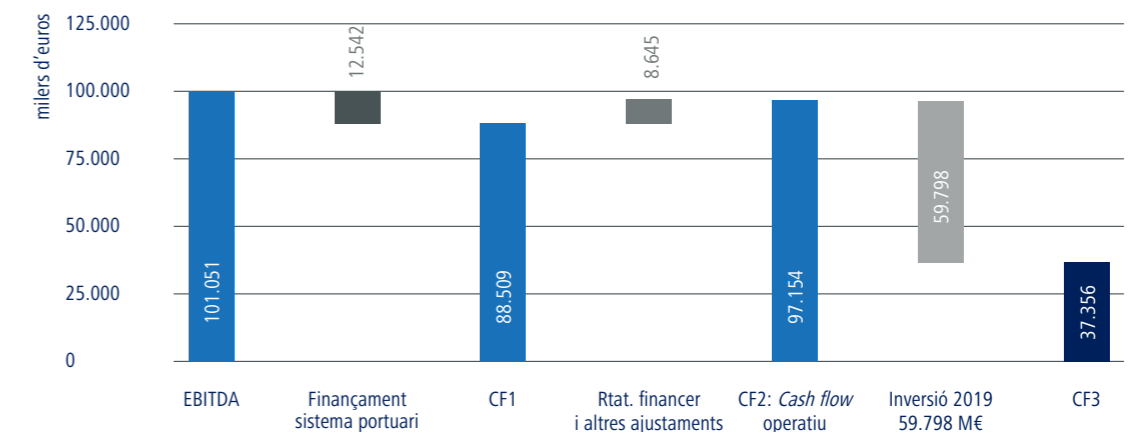
Recursos, inversió i endeutament

EBITDA i cash flow

Els beneficis abans d'impostos, d'interessos, d'amortitzacions i deprecacions (EBITDA) han sumat un total de 101 milions (-7%) i els recursos procedents de les operacions han generat un *cash flow* operatiu de 97,2 milions (-5%).

(Milers d'euros)	2019	2018	Variació	% Var
Resultat d'explotació	40.211	51.377	(11.166)	-22%
Més	76.546	72.361	4.185	
Finançament OPPE	6.354	6.098	256	
Aportació neta al Fons de Compensació Interportuari	6.188	4.858	1.330	
Amortització de l'immobilitzat	56.940	57.706	(766)	
Dotacions a les provisions per a riscos i despeses	6.732	3.669	3.063	
Pèrdues procedents de l'immobilitzat	331	30	301	
Menys	15.706	15.528	178	
Ingressos financers		4	(4)	
Correccions valoratives pel deteriorament de l'actiu no corrent	145	187	(42)	
Subvencions de capital i d'altres traspasades al re-sultat	6.835	6.529	306	
Ingressos de reversió de concessions	3.663	3.725	(62)	
Imputació a resultats d'avançaments rebuts per pres-tacions de servei	5.053	5.083	(30)	
D'altres	10	10		
Total	101.051	108.210	(7.159)	-7%

Import net de la xifra de negoci, 2018-2019

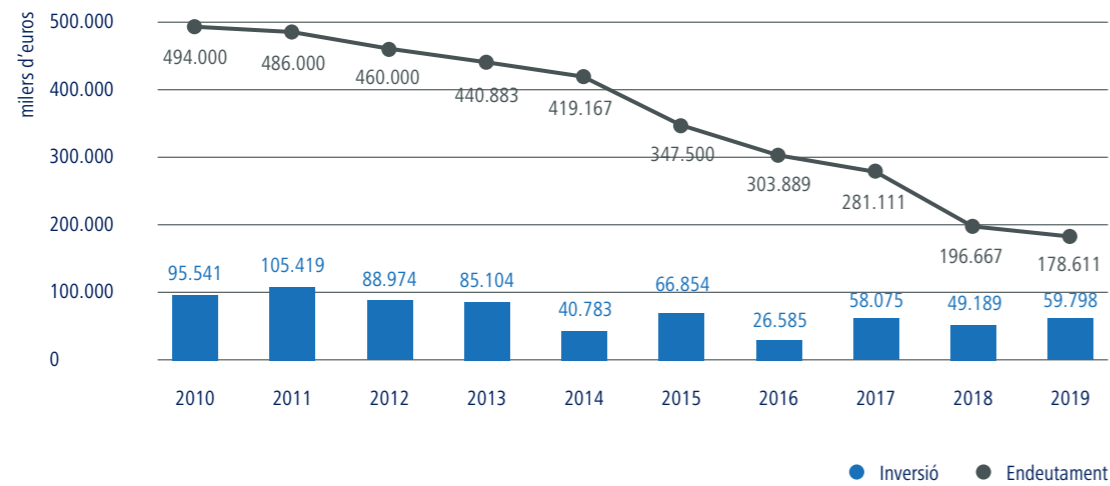

Finançament Sistema Portuari = Aportació a Organisme Públic de Puertos del Estado + Aportació neta al Fons de Contribució Interportuari
 CF1: *cash flow* abans del Resultat Financer i els seus ajustaments
 CF2: *cash flow* operatiu = Recursos procedents de les Operacions
 CF3: Superàvit en la generació de recursos respecte de les necessitats d'inversió de l'exercici

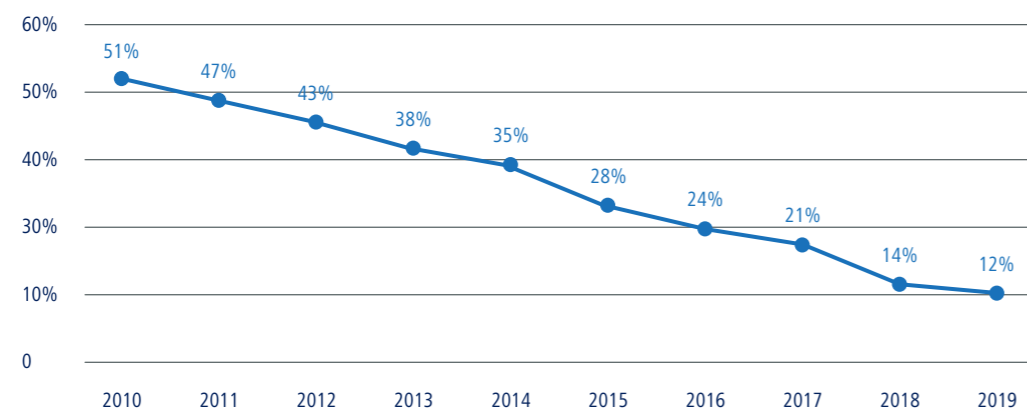
Inversió i endeutament

L'Autoritat Portuària ha executat un **volum d'inversions de 59,8 milions d'euros**, fet que ha suposat un superàvit de 37,4 milions en relació amb els recursos generats per les operacions. Un any més, l'entitat no ha fet ús de finançament addicional i, a més, ha reduït l'endeutament bancari a llarg termini en 18 milions d'euros (amortització natural dels préstecs vigents) i ha fet descendir el saldo viu de 196,7 a 178,6 milions d'euros.

Des que va finalitzar el projecte d'expansió del Port, altament apalancat financerament, la ràtio d'endeutament ha disminuït considerablement per l'efecte progressiu del reemborsament de deute, per les cancel·lacions anticipades, així com per l'aplicació de beneficis al patrimoni. El 2019 s'ha assolit una ràtio del 12% d'endeutament respecte dels fons propis, el percentatge més baix dels darrers 15 anys.

Evolució de la inversió anual i de l'endeutament bancari a llarg termini (milers d'euros), 2010-2019

Endeutament bancari	494.000	486.000	460.000	440.833	419.167	347.500	303.889	281.111	196.667	178.611
Fons propi	978.043	1.034.073	1.077.311	1.152.142	1.189.569	1.228.929	1.289.061	1.338.524	1.392.199	1.436.362

● Endeutament bancari / fons propis

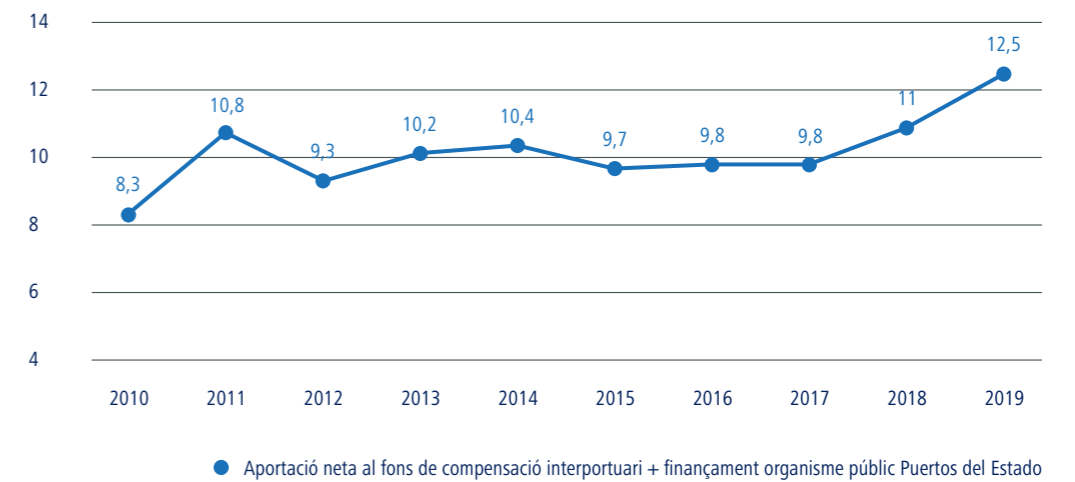
Evolució de la ràtio d'endeutament (%), 2010-2019

Aportació al Sistema Portuari

L'article 19 del Reial decret legislatiu 2/2011, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei de Puertos del Estado i de la Marina Mercant, estableix que els recursos econòmics de l'Organisme Públic Puertos del Estado (OPPE) estaran integrats, entre d'altres, pel 4% dels ingressos meritats per les autoritats portuàries en concepte de taxes portuàries durant l'exercici anterior. L'import resultant té la consideració de despesa d'explotació.

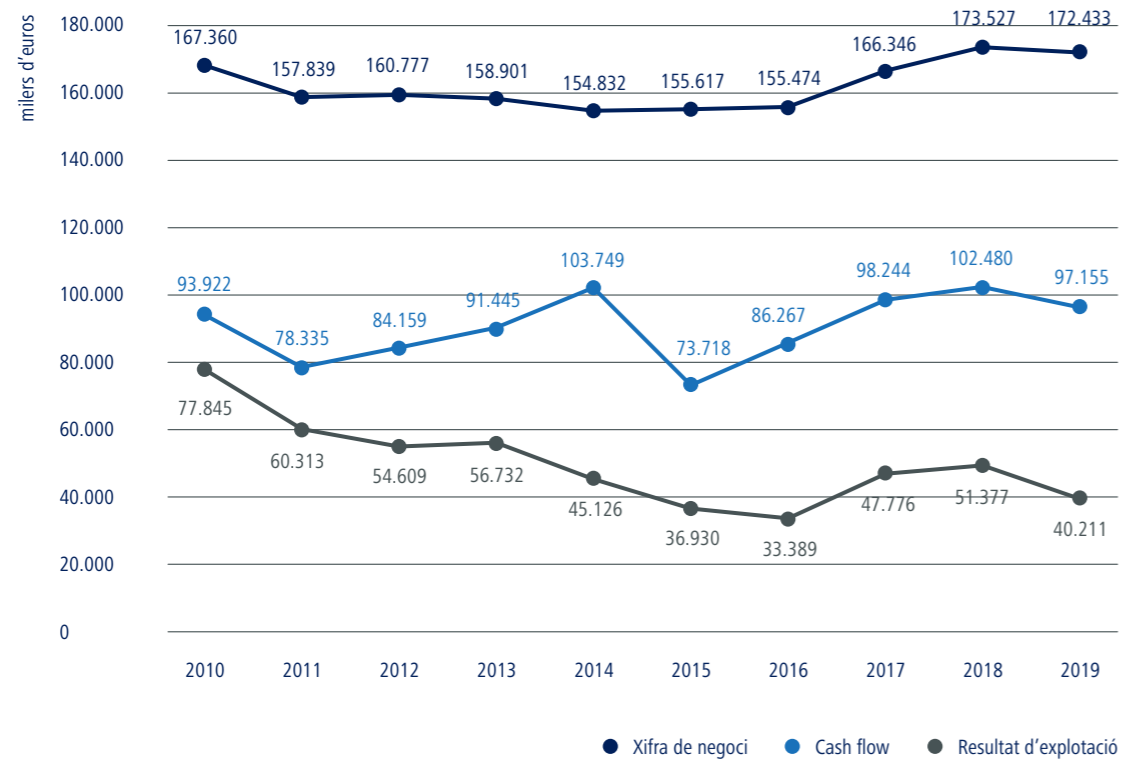
A més del finançament de l'OPPE, les autoritats portuàries també han de fer aportacions al Fondo de Compensación Interportuario (FCI), el qual es configura com l'instrument de redistribució dels recursos del sistema portuari estatal i es regula segons l'article 159 de la mateixa llei.

Aquest any, a més, l'increment en l'aportació a Puertos del Estado (l'any 2018 va ser d'11 milions i aquest exercici de 12,5 milions) és fruit de la creació del nou fons de capital "Ports 4.0". Aquest programa té com a objectiu promoure i incorporar la innovació incremental com a element de competitivitat i eficiència en el sector logístic i portuari espanyol, per tal de facilitar la seva transició cap a l'economia 4.0.

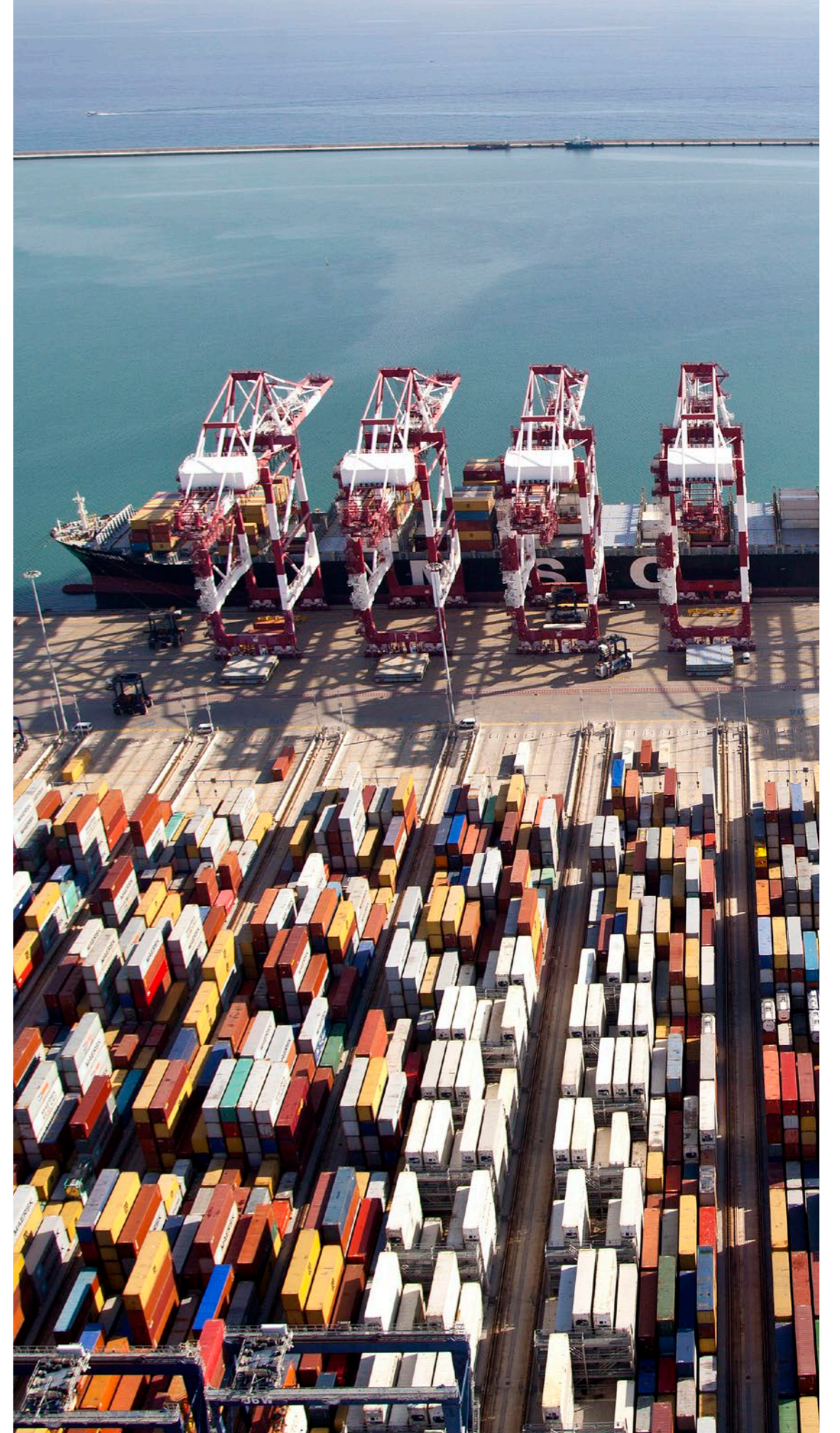

Aportacions de l'Autoritat Portuària de Barcelona al sistema portuari estatal (milers d'euros), 2010-2019

Evolució dels principals indicadors econòmics de l'APB

Evolució dels indicadors econòmics (milers d'euros), 2010-2019

Comptes anuals

Balanç de situació

(Milers d'euros)	2019	2018
ACTIU NO CORRENT	1.843.683	1.841.371
I. Immobilitzat intangible	17.689	18.695
1. Propietat industrial	7.431	7.656
2. Aplicacions informàtiques	10.258	11.039
3. Altre immobilitzat intangible		
II. Immobilitzat material	1.431.414	1.435.932
1. Terrenys i béns naturals	288.958	288.958
2. Construccions	1.032.816	1.042.548
3. Equipaments i instal·lacions tècniques	1.440	1.621
4. Immobilitzat en curs i acomptes	99.556	93.312
5. Altre immobilitzat	8.644	9.493
III. Inversions immobiliàries	303.107	295.277
1. Terrenys	261.725	250.200
2. Construccions	41.382	45.077
IV. Inversions en empreses grup i associades a lt	78.910	78.089
1. Instruments de patrimoni	76.469	76.469
2. Crèdits a empreses	2.441	1.620
V. Inversions financeres a llarg termini	2.688	2.624
1. Instruments de patrimoni	588	588
2. Crèdits a tercers	1.362	1.524
3. Adm. públiques, subvencions oficials pendents de cobrament	284	
4. Altres actius financers	454	512
VII. Deutors comercials no corrents	9.875	10.754

(Milers d'euros)	2019	2018
ACTIU CORRENT	226.151	215.160
II. Existències	314	316
III. Deutors comercials i altres comptes a cobrar	314	316
1. Clients per vendes i prestacions de serveis	31.231	31.435
2. Clients i deutors, empreses del grup i associades	23.435	24.417
3. Deutors diversos	2.559	2.614
4. Ad. públiques, subvencions oficials pendents de cobrament	2.953	2.639
5. Altres crèdits amb les administracions públiques		-
IV. Inversions en empreses del grup i associades a ct	155	781
V. Inversions financeres a curt termini	20.122	2.660
1. Instruments de patrimoni		
2. Crèdits a empreses	122	2.660
3. Altres actius financers	20.000	-
VI. Periodificacions	1.004	804
VII. Efectiu i altres actius líquids equivalents	173.325	179.164
1. Tresoreria	173.325	179.164
2. Altres actius líquids equivalents	-	-
Total actiu	2.069.834	2.056.531

(Milers d'euros)	2019	2018
PATRIMONI NET	1.700.894	1.665.162
A1. Fons propis	1.436.363	1.392.198
I. Patrimoni	539.486	539.486
III. Resultats acumulats	852.713	799.038
VII. Resultat de l'exercici	44.164	53.674
A2. Ajustaments per canvi de valor	-	-
A3. Subvencions, donacions i llegats rebuts	264.531	272.963
1. Subvencions oficials de capital	228.991	234.669
2. Donacions i llegats de capital	34	34
3. Altres subvencions, donacions i llegats	35.506	38.260

(Milers d'euros)	2019	2018
PASSIU NO CORRENT	319.504	342.575
I. Provisions a llarg termini	11.488	4.756
1. Obligacions per prestacions al personal a llarg termini		-
2. Provisions per a responsabilitats	8.129	2.549
3. Altres provisions	3.359	2.207
II. Deutes a llarg termini	185.181	198.532
1. Deutes amb entitats de crèdit	178.611	196.667
2. Proveïdors d'immobilitzat a llarg termini		-
3. Altres passius financers	6.570	1.865
III. Deutes amb empreses del grup i associades a lt	-	-
V. Periodificacions a llarg termini	122.835	139.287
PASSIU CORRENT	49.436	48.794
III. Deutes a curt termini	31.270	31.300
1. Deutes amb entitats de crèdit	18.136	18.138
2. Proveïdors d'immobilitzat a curt termini	9.330	9.618
3. Altres passius financers	3.804	3.544
IV. Deutes amb empreses del grup i associades a ct	321	275
1. Deutes amb empreses del grup	228	147
2. Deutes amb empreses associades	93	128
V. Creditors comercials i altres comptes a pagar	17.845	17.219
1. Creditors i altres comptes a pagar	9.385	8.789
2. Administracions públiques, acomptes de subvencions		-
3. Altres deutes amb les administracions públiques	8.460	8.430
VI. Periodificacions	-	-

Compte de pèrdues i guanys

(Milers d'euros)	2019	2018	Variació	% Var
1. Import net de la xifra de negoci	172.433	173.527	(1.094)	-1%
A. Taxes portuàries	157.722	158.862	(1.140)	-1%
a) Taxa d'ocupació	57.311	55.825	1.486	3%
b) Taxes per la utilització especial de les instal·lacions portuàries	83.526	85.837	(2.311)	-3%
1. Taxa del vaixell	33.362	33.175	187	1%
2. Taxa de les embarcacions esportives	438	388	50	13%
3. Taxa del passatge	11.569	11.235	334	3%
4. Taxa de la mercaderia	37.762	40.392	(2.630)	-7%
5. Taxa de la pesca fresca	194	165	29	18%
6. Taxa per la utilització especial de la zona de trànsit	201	482	(281)	-58%
c) Taxa d'activitat	15.272	15.661	(389)	-2%
d) Taxa d'ajuts a la navegació	1.613	1.539	74	5%
B. Altres ingressos de negoci	14.711	14.665	46	0%
a) Imports addicionals a les taxes	6.437	6.287	150	2%
b) Tarifes i altres	8.274	8.378	(104)	-1%
5. Altres ingressos d'explotació	6.750	6.799	(49)	-1%
a) Ingressos accessoris i altres de gestió corrent	2.694	2.674	20	1%
b) Subvencions d'explotació incorporades al resultat de l'exercici	78	91	(13)	-14%
c) Ingressos de reversió de concessions	3.663	3.725	(62)	-2%
d) Fons de Compensació Interportuari rebut	315	309	6	2%
6. Despeses de personal	(33.421)	(32.341)	(1.080)	3%
a) Sous, salaris i assimilats	(22.637)	(22.258)	(379)	2%
b) Indemnitzacions	(301)	(88)	(213)	242%
c) Càrregues socials	(10.483)	(9.995)	(488)	5%
7. Altres despeses d'explotació	(55.262)	(45.588)	(9.674)	21%
a) Serveis exteriors	(31.043)	(27.140)	(3.903)	14%
1. Reparacions i conservació	(15.227)	(13.382)	(1.845)	14%
2. Serveis de professionals independents	(5.083)	(4.161)	(922)	22%
3. Subministraments i consums	(1.855)	(1.710)	(145)	8%
4. Altres serveis exteriors	(8.878)	(7.887)	(991)	13%
b) Tributs	(3.842)	(3.758)	(84)	2%
c) Pèrdues, deteriorament i variació de provisions per operacions comercials	24	(123)	147	-120%
d) Altres despeses de gestió corrent	(7.544)	(3.302)	(4.242)	128%
e) Aportació a Puertos del Estado	(6.354)	(6.098)	(256)	4%
f) Fons de Compensació Interportuari aportat	(6.503)	(5.167)	(1.336)	26%
8. Amortitzacions de l'immobilitzat	(56.940)	(57.706)	766	-1%
9. Imputació de subvencions d'immobilitzat no financer i altres	6.835	6.529	306	5%
10. Excés de provisions	-	-	-	-

(Milers d'euros)	2019	2018	Variació	% Var
11. Deteriorament i resultat per alienacions d'immobilitzat	(184)	157	(341)	-
a) Deterioraments i pèrdues	144	187	(43)	-23%
b) Resultats d'alienacions i d'altres	(328)	(30)	(298)	993%
Altres resultats	-	-	-	-
a) Ingressos excepcionals	-	-	-	-
b) Despeses excepcionals	-	-	-	-
RESULTAT D'EXPLOTACIÓ	40.211	51.377	(11.166)	-22%
12. Ingressos financers	4.415	3.657	758	21%
a) De participacions en instruments de patrimoni	3.267	2.328	939	40%
b) De valors negociables i altres instruments financers	1.148	1.329	(181)	-14%
c) Incorporació de despeses financeres a l'actiu	-	-	-	-
13. Despeses financeres	(1.955)	(2.904)	949	-33%
a) Per deutes amb tercers	(1.955)	(2.904)	949	-33%
b) Per actualització de provisions	-	-	-	-
14. Variació del valor raonable en instruments financers	1.485	1.544	(59)	-4%
a) Cartera de negociació i d'altres	1.485	1.544	(59)	-4%
16. Deteriorament i resultat per alienacions d'instruments financers	8	-	8	-
a) Deterioraments i pèrdues	-	-	-	-
b) Resultats d'alienacions i d'altres	8	-	8	-
RESULTAT FINANCER	3.953	2.297	1.656	72%
RESULTAT ABANS D'IMPOSTOS	44.164	53.674	(9.510)	-18%
17. Impost sobre beneficis	-	-	-	-
RESULTAT DE L'EXERCICI	44.164	53.674	(9.510)	-18%

Quadre de finançament

(Milers d'euros)	2019	2018
APLICACIONS	97.548	165.114
Altes d'actiu no corrent	60.784	54.974
Adquisicions d'immobilitzat intangible i material	59.584	49.189
Subvencions a cobrar a llarg termini	284	
Incorporació de terrenys		
Adquisicions d'immobilitzat financer		96
Immobilitzat per concessions revertides	916	5.689
Reduccions de patrimoni	-	-
Fons de Compensació Interportuari aportat	6.503	5.167
Baixes de passiu no corrent	30.261	104.973
Cancel·lació/Traspàs de deutes amb entitats de crèdit	18.056	84.445
Cancel·lació/Traspàs de deutes amb proveïdors d'immobilitzat		
Cancel·lació/Traspàs de deutes amb empreses del grup/associades		3.418
Cancel·lació/Traspàs de periodificacions a llarg termini	12.205	11.672
Aplicació de provisions a llarg termini		5.438
ORÍGENS	107.897	123.735
Recursos procedents de les operacions	97.154	102.480
Ampliacions de patrimoni		
Fons de Compensació Interportuari rebut	315	309
Subvencions i ingressos per reversió de concessions	2.066	11.089
Subvencions de capital meritades	1.080	
Altres subvencions, donacions i llegats	986	5.400
Ingressos per reversió de concessions	-	5.689
Altes de passiu no corrent	6.995	3.551
Deutes a llarg termini amb entitats de crèdit	-	-
Deutes a llarg termini amb proveïdors d'immobilitzat	-	-
Deutes a llarg termini amb empreses del grup/associades i d'altres	6.570	
Avançaments rebuts per vendes o prestació de serveis	425	3.551
Baixes d'actiu no corrent	1.357	5.921
Alienació d'immobilitzat intangible i material		
Alienació d'instruments de patrimoni i d'altres	12	2
Cancel·lació/Traspàs a ct d'altres inversions financeres a lt	465	5.919
Cancel·lació/Traspàs a ct de subvencions a cobrar a lt		
Cancel·lació/Traspàs de deutors comercials no corrents i altres	880	
D'altres	10	385
Excés d'origens sobre aplicacions	10.349	-
Excés d'aplicacions sobre orígens	-	41.379

Recursos procedents de les operacions- Cash flow operatiu

(Milers d'euros)	2019	2018	Variació	% Var
Resultat del període	44.164	53.674	(9.510)	-18%
Mes	70.191	66.264	3.927	
Aportació neta al Fons de Compensació Interportuari	6.188	4.858	1.330	
Amortització de l'immobilitzat	56.940	57.706	(766)	
Dotacions a les provisions per a riscos i despeses	6.732	3.670	3.062	
Pèrdues procedents de l'immobilitzat	331	30	301	
Menys	17.201	17.458	(257)	
Beneficis procedents de l'immobilitzat	11		11	
Correccions valoratives pel deteriorament de l'actiu no corrent	1.629	1.731	(102)	
Subvencions de capital i d'altres traspassades al resultat	6.835	6.529	306	
Ingressos de reversió de concessions	3.663	3.725	(62)	
Imputació a resultats d'avançaments rebuts per prestacions de servei	5.053	5.083	(30)	
Ingressos OPPE pagament principals i interessos litigis T3		386	(386)	
D'altres	10	4	6	
Total	97.154	102.480	(5.326)	-5%

Estat de fluxos d'efectiu

(Milers d'euros)	2019	2018
A) FLUXOS D'EFECTIU DE LES ACTIVITATS D'EXPLOTACIÓ	86.234	83.853
Resultat de l'exercici abans d'impostos	44.164	53.674
Ajustaments del resultat	44.472	43.700
Amortització de l'immobilitzat (+)	56.940	57.706
Correccions valoratives per deteriorament	(145)	(187)
Variació de provisions	6.732	3.670
Imputació de subvencions (-)	(6.835)	(6.529)
Resultats de les baixes i alienacions d'immobilitzat	328	30
Resultats de les baixes i alienacions d'instruments financers	(8)	-
Ingressos financers (-)	(4.415)	(3.657)
Despeses financeres (+)	1.955	2.904
Variació del valor raonable d'instruments financers	(1.484)	(1.544)
Ingressos de reversió de concessions (-)	(3.663)	(3.725)
Imputació a resultats d'acòmptes rebuts per vendes o prestació de serveis	(5.053)	(5.083)
Altres ingressos i despeses	120	115
Canvis en el capital corrent	(4.782)	(9.266)
Existències	2	(53)
Deutors i altres comptes a cobrar	(11.349)	(9.600)
Altres actius corrents	(328)	64
Creditors i altres comptes a pagar	756	324
Altres passius corrents	6.170	155
Altres actius i passius no corrents	(33)	(96)
Altres fluxos d'efectiu de les activitats d'exploració	2.380	(4.255)
Pagaments d'interessos (-)	(1.956)	(3.035)
Cobraments de dividends (+)	3.267	2.328
Cobraments d'interessos (+)	1.238	840
Pagaments d'interessos de demora per litigis tarifaris (-)	-	(20)
Cobraments de subvencions d'interessos de demora per litigis tarifaris (+)	9	386
Cobraments / Pagaments per l'impost sobre els beneficis	(178)	684
Altres cobraments / pagaments	-	(5.438)

(Milers d'euros)	2019	2018
B) FLUXOS D'EFECTIU DE LES ACTIVITATS D'INVERSIÓ	(76.466)	20.376
Pagaments d'inversions (-)	(79.797)	(49.827)
Empreses del grup i associades	(976)	-
Immobilitzat intangible	(2.775)	(3.043)
Immobilitzat material	(56.034)	(46.784)
Inversions immobiliàries	(12)	-
Altres actius financers	(20.000)	-
Actius no corrents mantinguts per a la venda	-	-
Altres actius	-	-
Cobraments de desinversions (+)	3.331	70.143
Empreses del grup i associades	789	143
Immobilitzat intangible	-	-
Immobilitzat material	5	-
Inversions immobiliàries	-	-
Altres actius financers	2.537	70.000
Actius no corrents mantinguts per a la venda	-	-
Altres actius	-	-
C) FLUXOS D'EFECTIU DE LES ACTIVITATS DE FINANÇAMENT	(15.607)	(78.259)
Cobraments i pagaments d'instruments de patrimoni	737	-
Subvencions, donacions i llegats rebuts	737	-
Cobraments i pagaments d'instruments del passiu financer	(16.344)	(78.259)
Emissió	1.879	10.908
Deutes amb entitats de crèdit (+)	-	-
Deutes amb empreses del grup i associades (+)	-	-
Altres deutes (+)	1.879	10.908
Devolució i amortització de:	(18.223)	(89.167)
Deutes amb entitats de crèdit (-)	(18.056)	(89.167)
Deutes amb empreses del grup i associades (-)	-	-
Altres deutes (-)	(167)	-
AUGMENT / DISMINUCIÓ NETA DE L'EFECTIU O EQUIVALENTS (A+B+C)	(5.839)	25.970
Efectiu o equivalents a l'inici de l'exercici	179.164	153.194
Efectiu o equivalents al final de l'exercici	173.325	179.164

Estat de canvis en el patrimoni net dels exercicis de 2019 i 2018, (milers d'euros)

Estat d'ingressos i despeses reconeguts (Milers d'euros)	2019	2018
A) Resultat del compte de pèrdues i guanys	44.164	53.674
B) Total d'ingressos i despeses imputats directament en el patrimoni net	2.066	11.089
Per valoració d'instruments financers	-	-
Per cobertura de fluxos d'efectiu	-	-
Subvencions, donacions i llegats rebuts	2.066	11.089
Per guanys i pèrdues actuàries i altres ajustaments	-	-
Efecte impositiu	-	-
C) Total de transferències al compte de pèrdues i guanys	(10.498)	(10.254)
Per valoració d'instruments financers	-	-
Per cobertura de fluxos d'efectiu	-	-
Subvencions, donacions i llegats rebuts	(10.498)	(10.254)
Efecte impositiu	-	-
Total d'ingressos i despeses reconeguts (A+B+C)	35.732	54.509

Estat de canvis en el patrimoni net de l'exercici 2019, (milers d'euros)

Estat total de canvis en el patrimoni net (Milers d'euros)	Patrimoni	Resultat acumulat	Resultat de l'exercici	Subvencions, donacions i llegats	Total
Saldo final de l'exercici 2018	539.486	799.038	53.674	272.964	1.665.162
Total d'ingressos i despeses reconeguts	-	-	44.164	(8.432)	35.732
Distribució del resultat de l'exercici 2018	-	53.674	(53.674)	-	-
Saldo final de l'exercici 2019	539.486	896.876	44.164	264.532	1.700.894

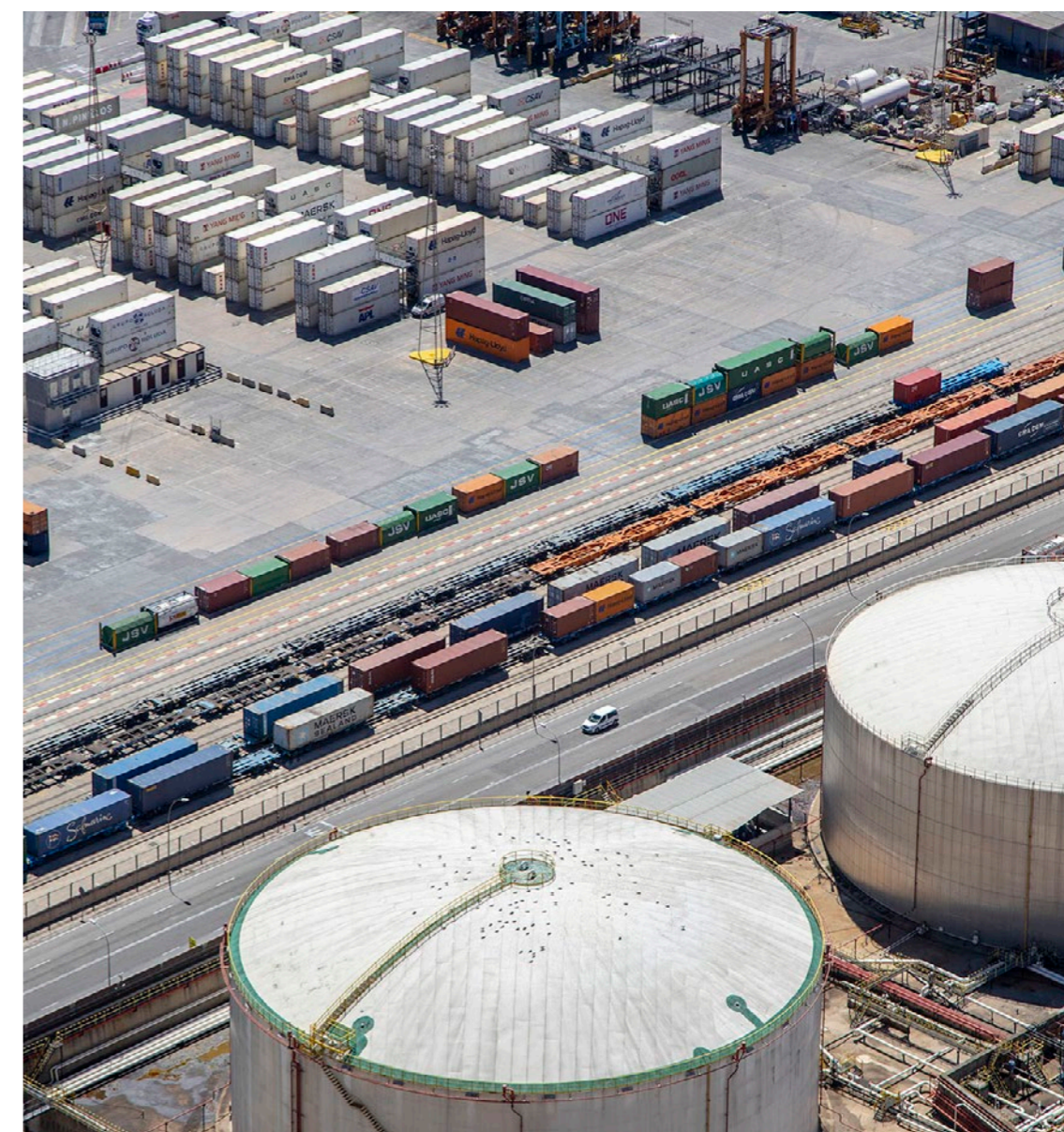
Altres magnituds econòmiques

Inversió del Port en infraestructura

Una de les responsabilitats de l'Autoritat Portuària de Barcelona, com a gestora de l'espai portuari, és promoure i participar en el desenvolupament i manteniment de terrenys i infraestructura pública i privada. La inversió pública permet consolidar i millorar la competitivitat de les organitzacions que treballen al Port i, alhora, afavoreix la inversió privada. L'aposta de les empreses privades pel Port de Barcelona indica confiança en la captació de tràfics futurs.

Durant l'any 2019 el Port de Barcelona ha realitzat una inversió total de 59,8 milions d'euros, dels quals **54 milions d'euros** s'han destinat al capítol de les infraestructures. A continuació, es descriuen a les obres més destacades durant aquest exercici.

1 AUGMENT DE CALAT DEL MOLL ÀLVAREZ DE LA CAMPA (IBERPOTASH-TRAMER)

ADJUDICATARI: COMSA

TEMPS D'EXECUCIÓ: 16 mesos (finalitzada)

PRESSUPOST: 5.556.910,17 €

L'obra ha consistit en augmentar el calat del moll Álvarez de la Campa fins a la cota -14 m i al canal d'accés a la 14,50 m, a més d'executar una nova biga carril per a la pota davantera de les noves grues, fonamentada amb micropuntals. També ha inclòs la disposició del nou equipament nàutic a la zona d'actuació, la protecció antisoscavació i altres instal·lacions i serveis.

2 OBRA CIVIL NOU SYNCROLIFT MOLL CATALUNYA

ADJUDICATARI: UTE SYNCROLIFT (DRAGADOS, SA.; CRC OBRAS Y SERVICIOS; CIOMAR, SL)

TEMPS D'EXECUCIÓ: 32 mesos (finalitzada)

PRESSUPOST: 26.384.384,59 €

Ha consistit en la implantació d'un elevador de vaixells (*syncrolift*) entre els molls Catalunya i de la Marina de Port, així com la construcció d'una esplanada guanyada a la mar, en la qual s'ubicaran els vaixells per realitzar les diverses operacions de reparació i manteniment. El projecte també ha inclòs l'obra civil associada al *syncrolift*, ja que les instal·lacions i equips els executa el concessionari Marina Barcelona 92.

S'ha creat una plataforma d'uns 80 m de longitud i 20 m d'ample que s'eleva mitjançant uns *hoist* (cabrestants) per recollir els vaixells i aixecar-los a cota d'esplanada. A banda i banda de la plataforma s'ha situat una estructura capaç de resistir les càrregues d'aixecament dels vaixells i a l'àrea de l'esplanada generada, un sistema de vies que permetrà moure les embarcacions a les diferents posicions de treball.

3 MOVIMENT DE PRECÀRREGUES (ACTUACIÓ 7) TERMINAL PRAT

ADJUDICATARI: UTE CCV Terminal Prat (CONSTRUCTORA DE CALAF, S.A.U.; COYNESA 2000, S.L.; VOLTES, S.L.U.)

TEMPS D'EXECUCIÓ: 10 mesos (finalitzada)

PRESSUPOST: 4.178.591,85 €

Les obres han consistit en la retirada parcial de la precàrrega de terres de la pastilla situada més al nord-oest del moll Prat, així com la formació de l'esplanada corresponent (fins a assolir la cota de coronació de l'esplanada d'emmagatzematge sol·licitada pel concessionari), per tal de completar la penúltima entrega al concessionari de la superfície d'emmagatzematge geotècnicament consolidada. Amb aquesta actuació es disposa de terreny per a set grues automatitzades més (ASC), i queda pendent l'espai corresponent a les últimes sis grues ASC, situades més a l'oest, que s'habilitaran i lliuraran en una fase posterior.

4 MOLL D'ATACADA DE SERVEIS PORTUARIS (35A)

ADJUDICATARI: COPISA CONSTRUCTORA PIRENAICA, S.A.

TEMPS D'EXECUCIÓ: 7 mesos (en execució)

PRESSUPOST: 1.811.359,82 €

En el marc de la millora ambiental del Port, s'ha concessionat una parcel·la per a la realització de treballs de gestió dels residus de les embarcacions que utilitzen el Port. El trasllat dels residus des de les embarcacions fins a l'esmentada parcel·la es duu a terme per via marítima, per això s'hi ha d'habilitar un moll que possibiliti les operacions de descàrrega dels residus en condicions de seguretat.

La present obra té per objecte executar les actuacions necessàries per condicionar un moll que resulti apte per a les operacions de descàrrega dels residus retirats de les embarcacions del port, al talús d'escullera de l'extrem sud del moll de l'Energia. Es preveu que l'obra finalitzi el 15 de maig de 2020.

5 MILLORA DEL SISTEMA D'AMARRATGE AL MOLL ADOSSAT. INSERCIÓ DE BOL-LARDS EN LÍNIA DE MOLL. TERMINALS C I D

ADJUDICATARI: UTE MUELLE ADOSSADO (ACSA OBRAS E INFRAESTRUCTURAS, S.A.U.; JOCA INGENIERÍA Y CONSTRUCCIONES, S.A.)

TEMPS D'EXECUCIÓ: 5,5 mesos (en execució)

PRESSUPOST: 2.220.598,24 €

La finalitat d'aquesta actuació és millorar el sistema d'amarratge a la zona del moll Adossat, dedicada exclusivament al tràfic de creuers, ja que una revisió va constatar la necessitat d'actualitzar i millorar els pilons i les defenses per adequar-los a la mida màxima de vaixell tipus que hi opera actualment. S'inseriran pilons en l'actual línia de moll per proporcionar més operativitat, versatilitat i seguretat a l'atraca dels creuers. Així mateix, en actuar generalitzadament en la superestructura del moll, es planteja la renovació dels carrils de rodament dels *fingers* d'embarcament i desembarcament.

6 AMPLIACIÓ DEL MOLL ADOSSAT 3ª FASE

ADJUDICATARI: UTE MUELLE ADOSSADO 3ª FASE (COPCISA CONSTRUCTORA PIRENAICA, S.A.; FCC CONSTRUCCIÓN, S.A.; SATO, S.A.)

TEMPS D'EXECUCIÓ: 19 mesos (en execució)

PRESSUPOST: 26.140.754,92 €

La reordenació de les terminals de contenidors del Port i la construcció d'una nova terminal per a l'atraca de vaixells tipus creuer fan necessari prolongar el moll Adossat cap al sud, a continuació d'una fase prèvia d'ampliació, la 2B, ja finalitzada. Així, es construeix una línia de moll de 476 m de longitud i 12 m de profunditat, que inclourà un taló ro-ro (infraestructura per a les operatives de càrrega i descàrrega de ferris) de 60 m de longitud. Les dimensions d'aquest taló ro-ro permetran en el futur l'embarcament i desembarcament simultani de dos vaixells. La finalització està prevista pel març de 2020.

7 URBANITZACIÓ RONDA DEL PORT. TRAM IV (BUNGE). FASE 2

ADJUDICATARI: CRC OBRAS Y SERVICIOS, S.L.

TEMPS D'EXECUCIÓ: 13 mesos (en execució)

PRESSUPOST: 2.226.462,37 €

Aquesta actuació consisteix en reurbanitzar la ronda de Port, tram IV, als voltants del moll Oest. Amb una nova rotonda es pretén millorar la distribució de les circulacions viàries cap a l'interior del Port en general i cap als molls Oest i Contradic, amb l'augment de la capacitat i seguretat del tram fins als nivells actualment requerits. També inclou la millora de l'accessibilitat dels vianants, necessària per la proximitat a la zona urbana i la millora del transport públic. Es preveu finalitzar l'obra a finals de març de 2020.

8 MOTA DE TANCAMENT MOLL PRAT FASE III

ADJUDICATARI: UTE MUELLE PRAT FASE III (ACSA OBRAS E INFRAESTRUCTURAS, S.A.U.; JOCA INGENIERÍA Y CONSTRUCCIONES, S.A.)

TEMPS D'EXECUCIÓ: 8 mesos (en execució)

INVERSIÓ: 2.979.085,79 €

Per tal de cobrir les necessitats futures de superfície en l'àmbit del moll Prat o de gestió de terres, precàrregues i reblerts a l'àmbit portuari, es considera l'opció de construir recintes de delimitació d'esplanades per tal d'anar generant terrenys de forma independent a la construcció dels molls.

Aquesta actuació, consisteix en la construcció de la mota de delimitació de la superfície d'esplanada associada al moll Prat Fase III. S'anticipa així el reblert d'aquesta esplanada, així com la consolidació dels terrenys. La data prevista per a l'acabament de l'obra és febrer de 2020.

Inversions en R+D+I

L'any 2019 el pes de les inversions en R+D+I de les organitzacions del Pla de sostenibilitat sectorial ha estat d'una mitjana del **9,5% de la inversió total**. Després d'una davallada el 2018, aquest percentatge es recupera però no arriba encara a la dada del 2017, que va ser del 12,5%.

Ajudes econòmiques rebudes

El Port de Barcelona ha continuat participant en diversos projectes internacionals que reben ajuda financera de la Unió Europea:

Període	Projecte	Acció	Programa
2018-2020	BClink	Potenciació de l'autopista del mar entre Barcelona i Civitavecchia amb la millora d'infraestructures: adaptar el moll de Contradic als tràfics MoS, amb el reforç de l'alineació Contradic nord i extensió de la rampa RO-Ro, i adaptar la terminal ferroviària de Contradic.	
2016-2019	MOBILITAT ECO RePort	Reducció de les emissions de contaminants causades pel transport amb camió al Port, i millora de la tecnologia existent en motors de doble combustible per contribuir a la consolidació del gas natural líquid.	RIS3CAT
2016-2019	CarEsmatic	Adaptació de la terminal Príncep d'Espanya i construcció d'un nou accés ferroviari per millorar el servei i incrementar el transport de cotxes elèctrics mitjançant les autopistes del mar.	
2019- 2023	MiRO 2 - Multimodal Route connecting Barcelona to Paris	Construcció d'una connexió d'autopista ferroviària entre Barcelona i París apta per al transport de semiremols entre ambdues ciutats. Inclou el desenvolupament de dues terminals, una al Port de Barcelona (antiga llera del Llobregat) i l'altra Rungis.	
2015 - 2019	STM	Desenvolupament dels serveis de gestió del tràfic marítim i dels processos de coordinació entre la torre de control i els serveis tecnònics, mitjançant l'ús de les tecnologies de la informació.	
2014 - 2020	CORE LNGas hive	Desplegament de l'ús del gas natural líquid (GNL) en el transport marítim a través d'una sèrie d'accions pilot, per ex.: adaptar una gavarra per a subministrar GNL als vaixells, adaptar maquinària portuària, i dissenyar un remolcador propulsat per aquest combustible.	
2014 - 2019	CleanPort	Adaptació d'un vaixell de la companyia Baleària, per tal que pugui usar GNL com a combustible en els motors auxiliars, i connexió del punt d'atracada del vaixell al Port amb el subministrament de GNL.	

Participació en projectes internacionals

En el marc del Pla de sostenibilitat sectorial, el **15,4% d'organitzacions ha rebut ajudes econòmiques de l'Estat o de la Unió Europea**. L'import total de les ajudes rebudes, ha estat de **4,4 milions d'euros**, molt superior a la de l'any anterior, que va ser de 2,7 milions d'euros.

Tipus d'ajuda	Import
Per a R+D+I	85,17
Per a infraestructures	1.045
Per a altres tipus projectes	3.200
Total	4.400

Ajudes públiques rebudes per a organitzacions del Pla de sostenibilitat (en milers d'euros), 2019

Pràctiques de compra i contractació de serveis

Des de l'any 2010 es crea al Port de Barcelona un **grup de compra d'energia elèctrica** exclusiu per a les empreses privades de l'àmbit portuari que s'hi vulguin acollir voluntàriament i al qual s'hi acostumen a adherir una vintena d'organitzacions.

La subhasta es realitza anualment i és conjunta a aquella en què participa l'Autoritat Portuària per adjudicar el seu contracte de subministrament elèctric. Però les empreses del grup de compra accedeixen a la subhasta en lots diferents que l'APB i, un cop subhastat el millor preu, poden o no contractar amb l'empresa adjudicatària.

Per altra part, el percentatge de compres locals d'empreses dins de la Unió Europea és un fet important per impulsar l'economia d'una zona i preservar les relacions comunitàries. Del total de compres de béns o contractes que fan **les organitzacions del Pla, el 97,3% són serveis procedents d'empreses de la Unió Europea**.

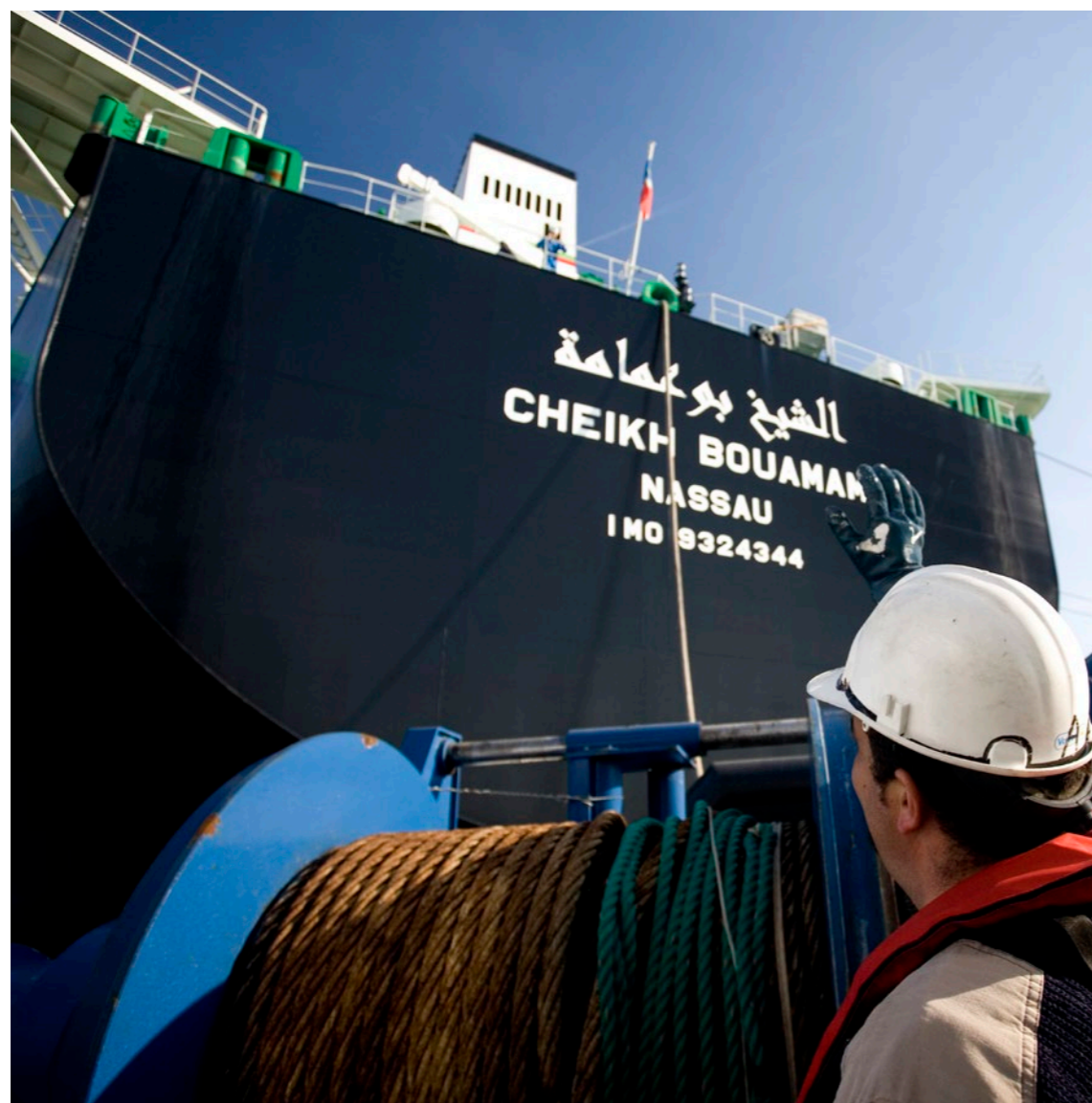

06 Desenvolupament del valor social

El capital humà del Port de Barcelona, és a dir, totes les persones que hi treballen, és un factor estratègic per al seu desenvolupament en tots els àmbits. Per això resulta imprescindible garantir-ne el benestar, la salut i el desenvolupament d'habilitats i capacitats.

Però, a més, el conjunt d'activitats que es duen a terme en l'àmbit portuari són de rellevància per a les organitzacions i per a les persones usuàries que confien en els serveis del Port de Barcelona i per a l'entorn metropolità que l'acull. El capital social i relacional del Port és, doncs, igualment, un valor que impacta en l'acompliment dels objectius del Port.

En aquest marc, tant pel que fa a les persones de les organitzacions i de l'entorn com a les mercaderies i, per tant, les persones a qui van dirigides, la seguretat és un factor essencial en l'aplicació del principi de precaució per al conjunt d'activitats que es desenvolupen a la instal·lació portuària.

Orientació als ODS

La diversitat de serveis prestats en el transport de mercaderies i persones fa que l'abast de l'activitat portuària sigui molt ampli i doni resposta a diferents ODS. Se'n destaquen els que es consideren que tenen més impacte i més presència en el dia a dia del Port.

Garantir una vida sana i promoure el benestar per a totes les persones a totes les edats

La seguretat i la higiene en el treball són aspectes essencials dels quals tenen cura les organitzacions. L'accés ràpid als serveis mèdics són una prioritat per garantir el benestar de les persones usuàries del Port.

- > Reconeixement a les Bones Pràctiques Empresarials en Promoció de la Salut en els Llocs de Treball per l'APB
- > 27 simulacres en el marc del Pla d'autoprotecció del Port
- > 94,9% d'organitzacions del Pla té sistema de prevenció de riscos laborals
- > 42,3% d'organitzacions del Pla fa enquestes de satisfacció i clima laboral

Garantir una educació inclusiva, equitativa i de qualitat i promoure oportunitats d'aprenentatge durant tota la vida per a tothom

La formació no és només important per a les persones treballadores. Es posa també esforç en el disseny de formació de qualitat per afavorir l'ocupació i l'ajust entre l'oferta i la demanda de feines necessàries en l'àmbit del sector portuari. El Port promou l'Escola Europea – Intermodal Transport, que és el centre europeu de referència per a la formació en logística i transport intermodal.

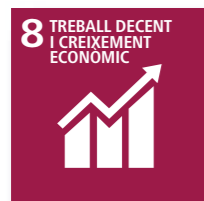
- > 100 activitats formatives de l'Escola Europea Intermodal Transport
- > 608 estudiants dels cicles formatius de grau superior han participat en el programa Forma't al Port
- > 16,6 hores de mitjana anual en formació per treballador/a del Pla
- > 13% d'organitzacions del Pla té comissió de formació

Aconseguir la igualtat de gènere i apoderar totes les dones i nenes

Treballar per la igualtat de gènere és una responsabilitat assumida per les empreses. En un sector amb poca presència de dones, és un tema sensible del qual s'intenta tenir cura.

- > 30% de dones en el Comitè de Direcció de l'APB
- > Adhesió de l'APB al programa Talent Girl
- > 31,2% de dones en plantilla a les organitzacions del Pla
- > 41% d'organitzacions del Pla té plans d'igualtat
- > 62,8% d'organitzacions del Pla té protocols contra l'assetjament

Promoure el creixement econòmic sostingut, inclusiu i sostenible, l'ocupació plena i productiva i el treball digne per a tothom

Crear ocupació de qualitat és un repte que es fa extensiu a persones amb discapacitat o amb risc d'exclusió social. Alhora, es porten a terme iniciatives que millorin la qualificació de les persones treballadores i de persones potencialment treballadores.

- > Acomplerts els objectius del Pla de persones 2017-2020 de l'APB
- > 90,6% de contractes de les organitzacions del Pla de sostenibilitat són fixos
- > 93,2% de contractes de les organitzacions del Pla de sostenibilitat són a temps complet
- > 1,5% de persones de les organitzacions del Pla de sostenibilitat té algun tipus de discapacitat i un 2% està amb risc d'exclusió social

Aconseguir que les ciutats i els assentaments humans siguin inclusius, segurs, resilents i sostenibles

La seguretat en el recinte portuari és un aspecte en el qual es treballa constantment. Així mateix, es desenvolupen accions que permeten vetllar per un entorn inclusiu i solidari amb les persones i la ciutat.

- > Servei específic d'autobús per a la zona portuària: línia 88
- > Celebracions del 150 aniversari del Port, amb actes per a la ciutadania i la Comunitat Portuària
- > 17% menys d'accidents de circulació al Port
- > 25,6% d'organitzacions del Pla té plans de mobilitat

Revitalitzar l'Aliança Mundial per al Desenvolupament Sostenible

El treball portuari implica relacionar-se i interrelacionar-se amb diversitat d'empreses. Més enllà de l'estricta relació contractual, es promou la participació en organitzacions que busquen construir un marc de comerç estable i universal.

- > 300 reclamacions ateses pel Servei Atenció al Client
- > 85,9% d'organitzacions del Pla pertany a associacions sectorials
- > 65,4% d'organitzacions del Pla participa en activitats dels grups d'interès
- > 85,9% d'organitzacions del Pla avalua la satisfacció dels clients

Sobre les dades

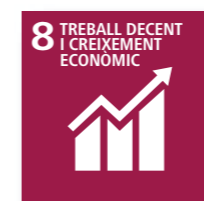
Es tracta de dades referents al tipus de contractació, formació, igualtat, diversitat i inclusió, protocols d'actuació i altres aspectes que fan relació a temes laborals, socials i relacionats amb l'entorn. Es presenten les dades de l'Autoritat Portuària de Barcelona, com a societat gestora del Port i model d'estratègia per a les persones, orientada a la sostenibilitat que es vol fer extensiva a tot l'entorn portuari. Aquestes es completen amb les dades de les organitzacions que formen part del Pla de sostenibilitat sectorial.

Les dades sobre referencials de serveis, Servei d'Atenció al Client (SAC), seguretat i informació qualitativa sobre les actuacions relacionades amb la ciutadania fan referència a la totalitat de la Comunitat Portuària.

Capital humà: l'estratègia de les persones

L'Autoritat Portuària de Barcelona (APB) ha acomplert durant l'exercici 2019 tots els objectius anuals fixats en el seu **Pla de persones 2017-2020**. L'estratègia per a les persones de l'organització es basa, entre d'altres, en la selecció de personal d'alt potencial i rendiment; l'acompliment diferencial com a base del desenvolupament professional; l'impuls d'estructures més horitzontals que permetin aflorar el talent; la promoció de l'empresa saludable, i la millora dels processos clau que defineixen a llarg termini la relació entre les persones i l'organització.

L'ocupació al Port de Barcelona

La Comunitat Portuària es compon d'organitzacions molt diverses, públiques i privades, amb estructures també molt diferenciades. Com es menciona en el capítol del valor econòmic, l'Ajuntament ha realitzat una **descripció de llocs de treball del "sector de l'economia blava"**, el relacionat amb l'àmbit marítim, en què es destaca que es tracta d'ocupació de qualitat.

Plantilla de l'APB

Tal i com es detalla a les taules inferiors, a 31 de desembre de 2019 la plantilla de l'APB presenta les següents característiques:

- > Està formada per un 29% de dones.
- > Més de la meitat de les persones treballadores tenen entre 41 i 60 anys.
- > Pràcticament dos terços del personal fa més de 20 anys que hi treballa i l'interval de més de 30 anys d'antiguitat és el que agrupa més persones. Per tant, es tracta d'una plantilla molt estable.
- > El personal dins i fora de conveni es manté pràcticament igual; el personal amb funció directiva representa el 13% del total.

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Persones dins de conveni	444	453	457	463	458	456
Persones fora de conveni (directius)	70	69	69	70	69	68
Total	514	522	526	533	527	524

Evolució de la plantilla de l'APB, 2014-2019 (a 31.12.2019)

	16-30 anys	31-40 anys	41-50 anys	51-60 anys	61-70 anys	Total
Homes	16	60	117	122	57	372
Dones	2	31	58	47	14	152
Total	18	91	175	169	71	524

Plantilla de l'APB per rangs d'edat, 2019 (a 31.12.2019)

	0-5 anys	6-10 anys	11-15 anys	16-20 anys	21-25 anys	26-30 anys	> 30 anys
Homes	35	33	48	37	77	28	114
Dones	22	12	21	14	49	13	21
Total	57	45	69	51	126	41	135

Plantilla de l'APB per antiguitat, 2019 (a 31.12.2019)

Ocupació tipus en el marc del Pla de Sostenibilitat

Dins de la Comunitat Portuària, les organitzacions del Pla de sostenibilitat sectorial (PSS) -que sumen 6.532 persones- també posen en valor el capital humà i miren d'orientar les seves polítiques de personal cap a la sostenibilitat. Aquestes són algunes de les característiques de la plantilla tipus d'aquestes organitzacions:

- > Un **90,6% del personal té contracte laboral fix**, dada molt superior al 80,3% registrat el 2018, que mostra l'aposta per l'ocupació estable i que ve reforçada pel fet que un **93,2% dels contractes són a temps complet**.
- > El **86,9% de les persones està cobert per convenis col·lectius** i s'ha contractat menys externament, ja que la mitjana de contractació externa de personal sobre el total de la plantilla ha estat del 8,8%, enfront del 13% del 2018.
- > Pel al tipus de funció desenvolupada dins de l'organització, **més de la meitat del personal es dedica a funcions operatives**, mentre que els comandaments intermedis sumen un 12,5% i **els directius suposen un 4,7% del total**. Entre els càrrecs directius hi ha un 27% de representació femenina.
- > En termes de gènere, la majoria tenen un clar predomini d'homes: les **dones representen el 31,2% de la plantilla**. La major quota femenina s'observa en els càrrecs administratius i, quant al tipus d'organització, hi ha més presència de dones a les agències de duanes i a les empreses transitàries i consignatàries.

	2017	2018	2019
Contracte laboral fix	85,1%	80,3%	90,6%
Contracte laboral a temps complet	87,7%	76,9%	93,2%
Personal cobert per conveni col·lectiu	93,6%	91,4%	86,9%

Tipus de contracte en les organitzacions del PSS, 2017-2019

Càrrec	2016		2017		2018		2019	
	% Homes	% Dones	% Homes	% Dones	% Homes	% Dones	% Homes	% Dones
Direcció	72,0%	28,0%	76,2%	23,8%	74,3%	25,7%	73,4%	26,6%
Comandaments intermedis	65,0%	35,0%	71,4%	28,6%	66,4%	33,6%	66,5%	33,5%
Administració	47,0%	53,0%	44,8%	55,2%	46,6%	53,4%	51,1%	48,9%
Operacions	67,0%	33,0%	82,8%	17,2%	79,1%	20,9%	84,9%	15,1%
Altres	75,0%	25,0%	53,5%	47,5%	79,5%	20,5%	57,6%	42,4%

Plantilla de les organitzacions del PSS per funcions i gènere, 2016-2019

Diversitat i igualtat d'oportunitats

Presència de dones en els òrgans de govern

La quota femenina en els principals òrgans de govern del Port de Barcelona, segons la seva composició a 31 de desembre de 2019, es la següent:

	APB	Organitzacions del Pla (mitjana)
Consell d'Administració	25%	12,3%
Comitè de Direcció	30%	17,5%

Dones en els òrgans de govern, 2019

Pel que fa a la representativitat en el màxim òrgan de govern del sector, el Consell Rector per a la Promoció de la Comunitat Portuària, la presència femenina és del 17% (11 dones i 54 homes).

Plans d'igualtat

Les empreses de més de dos-cents cinquanta treballadors estan sotmeses a l'article 45 de la Llei orgànica 3/2007, de 22 de març, en què s'estableix que estan obligades a respectar la igualtat de tracte i d'oportunitats en l'àmbit laboral. Durant aquest exercici l'APB ha continuat implementant les accions del **Pla d'igualtat de l'APB 2017-2019** i n'ha fet difusió a la web del Port. El seu **Comitè Permanent d'Igualtat** no ha registrat cap incidència relacionada amb la igualtat i/o l'assetjament.

El Port s'ha adherit al projecte **Talent Girl** amb la participació en un cicle de xerrades, que busca promoure el desenvolupament del talent STEM (Science, Technology, Engineering & Mathematics) i promoure vocacions científicotecnològiques entre les nenes i noies de la propera generació, de forma que la bretxa entre homes i dones que desenvolupen aquest tipus de treball es redueixi en un futur pròxim.

També disposen i apliquen **plans d'igualtat el 41% de les organitzacions que formen part del Pla**, enfront del 36% que en tenia el 2018. S'ha de tenir en compte que només el 8% de les organitzacions del Pla tenen una plantilla de més de 250 persones i hi estan obligades per llei. Per tant, moltes assumeixen i implementen aquest repte de forma voluntària.

D'altra banda, el **62,8% de les organitzacions participants disposen d'un protocol d'assetjament sexual i/o per raó de gènere**. Aquesta xifra incrementa paulatinament, fet que mostra el creixent compromís de les organitzacions amb aquesta problemàtica.

Prevenió de la discriminació

L'APB aplica el conveni col·lectiu vigent (III Conveni Col·lectiu de Puertos del Estado i Autoritats Portuàries) quant a les titulacions requerides per a cada ocupació, segueix els procediments de concurs-oposició per fer la selecció i fa la contractació segons la normativa laboral vigent. Aquest 2019, l'APB ha tingut contractades un total de **23 persones amb discapacitat** i cap en situació de risc d'exclusió social.

D'altra banda, de mitjana **l'1,5% de les persones de la plantilla de les organitzacions del Pla** tenen algun tipus de discapacitat. Cal destacar que aquest rati inclou un 56,4% d'empreses que no arriben a 50 treballadors (que són les que per llei han de tenir un mínim de personal amb discapacitat). Alhora, també inclou algunes organitzacions que treballen en la Comunitat Portuària que són centres especials de treball (CET), en els quals una gran part dels professionals són persones amb discapacitat. Les organitzacions del Pla també han registrat de mitjana **1,9% de persones en situació de risc d'exclusió social** sobre total de les plantilles.

Clima laboral

Les enquestes de satisfacció i clima laboral permeten o les accions individualitzades o en grups determinats, dirigides a la millora de la percepció de les persones de l'organització, són eines útils per mesurar l'estat de benestar de les persones contractades dins de les organitzacions i poder plantejar les millores necessàries.

Dins del context del projecte Pla de successions, l'any 2019 l'APB ha dut a terme **135 entrevistes individuals** amb tots els perfils organitzatius, a fi de conèixer les seves impressions de l'organització i les seves expectatives i inquietuds laborals.

Els incompliments de la normativa laboral dins de l'APB es referencien al Codi Ètic i als protocols laborals, que són el Pla d'igualtat, el Protocol d'assetjament i la Normativa d'ús de correu electrònic, internet i eines informàtiques i de comunicació electròniques.

Entre les organitzacions del Pla, un **42,3% han dut a terme enquestes de satisfacció i clima laboral**, davant del 37,3% de l'any anterior.

Pel que fa a les **reclamacions sobre incompliments de normativa laboral**, un **64,1% de les organitzacions del Pla tenen establerts canals** per fer-ho, que en funció de l'organització són el comitè d'empresa, el delegat de personal o sindical, el departament de recursos humans o relacions laborals o un espai específic a la intranet corporativa. Les organitzacions han rebut un total de 5 reclamacions a través d'aquests mecanismes formals, de les quals dues s'han resolt mitjançant aquests.

Beneficis socials

Algunes organitzacions de l'entorn portuari implementen programes de beneficis socials en favor del benestar dels seus treballadors. L'aplicació d'aquests pot veure's afectada, però, per la conjuntura econòmica o social o la condició de la mateixa organització. Aquest és el cas de l'APB: en compliment de les instruccions de Ports de l'Estat, i per indicació de la Comissió Executiva de la Comissió Interministerial de Retribucions (CECIR), des de fa més de tres anys s'ha reduït en un 75% l'aportació al fons social, de manera que l'ús n'ha quedat molt limitat.

D'altra banda, d'acord amb la Llei 6/2018, del 3 de juliol, de pressupostos generals de l'Estat per a l'any 2019, les aportacions per part del promotor del pla de pensions per als empleats ha estat en suspens durant tot l'exercici.

Comunicació interna

La comunicació interna és una eina estratègica per reforçar el compromís i la vinculació existents de les persones treballadores dins de cada organització. L'APB usa conscientment aquesta eina per cohesionar la seva plantilla i contribuir a estendre-hi comportaments com la transparència, l'honestat, el respecte i la innovació, eixos fonamentals de la marca "Naveguem Junts".

El 2019 ha desenvolupat diverses accions i espais de trobada i participació presencials encaminats a transmetre aquests comportaments:

- > **Jornada Anual Naveguem Junts 2019**, ha tingut més de 300 participants i s'ha centrat en la temàtica del treball en equip i es va celebrar al Petit Palau del Palau de la Música. Va incloure la projecció del vídeo-documental *La resposta*, protagonitzat per personal de l'APB, sobre com es va fer front al ciberatac patit pel Port el setembre de 2018; i un taller musical a càrrec de l'Orquestra Simfònica del Vallès.
- > **Portal de marca/selecció**: creació d'un portal per donar a conèixer el Port de Barcelona com a lloc de treball i fer-lo més atractiu per a possibles candidats. El portal inclourà tots els processos de selecció, informació sobre la borsa de treball, el programa d'estudiants en pràctiques, i informació sobre la "vida a l'empresa".
- > **Documental intern sobre el 150 aniversari del Port de Barcelona**, *Els fils de la memòria*, projectat durant l'acte de celebració per al personal. El documental, elaborat especialment per a aquesta ocasió, repassa els moments més rellevants de la història del Port explicats per les persones que n'han format part. Hi han participat més de 80 persones.
- > **Actualització de la intranet**: nou disseny estrenat el mes de març per oferir un millor servei, més transparent, útil i, sobretot, fiable.
- > **Suports gràfics i audiovisuals a la comunicació**: creació de suports físics per potenciar in situ certes comunicacions que es fan per la intranet. S'ha posat en pràctica, per exemple, amb els cartells informatius sobre el reciclatge als *office* o adhesius explicatius en nous interruptors, per potenciar la consciència sobre l'eficiència energètica; o amb els audiovisuals i infografies de reforç per als missatges del programa d'hàbits saludables del son.
- > **Comunicació audiovisual**: foment de l'ús dels formats multimèdia per augmentar l'impacte de les comunicacions i donar visibilitat al personal. El 2019 s'han produït un total de 25 vídeos amb mitjans propis.

Capacitació i formació

La formació i l'educació esdevenen aspectes claus i estratègics per al millor desenvolupament de les funcions específiques de les persones treballadores. Per això, vetllar per la capacitació és essencial per a la millora contínua i més benestar dels treballadors i treballadores.

Accions formatives per al personal de l'APB

El personal de l'Autoritat Portuària gestiona aspectes generals molt diversos del Port de Barcelona. Per garantir la capacitació del seu personal i l'adaptació a les necessitats de la Comunitat Portuària i l'entorn, el 2019 l'APB ha dut a terme un total de **411 accions formatives**, adreçades tant a col·lectius com a treballadors i treballadores individuals.

	Accions formatives ¹	Alumnes ²	Satisfacció	Hores formatives ³
PF Habilitats Digitals i Innovació	18	202	7,57	333,50
PF Sostenibilitat	16	62	8,49	585,00
PF Policia Portuària	45	368	8,56	4.739,00
PF Idiomes	170	275	9,30	6.338,50
PF Específic	51	291	8,66	4.198,50
PF Competències	105	142	8,47	4.242,00
PF Directius	6	6	9,57	152,00
Total	411	1.346	8,66	20.588,50

Plans de formació per al personal de l'APB, 2019

¹ Dades que corresponen a les accions formatives iniciades i finalitzades el 2019. Cal destacar que també hi ha 24 accions formatives iniciades el 2018 i que han finalitzat durant el 2019, així mateix, per al 2020 resten obertes 30 accions formatives iniciades.

² Nombre total d'alumnes que han completat les accions formatives (>75% assistència).

³ Nombre d'hores de cada acció per nombre d'alumnes que han completat les accions.

En general, durant aquest exercici han incrementat el nombre d'accions i **d'hores formatives totals (20.588,50)** i ha ascendit lleument el nivell de satisfacció, que és de 8,7 punts sobre 10.

La formació en idiomes ha ocupat el nombre més alt d'hores de les persones de l'organització, seguida per la formació en competències tècniques, relacionada amb l'adaptació al conveni col·lectiu vigent. Un volum similar ha registrat la formació específica, que aborda les necessitats concretes de diferents departaments, projectes, grups de treball i persones. Destaca l'augment substancial en el Pla de formació en sostenibilitat, en el qual s'emmarquen les accions que aborden l'ètica, la igualtat i el medi ambient, atesa l'aposta ferma en aquestes matèries.

Pel que fa a la Policia Portuària, un cop finalitzat el pla de formació a quatre anys amb l'ISPC, s'han dut a terme a formacions adreçades a la protecció personal i de l'entorn portuari, amb un total de 4.739 hores i 368 alumnes.

El 2019 s'han formalitzat **3 convenis de col·laboració** que inclouen avantatges en formació per al personal de l'APB: un amb el Centre de Governança Pública d'ESADE i dos més amb la Fundació Politècnica de Catalunya.

La formació a la Comunitat Portuària

En el marc de les sessions formatives que el Departament de Desenvolupament de Negoci organitza per a empreses importadores/exportadores, en aquest exercici s'han realitzat **18 jornades** amb la participació d'un total de **619 professionals de més de 453 empreses**.

Dirigides tant a clients finals del Port com organitzacions de la Comunitat Portuària, aquest any s'han ofert també dues jornades extra amb els títols "Estudi del codi duaner de la Unió per a les empreses amb domicialització", a càrrec del Consell d'Usuaris del Transport de Catalunya, i "Les exportacions augmenten a la Xina", a través de la fira China International Import EXPO (CIIE). Hi ha participat un total de **103 professionals de més de 23 empreses**.

D'altra banda, el **13% de les organitzacions del Pla disposen de comissió de formació entre empresa i treballadors** per cobrir les necessitats pròpies de capacitació, i en total s'han realitzat 108.354,25 hores de formació, amb una **mitjana anual de 16,6 hores per persona treballadora**. Aquesta formació ha anat dirigida principalment a habilitats professionals (68,4%) i prevenció de riscos laborals (14,5%).

Dins de la Comunitat Portuària també hi ha altres entitats que organitzen accions formatives obertes al sector en general. És el cas del mòdul del programa de formació en línia dedicat al Transport Marítim de Línia Regular que l'Associació de Consignataris imparteix en anglès, dirigit a un públic internacional. Des dels seus inicis hi han participat més de 450 alumnes.

Escola Europea – Intermodal Transport

Aquest centre de formació participat pel Port de Barcelona ha atès aquest any un total de 3.587 persones de 54 països diferents: 1.568 persones han participat en cursos de formació i 2.019 han realitzat una visita tècnica al Port de Barcelona.

S'han dut a terme un total de 100 activitats formatives de les següents temàtiques:

- > intermodalitat marítima i autopistes de la mar
- > intermodalitat ferroviària
- > operacions portuàries
- > transport a temperatura controlada
- > gestió portuària

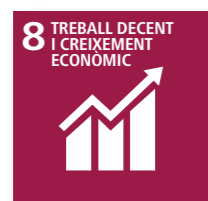
L'Escola Europea, a més, ha estat l'eix fonamental de tres projectes de formació:

- > **TranslogMed**, formació en el desenvolupament de cadenes logístiques porta a porta basades en les autopistes de la mar entre ports de la Mediterrània. S'han realitzat conferències al Marroc, Tunísia i Algèria i un curs amb participants d'Algèria.
- > **Forma't a l'Port**, dirigit des del Grup de Treball de el Consell Rector de la Comunitat Portuària, ha rebut 680 alumnes de cicles formatius de grau superior en Transport i Logística i Comerç Internacional d'instituts de l'àrea metropolitana de Barcelona, del grau en Logística i Negocis Marítims del Tecnocampus, i dels graus en Nàutica i Transport Marítim, Tecnologies Marines i Enginyeria de Sistemes i Tecnologia Naval de la Facultat de Nàutica de Barcelona de la Universitat Politècnica de Barcelona (UPC).
- > **Formati al Porto**, la versió italiana de Forma't al Port, ha realitzat la primera edició el 2019 amb una participació de 30 estudiants italians.

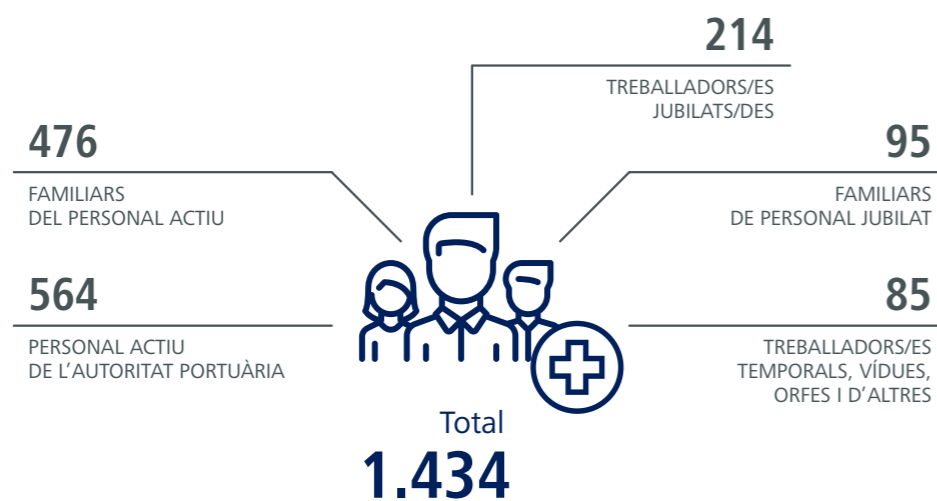
Tasca assistencial per al personal de l'APB, 2019

Seguretat i salut en el treball

Serveis mèdics de l'APB

L'any 2019 els **Serveis Mèdics de l'Autoritat Portuària de Barcelona** (APB) han atès en els centres d'atenció de Bosch i Alsina i de l'edifici WTC Barcelona un total de 18.609 visites mèdiques, incloses 3.815 sessions de rehabilitació, per als treballadors de l'APB -en actiu i jubilats- així com per als seus familiars. Tot aquest col·lectiu suma, segons l'actualització del cens, 1.434 persones.

Usuaris potencials dels serveis mèdics APB, 2019

Els procediments i protocols per unificar les pautes d'actuació dels professionals de la medicina assistencial i laboral de l'organització es basen en el Pla de salut de Catalunya i els nous protocols de vigilància de la salut, consensuats pels representants dels treballadors. El protocol sobre la nova de la Llei de protecció de dades: LOPDGDD, la Llei orgànica de protecció de dades personals i garantia dels drets digitals, adaptada als serveis mèdics suposa també un important suport, ja que permet salvaguardar amb garanties totes les dades d'alta sensibilitat referents a la salut.

Promoció de la salut

L'actuació en aquest àmbit ha fet que el 2019 l'APB rebés el **reconeixement a les Bones Pràctiques Empresariales en Promoció de la Salut en els Llocs de Treball**, atorgat per l'Institut Nacional de Seguretat i Salut en el Treball (INSST)

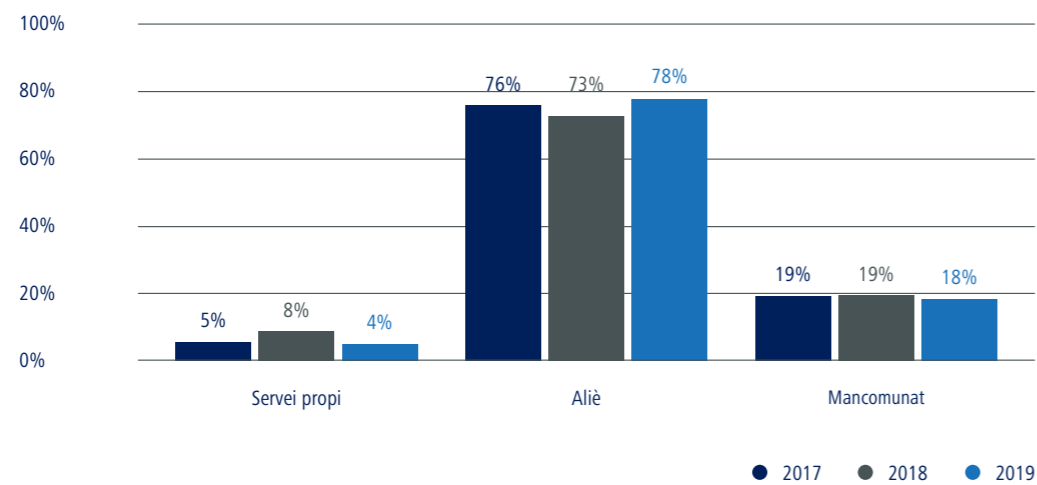
Durant l'exercici s'han dut a terme les següents activitats sobre hàbits saludables:

- > Campanya de **deshabitació del tabac** amb ajuda farmacològica i amb l'Atlàntida. L'enquesta entre els participants en les revisions mèdiques indica que la presència de tabac a l'APB és un 4,12% inferior a la del conjunt de la població catalana.
- > Consolidació de **l'empresa saludable** amb l'eslògan "La mar de bé", que té com a objectiu donar informació necessària i adequada sobre hàbits saludables.
- > Campanya per a **hàbits de son saludables**, amb tallers i xerrades d'especialistes.
- > Campanya per a la **prevenció precoç del càncer de mama i coll d'úter** en les dones i de **malalties de la pròstata**, en els homes.
- > Inici de l'estudi REGICOR (Registre Gironí del Cor) **del risc coronari** a persones de més de 35 anys, amb el resultat de risc baix en 95% d'homes i 98% de dones.
- > Protocolització de la **prevenció de les afectacions** osteoarticulars de l'esquena a través de la difusió de consells individualitzats per part d'especialistes en rehabilitació, que aquest any ha resultat en un descens d'un 14,7% de sessions.

Prevençió de riscos laborals

Durant el 2019 el **Sistema de gestió de la prevenció de l'APB** ha superat amb resultat satisfactori l'auditoria periòdica de seguiment de la certificació OHSAS 18001 de prevenció de riscos laborals i es prepara cap a la nova certificació ISO 45001.

Pràcticament la totalitat (el 94,9%) de les organitzacions del Pla disposen d'un **servei de prevenció de riscos laborals**, sigui propi, aliè o mancomunat, i un **50% de les organitzacions tenen el seu servei certificat**, una dada sensiblement superior al 42,7% del 2018. Un 54% dels certificats independents corresponen al Sistema de Gestió de Salut i Seguretat en el Treball OHSAS 18001. De les organitzacions que disposen de servei de prevenció propi, el 100% realitzen les auditories reglamentaries o legals corresponents.

Serveis de prevenció de riscos laborals entre les organitzacions del PSS, 2017-2019

Jornada de Prevenció de Riscos Laborals i Sostenibilitat

Cada any el Port de Barcelona celebra aquesta Jornada com a espai de debat i punt de trobada de la Comunitat Portuària en el qual compartir coneixements sobre la prevenció i la sostenibilitat. La promouen el Grup de Treball de Prevenció del Consell Rector de Promoció de la Comunitat Portuària i l'empresa Quirón Prevenció i l'organitza el Servei de Prevenció de l'APB amb la col·laboració del Servei de Sostenibilitat.

La dissetena edició s'ha desenvolupat sota el títol "Salut laboral i sostenibilitat al sector portuari". El programa ha abordat la transversalitat internacional en prevenció de riscos laborals i ha analitzat el desenvolupament sostenible de la Comunitat Portuària, en relació especialment amb l'ús de l'aigua.

Vigilància de la salut dels treballadors

La tasca de vigilància de la salut del personal de l'APB s'ha traduït en la realització de **373 reconeixements mèdics** als integrants d'una plantilla mitjana anual de 582 treballadors: 353 a treballadors fixos (el 60,6% de la plantilla total) i 20 a treballadors temporals (3,4% de la plantilla mitjana anual). Això significa un augment del 5,5% de revisions respecte de any anterior.

L'accidentalitat laboral

Entre el personal de l'Autoritat Portuària de Barcelona s'han produït un total de 29 accidents, tots lleus, dels quals 10 han provocat baixa. L'índex d'incidència referit segons definició de Puertos del Estado en relació al nombre d'accidents amb baixa laboral, descomptats els in itinere, s'ha reduït un 59% en referència a l'any anterior.

Durant l'exercici 2019, el 56% de les organitzacions del Port de Barcelona que formen part del Pla de sostenibilitat sectorial no ha tingut accidents, dada lleugerament superior al 2018 (54,7%), fet que mostra un bon comportament en aquest sentit. El nombre d'accidents ha augmentat significativament, amb 358 casos enfront dels 92 de l'any anterior, a causa de l'alt índex d'accidents d'una sola organització, si bé de poca importància. **Del 44% de les organitzacions que han registrat accidents**, aquests s'han produït principalment dins de l'empresa (41,1%), un 20,9% han estat in itinere i la resta, el 35,5%, dins del recinte portuari.

Plans de mobilitat

L'APB promou dins del recinte portuari un **servei d'autobús** per al transport del personal de les empreses situades a la zona de servei del Port: la línia 88 adscrita a la xarxa del transport públic de Barcelona.

A més, facilita **targetes de transport integrat** (T-trimestre) a les persones de la seva plantilla que optin pel transport públic per traslladar-se a la feina. El 2019 un total de 231 persones de la plantilla de l'APB es va beneficiar d'aquesta iniciativa.

El **25,6% de les organitzacions del Pla disposen de plans de mobilitat** per a les seves plantilles, iniciativa que permet minimitzar els accidents laborals, facilitar l'accés al lloc de treball i col·laborar amb la protecció del medi ambient.

Garantir la seguretat de persones i mercaderies

El Port de Barcelona ha de garantir la seguretat de les persones, les mercaderies, els espais i les instal·lacions del seu entorn físic. L'àrea de **Seguretat Corporativa de l'Autoritat Portuària de Barcelona** coordina els cossos, serveis i unitats responsables d'aquesta seguretat a tots nivells.

Polícia Portuària

La Policia Portuària és un cos de seguretat professional que depèn de l'Autoritat Portuària de Barcelona i desenvolupa les seves tasques dins del recinte portuari, amb el control i vigilància de la zona de servei i de les operacions marítimes i terrestres relacionades amb el tràfic portuari. A continuació es destaquen algunes dades referents a l'exercici de les seves funcions en els diferents àmbits d'actuació durant el 2019. Es poden consultar amb més detall en la "Memòria Anual de la Policia Portuària 2019".

Àmbit circulació (trànsit)

El **nombre d'accidents de circulació** (148) ha descendit en un 17%, però la nota negativa és que han crescut els ferits i hi ha hagut 1 víctima mortal.

D'altra banda, les **1.112 proves de detecció d'alcoholèmia** realitzades han resultat en un augment dels positius administratius (+43%), però un descens de les infraccions penals (-37,5%).

Mentre que el nombre de **denúncies per infracció de circulació** pràcticament s'ha mantingut (4.395, +2%), les administratives (1.463) han augmentat un 79% i la gran majoria ha estat a causa del **fenomen dels vehicles de mobilitat personal**. A més, el *sharing* de vehicles ha augmentat molt les denúncies per deixar patinets, bicicletes i motocicletes en espais no autoritzats (254).

Àmbit assistencial

La Policia ha prestat assistència en un total de 108 accidents laborals produïts en el Port de Barcelona. A més, en aquest àmbit s'han gestionat un total de **679 serveis d'ambulàncies** (SEM/061, FREMAP i mútues privades) i s'ha prestat auxili de diferent tipus a **532 ciutadans**.

La col·laboració amb FREMAP, que facilita la seva ambulància medicalitzada, ha permès que les assistències mèdiques d'urgències a la zona comercial del Port i la ZAL s'hagin pogut atendre en un termini de 5 minuts. Pel que fa a l'atenció d'urgència també destaca que el Port de Barcelona garanteix un entorn amb accés públic a la cardioprotecció a través de desfibril·ladors DEAS distribuïts a tota la zona portuària i en els cotxes de la Policia Portuària.

Àmbit de seguretat ciutadana

Durant el 2019 la Policia Portuària ha realitzat un 3% menys de **diligències per il·lícits penals** (542 en total), però ha registrat un 6% més de **fets delictius**, bàsicament per l'increment dels robatoris amb força a l'interior de vehicles (61).

D'altra banda, hi ha hagut un important retrocés del 50% en el nombre de **persones detingudes** (39 persones), així com del 22% en imputades no detingudes (46 persones).

Àmbit administratiu

El 60% de les actes administratives, 851, han estat **per decomís de productes de venda ambulants**, un 17% menys que el 2018, amb menys material intervingut i la destrucció d'un total de 4.000 Kg de productes (-62%).

En la lluita contra la **venda ambulants il·legal**, els primers mesos de l'any s'han comptabilitzat més de 900 venedors. A l'estiu, l'actuació conjunta de gairebé un centenar d'agents de Guàrdia Urbana (USP, Platges i UT-1) Mossos d'Esquadra (ARRO) i Policia Portuària ha resultat en un descens real i global del nombre de venedors en els espais públics del Port.

S'ha realitzat **39 actes d'inspecció**, principalment per l'inici de la primera fase d'inspeccions per les ocupacions il·legals de l'antiga llera del riu Llobregat.

Àmbit portuari

En els controls d'accés al Port s'han detectat i retirat **1.169 acreditacions caducades** i s'han sancionat 31 persones per l'ús indegut de l'acreditació personal i intransferible. També s'han iniciat **154 expedients d'avaries (CEA)**, dels quals destaquen 36 corresponents al trencament de barreres de les interseccions especials ferroviàries.

Protecció portuària

Compliment de la normativa

Els fets més importants que s'han produït durant l'any 2019 en el compliment de la normativa de protecció portuària han estat els següents:

- > **Visita a Miami (EUA) d'una delegació de seguretat** de l'APB, la Guardia Civil i els operadors marítims per informar les principals navilieres nord-americanes sobre el model de protecció i les mesures instaurades a les terminals internacionals de creuers del Port de Barcelona.
- > **5ª edició de les proves de validació de les unitats canines** per a la detecció d'explosius de les empreses de seguretat privada que presten els serveis sobre les provisions als vaixells a les terminals de creuers internacionals. Han estat aprovats 40 de 88 participants.
- > Validació de l'**Avaluació de protecció del Port** per part de la Secretaria d'Estat de Seguretat del Ministeri d'Interior, en compliment del Reial decret sobre protecció portuària i marítima.
- > Aprovació per part del Consell d'Administració dels **Plans de Protecció de tres instal·lacions portuàries** afectades pel reglament 725/2004 CE, quant a anàlisi de riscos i mesures de seguretat.

Mesures implantades

- > **Mesures per combatre el tràfic il·lícit d'estupefaents** i la conseqüent reavaluació de les terminals com a OEA, a través de reunions amb la Duana Marítima i en el marc de la Comissió de Seguretat de Terminals de Contenedors .
- > **Homologació anual del sistema de videovigilància** del Centre de Control de l'Autoritat Portuària (CCTV) i renovació de les càmeres dels accessos i terminals del Port, en el marc del sistema d'identificació automàtica de matrícules (SIAM).
- > Supervisió del serveis contractats per l'APB per a **la vigilància i prestació de serveis de seguretat privada**, que a més dels controls d'accessos als estacionaments de camions i recintes de seguretat de certs molls públics i altres zones portuàries, ha suposat la instauració de nous serveis com la vigilància del Truck Center i control de la porta 5 al moll de Pescadors.
- > **La implantació de carrils automàtics i els recursos tècnics** necessaris de control d'accés per a usuaris autoritzats als accessos perimetrals de les portes 25 i 30.

	2018	2019
Serveis RX mòbils + arcs – (cabotatge FCS) + creuers	421	433
CCTV – Gravacions policials i judicials	33	40
Hores de Servei Seguretat Privada – IPs públiques:		
Serveis creuers, control d'accessos, recintes, etc	8.444	6.941
Serveis pàrquings	17.520	17.520
Certificacions binomis K-9	104 (42)	88 (40)

Mesures de protecció portuària, 2018-2019

Oficina de Protecció Portuària

	2018	2019
Simulacres ISPS (pràctics i teòrics)	12	16
Inspeccions / auditories instal·lacions	49	27
Internes	47	26
Externes	2	1
Reunions de seguretat ¹	12	37
Incidents de seguretat – ISPS (intrusions, polissos...)	18 (3)	25 (5-8)

Actuacions de l'Oficina de Protecció Portuària, 2018-2019

¹ Amb cossos policials, autoritats i empreses de seguretat privada i de mesures tecnològiques, per consolidar acords i compromisos amb navilieres de creuers i, els seus consignataris i diversos consolat estrangers.

S'han dut a terme, a més, dos simulacres generals: un de seguretat marítima, amb la participació del servei marítim provincial de la Guardia Civil a la dàrsena i canal d'entrada sud i afectació del moll de l'Energia; i un de terrestre, de simulació de tràfics de drogues en equipatges de passatgers de creuers al moll Adossat, amb la participació de Barcelona Cruise Terminal.

Acreditacions i permisos

A part de la gestió **d'acreditacions d'accés al Port de Barcelona**, s'han autoritzat **149 permisos per actes**, esdeveniments i filmacions i s'han gestionat i tramès pel butlletí del Reglament de Serveis i Policia **5.764 expedients de denúncies**.

	2018	2019
Total acreditacions emeses	16.515	14.920
Nous usuaris	4.988	4.301
Renovacions	11.527	11.538
Passis retirats – Control d'accessos Policia Portuària	1.211	1.169

Acreditacions i permisos, 2018-2019

Seguretat industrial

En el marc del **conveni de col·laboració amb l'Ajuntament de Barcelona** en matèria de protecció civil, prevenció i extinció d'incendis i salvament, durant 2019 els Bombers de Barcelona han rebut un **vehicle autobomba de gran incendi (BUP-410)** dissenyat per a l'extinció d'incendis al Port que requereixin grans cabals d'aigua i/o escuma (per l'extinció de focs, en tancs d'emmagatzematge d'hidrocarburs o productes químics). S'hi ha fet exercicis de pràctiques al moll Prat conjuntament amb Remolcadors i al moll de l'Energia amb captació directa d'aigua de mar.

A més, s'han realitzat els següents cursos per a aquest col·lectiu:

- > una edició de Formació pràctica d'incendis en camp tècnic per a sergents i caporals, a França, impartits per l'Ecole Nationale Supérieure des Officiers de Saupers-Pompier (ENSOSP);
- > una edició de Risc químic per a nous caps de Guàrdia, també de l'ENSOSP, a Barcelona;
- > dues edicions d'Extinció d'incendis i salvament en vaixells, al centre de formació SEGANOSA a Pontevedra;
- > i una sessió de Rescat en embarcacions, al centre de Creu Roja de Getaria, a Guipúscoa.

D'altra banda, durant aquest any s'ha treballat en una **nova edició del Pacte d'ajuda mútua (PAM)**, amb l'objectiu d'establir els mitjans de coordinació i disponibilitat de recursos de les empreses adherides durant una emergència. S'ha acordat ampliar l'àmbit de la coordinació amb la identificació de les instal·lacions de protecció contra incendis de les instal·lacions marítimes en tots els mòduls del moll de l'Energia.

Aquestes són algunes de les principals dades sobre l'activitat del **Pla d'autoprotecció (PAU) del Port** el 2019:

En compliment del RD 145/89, referent a la **gestió de les mercaderies perilloses**, aquest exercici s'han comptabilitzat un total de **182.328 autoritzacions**. Aquest any s'han manipulat un total de 863.528 tones de càrrega contenitzada (+1%) i 14.250.033 tones de càrrega a granel (-1%) classificada com a perillosa.

El capital social i relacional

Participació en organitzacions

Organitzacions internacionals

El Port de Barcelona busca tenir veu i vot en les principals organitzacions del panorama portuari internacional per tal de seguir de prop l'evolució del sector i poder-hi tenir incidència.

	<p>European Sea Ports Organisation (ESPO) Membre del Comitè Executiu. Presidència del Comitè de Governança Portuària. Membre dels següents comitès: Desenvolupament Sostenible; Intermodalitat, logística i Indústria; Facilitació del Comerç, Duanes i Seguretat; Anàlisi Econòmica i Estadística; i la xarxa sobre política portuària de ferris i creuers. Dins de l'ESPO el Port segueix de prop les accions de la Comissió Europea quant a transports i desenvolupament sostenible de ports.</p>
	<p>International Association of Ports and Harbours (IAPH) El subdirector general d'Estratègia i Comercial del Port de Barcelona (Santiago Garcia-Milà) ha estat elegit per tercera vegada com a president de l'IAPH per a un període de dos anys. Durant la Conferència anual de la IAPH a Guangzhou (Xina) s'han lliurat els premis WPSP als projectes portuaris més innovadors. L'IAPH és l'únic fòrum reconegut com a portaveu del sector portuari mundial, i els seus ports aglutinen prop del 80% del tràfic mundial de contenidors i més del 60% en tones.</p>
	<p>World Ports Climate Action Program Impulsor de la iniciativa juntament amb ports d'Hamburg, Anvers, Los Angeles, Long Beach, Vancouver i Rotterdam. Promouen projectes per fer front a l'escalfament global, centrats en l'eficiència de les cadenes de subministrament amb eines digitals; enfocaments reguladors comuns; subministrament d'energia renovable als vaixells durant l'estada als ports; desenvolupament de combustibles de baix contingut en carboni, i descarbonització total de les instal·lacions de manipulació de càrrega als ports.</p>
	<p>Intermed Membre fundador de l'associació, integrada pels ports de Barcelona, Gènova i Marsella.</p>
	<p>MEDports Association Vicepresidència de l'associació Presidència del Comitè de Formació i Coneixement Portuari Formada per una vintena de ports i organitzacions portuàries de les dues ribes del Mediterrani. Objectius: fomentar la col·laboració entre els ports de la Mediterrània; fer front als nous reptes del comerç internacional i la logística; i posar de manifest la centralitat del Mediterrani en els nous fluxos del comerç internacional. El 2019 el Port ha sigut amfitrió de la reunió del Comitè Executiu. En el marc del Comitè que presideix, el Port ha organitzat amb l'Escola Europea- Intermodal Transport el primer seminari internacional de Gestió Portuària a Barcelona (amb 17 participants de 13 ports).</p>
	<p>Medcruise Membre actiu de l'associació. Ha participat en totes les assemblees i grups de treball que organitza l'associació dels ports de creuers de la Mediterrània.</p>
Altres organitzacions en què el Port participa	<ul style="list-style-type: none"> > Association Internationale Villes et Ports (AIVP) > Association of European Vehicle Logistics > Association of the Mediterranean Chambers of Commerce and Industry (ASCAME) > Coffee Federation, European Intermodal Association > FERRMED > Interferry > World Association for Waterborne Transport Infrastructure (PIANC).

Organismes vinculats al mercat xinès

Per al Port de Barcelona és clau mantenir una estreta relació amb el mercat xinès, primer soci comercial en el tràfic de contenidors, amb una quota del 24%. Per això participa amb Catalonia Trade & Investment i l'Ajuntament de Barcelona en el projecte comú China's European Logistics Centre (BARCELOC) per captar centres de distribució multipaïsos a Barcelona i centrats especialment en els sectors de l'automoció, la moda, la indústria química i el comerç electrònic.

Durant el 2019 el Port ha participat en les següents accions de promoció del projecte:

- > Seguiment dels **casos de 16 empreses** interessades en establir a Catalunya un centre de distribució al sud d'Europa i/o interessades en trobar un soci logístic i comercial. Especialment dels sectors de la moda, l'electrònica, el químic i l'agroalimentari i de mercats com la Xina, Japó i Corea, però també d'Amèrica Central i Europa.
- > Promoció del projecte davant de delegacions d'empresaris, majoritàriament asiàtics, que han visitat el Port de Barcelona.
- > Missió inversa del sector automoció/vehicle elèctric, amb 12 empreses xineses.
- > Elaboració d'un fullet específic dirigit al sector automoció/vehicle elèctric.
- > Seguiment dels desenvolupaments de la Belt & Road Initiative promoguda pel govern xinès, especialment des de la vessant terrestre, i concretament, en el seguiment del servei ferroviari entre la ciutat xinesa de Yiwu i Madrid, i el seu possible pas per Barcelona.
- > Treball conjunt amb BARCELOC i ACCIO per resoldre la necessitat de disponibilitat de sòl logístic amb determinades característiques, proper al Port i amb connectivitat ferroviària detectada. S'han identificat 19 ubicacions amb superfícies d'entre 20.000 i 80.000 m² i diversa disponibilitat temporal (entre <6 mesos i/o > 2 anys) i s'ha constituït una taula de coordinació amb la Cambra de Comerç de Barcelona, Barcelona Centre Logístic, l'Àrea Metropolitana de Barcelona, CIMALSA, el Port de Barcelona, el Consorci Zona Franca i ACCIO, entre d'altres entitats.

Organitzacions nacionals

En l'àmbit de l'Estat espanyol, el Port de Barcelona és membre o participa, entre d'altres, en les següents associacions:

- > Associació Espanyola de Promoció del Transport Marítim de Curta Distància (TMCD)
- > Federació Espanyola del Cafè (FEC-ANCAFE)
- > Barcelona Logistic Center AEEPB
- > Associació Espanyola del Gas Natural per a la Mobilitat (GASNAM)
- > Barcelona-Catalunya Centre Logístic (BCL)

A més, el 86% de les organitzacions del Pla de sostenibilitat sectorial pertanyen a associacions sectorials. Aquestes són les més comunes entre les organitzacions:

- > Asociación Nacional de Empresas Estibadoras y Consignatarias de Buques (ANESCO)
- > Associació Catalana d'Empreses Concessionàries amb Instal·lacions Portuàries (ASCIPORT)
- > Asociación de Transitarios Internacionales de Barcelona (ATEIA)
- > Asociación Española de Terminales Receptoras de Graneles Líquidos, Químicos y Gases (ATERQUIGAS)
- > European Association for Forwarding, Transport, Logistics and Custom Services (CLECAT)
- > Federación Española de Asociaciones de Transitarios (FETEIA OLTRA)
- > International Federation of Freight Forwarders Associations (FIATA)
- > International Air Transport Association (IATA)
- > Propeller Club. Asociación de Directivos y Empresarios Logísticos (Castellón, Valencia, Barcelona)
- > World Cargo Alliance (Inter Global) (WCA)

L'àmbit relacional corporatiu

Comunicació corporativa

Un any més les diferents àrees que conformen la **Direcció de Comunicació** han basat la seva estratègia de treball en transmetre als seus diferents públics –mitjans de comunicació, ciutadania, Comunitat Portuària, carregadors i operadors logístics internacionals, etc.– la importància del Port de Barcelona com a principal infraestructura logística de Catalunya i com a facilitador del comerç exterior d'un extens *hinterland*; i fer-ho amb criteris de sostenibilitat.

El Port està present en les principals fires, conferències i esdeveniments internacionals de logística, transport marítim i comerç internacional. Totes aquestes accions han comptat amb l'acompanyament de les diferents àrees de la Direcció de Comunicació, tant quant al disseny i producció d'estands i/o materials específics a càrrec de l'Àrea d'Imatge, com pel que fa al seguiment comunicatiu de cada esdeveniment.

El Departament s'ha fet ressò també dels principals avenços tecnològics destinats a reduir l'impacte ambiental i a estalviar energia. Ha estat el cas de l'arribada dels vaixells *Cruise Roma* i *Cruise Barcelona*, les primeres naus de la Mediterrània amb zero emissions, o *d'AidaNova*, el primer creuer del món propulsat amb GNL. El 2019 s'ha destacat que el recinte portuari ha estat l'escenari del 60% de les operacions de subministrament de GNL *ship-to-ship* de l'Estat.

L'estratègia comunicativa del Port de Barcelona està basada en la transparència, el rigor informatiu i l'ampliació de la seva presència en els mitjans digitals. I per desenvolupar-la utilitza diferents canals.

Mitjans de comunicació

El Port manté una relació constant i fluida amb els mitjans de comunicació generalistes i especialitzats i el Departament de Comunicació és el node de connexió entre els diferents departaments i àmbits i els periodistes dels mitjans. A més de l'atenció personalitzada a aquests professionals, les notes de premsa i la gestió d'entrevistes i reportatges sobre temes concrets, el Departament ha realitzat una important tasca de difusió de la marca (*branded content*) durant el 2019, amb la publicació d'articles sobre els temes de major interès en els principals mitjans catalans, espanyols i internacionals. Aquest tipus de continguts han estat molt útils per fer arribar els missatges del Port a mercats estratègics com Aragó, Madrid i Navarra.

Entre els esdeveniments organitzats aquest any pel departament amb la col·laboració d'altres àrees destaquen els diferents actes de celebració del 150 aniversari de la constitució de la Junta d'Obres del Port de Barcelona. Amb motiu d'aquesta celebració el Departament de Comunicació ha coordinat l'edició del llibre *El Port de Barcelona. De la creació de la Junta d'Obres a l'actualitat (1869-2019)*, de Joan Alemany, amb la col·laboració de l'Àrea d'Imatge Corporativa i del Servei de Gestió Documental i Arxiu.

Com a suport al desenvolupament del valor social, aquesta direcció ha col·laborat activament en difondre la tasca de diverses entitats i organitzacions de la Comunitat Portuària, especialment d'aquelles amb les quals es desenvolupen projectes concrets, com és el cas d'Stella Maris i el Banc dels Aliments.

En l'àmbit mediambiental, el departament ha donat a conèixer accions i projectes en marxa i s'ha fet ressò de les iniciatives endegades per complir amb els ODS del Pacte Mundial de les Nacions Unides. El Departament de Premsa ha reforçat aquestes accions amb dos vídeos màster i sis microcàpsules sobre el Pla de millora de la qualitat de l'aire, difoses a través de les xarxes socials.

D'altra banda, el Departament ha donat suport i ha fet acompanyament a diferents produccions i reportatges televisius que han tingut el Port de Barcelona com a protagonista. Destaca el programa "Cinc dies a..." de TVE, que ha dedicat dos reportatges de 25 minuts per explicar l'activitat del dia a dia del Port.

Xarxes socials

La presència del Port a les xarxes socials ha mantingut un creixement continuat durant tot el 2019 i en totes s'ha apostat per potenciar els continguts amb creativitat i vídeos. Destaquen els més de 26.000 seguidors que sumen la pàgina de LinkedIn i els dos perfils de Twitter, el nacional (@portdebarcelona) i l'internacional (@portofbarcelona).

MÉS DE **15.000**
SEGUIDORS EN TOTAL
(2 PERFILS)

MÉS D' **11.000**
SEGUIDORS,
LA XARXA SOCIAL
QUE MÉS CREIX
+3%

100.000
VISUALITZACIONS

Durant el 2019 s'han produït diferents vídeos per Youtube, en col·laboració amb altres departaments, alguns dels quals han anat destinats a la gran difusió (com els dedicats a explicar els resultats de l'exercici anterior o al Port Vell) i d'altres, a temes específics (com els 150 anys de la història del Port de Barcelona o la 3a edició d'experiències a peu de vaixell).

Relacions institucionals

El Departament de Relacions Públiques i Protocol reforça els missatges del Port mitjançant la presència i la col·laboració en l'organització de diferents activitats (conferències, jornades, esmorzars i dinars de treball, etc.) que al llarg de l'any realitzen les principals entitats i institucions públiques i privades de Barcelona i Catalunya: Cercle d'Infraestructures, Corredor Mediterrani, Tribuna Barcelona, DinarsCambra de la Cambra de Comerç de Barcelona, Cercle d'Economia, Nit de l'Empresari (CECOT), Premis Pimes (PIMEC), etc.

El Departament dona servei tant a l'organització del Port com també als ens i associacions que conformen la Comunitat Portuària de Barcelona: l'Associació de Transitaris Internacionals de Barcelona (ATEIA-OLTRA), l'Associació d'Agents Consignataris de Vaixells de Barcelona, l'Associació d'Empreses Estibadores Portuàries de Barcelona, i el Col·legi Oficial d'Agents de Duanes de Barcelona.

Des del departament també es potencien i organitzen visites al Port de diferents entitats empresarials i socials, amb l'objectiu que tinguin un millor coneixement de la infraestructura, els serveis a les empreses, la seva importància, l'aportació al creixement del país i els seus plans de futur, basats en la innovació i la sostenibilitat econòmica, mediambiental i social.

Destaca la intensa tasca desenvolupada per donar a conèixer els objectius estratègics del Port de Barcelona als diferents públics (la Comunitat Portuària de Barcelona, els clients i usuaris del Port i els principals actors econòmics i socials de la ciutat i de Catalunya), que es tradueix en la intervenció directa en **prop de 600 activitats**, 400 en l'àmbit del disseny i la coordinació d'aquestes i unes 200 pel que fa al protocol i assistència a la presidenta del Port en la seva participació en diversos actes.

Aquest any 2019 mereixen una menció especial la celebració de la primera Fira de Nadal al Port Vell i el complet programa d'actes dirigits a la Comunitat Portuària i a tota la ciutadania organitzats amb motiu del **150 aniversari del Port de Barcelona**, que es descriuen més endavant en l'apartat "Acció social" d'aquesta memòria.

Altres relacions amb els grups d'interès

El servei d'atenció al client

Les diferents organitzacions de la Comunitat Portuària tenen els seus respectius sistemes d'atenció al client, més o menys sofisticats i desenvolupats. En l'àmbit més general, el **Servei d'Atenció al Client (SAC) del Port de Barcelona** és un dels vincles directes d'aquest amb el mercat. Aquests són els seus principals objectius: fer més transparent i fiable el pas de les mercaderies pel Port de Barcelona, amb el reconeixement de la figura del client final com un dels seus actius principals; captar i traslladar les necessitats del mercat a l'Autoritat Portuària de Barcelona i a la seva Comunitat Portuària n'és un; i com oferir als importadors i exportadors la màxima informació dels serveis i les infraestructures disponibles.

Els canals de comunicació específics d'aquest servei són el telèfon (93 3068806) i el correu electrònic sac@portdebarcelona.cat.

Durant l'any 2019 el Servei d'Atenció al Client (SAC) ha atès de forma completament personalitzada un total de 833 consultes i reclamacions relacionades amb inspeccions, conceptes tarifaris i traçabilitat en el pas de mercaderies. De les **300 reclamacions** ateses, 75 han estat susceptibles d'anàlisi per part de la Marca de Qualitat Efficiency Network, i en 38 dels casos s'ha procedit a compensar econòmicament. El nombre de **consultes ha ascendit a 533**.

D'altra banda s'han realitzat un total de 97 comunicacions als clients per tal de donar a conèixer, entre d'altres, els canvis en les aplicacions de normatives i les activitats del Port de Barcelona.

Mesura de la satisfacció dels clients

El **85,9% de les organitzacions del Pla de sostenibilitat sectorial ha avaluat la satisfacció dels seus clients** durant el 2019, una dada que s'ha anat incrementant gradualment en els últims anys. Els principals mecanismes per conèixer el grau de satisfacció del client han estat les enquestes, seguides per les visites personals i/o reunions.

Les organitzacions del Pla han rebut **51 reclamacions relacionades amb temes econòmics**. Aquestes corresponen només a tres organitzacions, que han resolt totes les reclamacions rebudes amb mecanismes formals. Durant aquest exercici, però, cap organització adherida al Pla de sostenibilitat sectorial ha rebut reclamacions relacionades amb la privacitat de les dades personals dels seus clients.

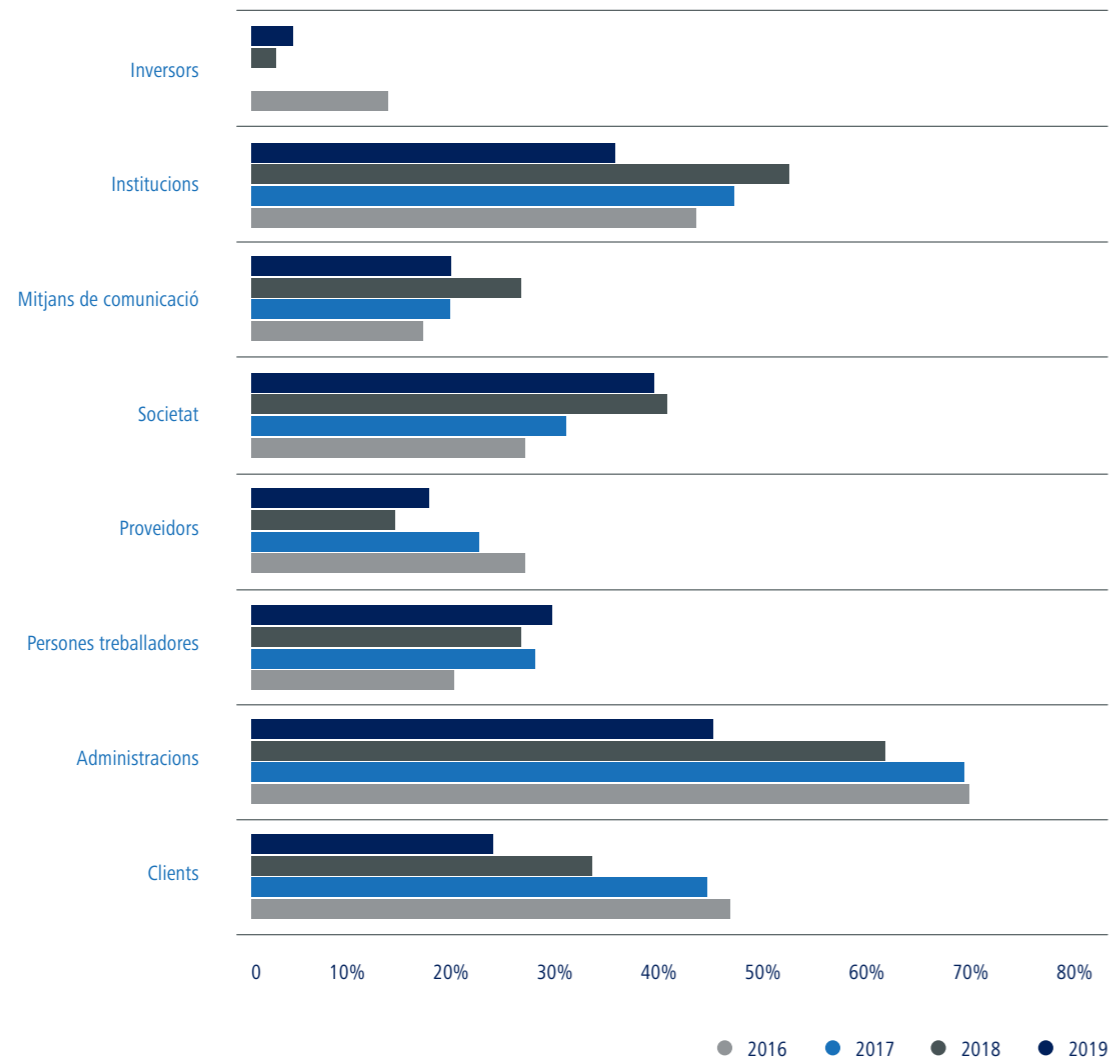
Diàleg i participació amb els grups d'interès

El percentatge d'organitzacions del Pla de sostenibilitat que disposen **de canals de comunicació amb els seus grups d'interès suposa el 62%** del total. Aquesta xifra és molt similar a la de l'any anterior, que era del 57,3%.

Grups d'interès	Canals de comunicació
Clients	Reunions presencials Comunicacions comercials Servei d'Atenció al Client (SAC) Gestió de clients (telèfon, correu, web i xarxes socials) Esdeveniments d'associacions de clients Consell Rector Consell d'Administració
Administracions	Reunions presencials Web corporativa Consell Rector Consell d'Administració
Treballadors/res	Comunicacions presencials Contacte telefònic, correu, intranet i web Comitè d'empresa
Proveïdors	Gestió de proveïdors Reunions presencials Contacte telefònic, correu i web
Societat	Contacte telefònic, correu i web Mitjans de comunicació Esdeveniments d'associacions
Mitjans de Comunicació	Conferències, jornades i esdeveniments Entrevistes Rodes de premsa
Institucions	Acords de col·laboració Assistència a esdeveniments
Inversors	Reunions presencials Contacte telefònic, correu i web Consell d'Administració

Canals de comunicació de les organitzacions del Pla de sostenibilitat sectorial amb els grups d'interès

A més, el 65,4% de les organitzacions del Pla de sostenibilitat sectorial (PSS) ha format part durant el 2019 d'activitats organitzades pels seus grups d'interès. El principal grup d'interacció ha estat l'Administració, seguit d'institucions i clients.

Participació de les organitzacions del PSS en activitats dels grups d'interès, 2016-2019

Acció Social

En el marc de les polítiques de sostenibilitat social, el Port de Barcelona impulsa accions, tant dirigides a la societat en general, com a la Comunitat Portuària o a determinats col·lectius. Entre les desenvolupades el 2019 destaquen les següents:

Iniciatives dirigides a la ciutadania i la Comunitat Portuària

- > **150 aniversari del Port de Barcelona.** Al llarg de tot l'any s'han celebrat diversos actes per a la ciutadania i la Comunitat Portuària, que han inclòs: un concert ciutadà al Port Vell ofert per l'orquestra Simfònica del Vallès; un acte institucional al Palau de la Música dirigit a la Comunitat Portuària; una publicació commemorativa del 150 aniversari, obra de Joan Alemany; recorreguts marítims a bord de Las Golondrinas per a un públic familiar; un vídeo *mapping* i una exposició al Museu d'Història de Barcelona, amb els fets més rellevants del darrer segle i mig d'història del Port.
- > **6ª edició de la paella solidària per vèncer l'Alzheimer.** Iniciativa que va posar en marxa un transportista jubilat del Port, amb l'objectiu de recaptar entre els col·lectius de la Comunitat Portuària fons per a la recerca sobre l'Alzheimer i les malalties neurodegeneratives. El 2019 hi ha participat unes **600 persones** i s'han recaptat uns **20.000 euros** per a la Fundació Pascual Maragall. L'Autoritat Portuària ha cedit el poliesportiu i ha col·laborat en la comunicació i la seguretat.
- > Publicació de la **Memòria de Sostenibilitat Sectorial 2018**, per informar els grups d'interès i la societat en general.
- > **Visita guiada al Far del Llobregat** d'un grup de veïns de la Marina del Prat Vermell i de la Zona Franca de Barcelona. Han estat rebuts per la presidenta i el director general del Port, entre altres directius, han rebut una explicació sobre el funcionament d'aquest tipus d'infraestructura i han pogut visitar les exposicions sobre elements i equipaments antics i sobre fotografies.
- > Participació en la conferència **Smart Ports: Piers of the Future** dins del context de l'Smart City Expo World Congress, escenari privilegiat per conèixer els projectes més innovadors en mobilitat, transformació digital, ciberseguretat, intel·ligència artificial i medi ambient i els reptes per a unes ciutats més sostenibles i eficients.
- > Presència amb un espai a la **Ciutat dels Somnis**, festival dedicat als infants en el recinte de Montjuïc. S'hi han desenvolupat dues activitats per a infants de 4 a 12 anys centrades en temes mediambientals: els estibadors i els vaixells recol·lectors.
- > Organització de la primera **Fira de Nadal al Port Vell**, amb parades de fusta amb articles de regal i alimentació; zona gastronòmica; un escenari amb programa d'entreteniment amb el focus a les entitats, associacions i escoles de Ciutat Vella; un arbre de nadal de 31 metres il·luminat amb ILED; un pessebre flotant ubicat a la làmina d'aigua davant de la rambla de Mar i atraccions per als més petits.
- > **Contenedor Solidari. Recapte per al Banc dels Aliments de Barcelona** dins la campanya del Nadal solidari 2019 del Port, coordinat per l'APB amb APM Terminals, Fundació CARES i Butransa i amb la col·laboració de persones ambaixadores de 22 empreses i entitats del Port. S'han recaptat de 3.111 kg d'aliments (+107%) per al Banc dels Aliments i 9.998 unitats de productes d'higiene (+74%) per a la Fundació IReS. Les guardioles ubicades a l'APB han permès, a més, recaptar 608 euros.

- > **La Secció de Ball Esportiu del Port de Barcelona** ha organitzat balls solidaris:
  - Amb Nuala Irish Dancers, la Ballada solidària per a un futur sense Alzheimer, per recaptar fons per al projecte de la Fundació Pasqual Maragall.
  - Amb Forever Twisters, la jornada "Country al Port especial gent del mar", amb recollida de diners per a l'Stella Maris.
  - Amb Sant Andreu Line Dance Senior, una sessió de "Line dance sènior al Port" (balls en línia), amb recollida de llibres, pel·lícules i música per a l'Associació Llibre Solidari.
- > L'APB ha participat en un projecte de **compensació d'emissions de CO₂ produïdes pels vols d'empresa** (Air France, KLM y Delta Air Lines), com a soci BlueBiz.
- > Dins de la XVII Jornada de prevenció de Riscos Laborals i Sostenibilitat de la Comunitat Portuària, s'ha ofert una **exposició sobre temes de sostenibilitat**.
- > Inici del programa de dinamització del Pla de sostenibilitat sectorial, consistent en la creació de la figura dels **ambaixadors de sostenibilitat** a les empreses Port, persones que promouen i difonen el Pla dins de les seves organitzacions.

Serveis a la gent del mar

El Port de Barcelona posa especial cura en intentar donar resposta a les necessitats d'aquest col·lectiu, que per les seves condicions i característiques de treball passa llargues temporades fora de casa i no sempre disposa dels serveis i el suport (laboral, econòmic i emocional) adequats. Aquestes mancances es miren de pal·liar a través de la tasca d'Stella Maris i del Comitè de Benestar del Port de Barcelona.

Apostolat del Mar - Stella Maris

Aquesta entitat ofereix suport i acompanyament a les persones relacionades amb el món del mar que ho necessiten. En l'àmbit de l'oci, aquest 2019 quasi 500 tripulants de creuer han participat en partits de bàsquet i futbol organitzats en les instal·lacions esportives del Port a la ZAL, i més d'una vintena han fet ús d'un nou servei de préstec de bicicletes. Pel que fa a l'àmbit religiós, s'han oficial 23 misses a bord de vaixells, han celebrat les festes assenyalades i han mantingut contactes amb diverses comunitats religioses. A més, es preparen i distribueixen butlletins informatius amb notícies de diversos països de procedència dels mariners.

Servei	Descripció	Dades 2019
Residència	Possibilitat de pernoctació per a treballadors del mar, amb condicions especials.	822 usuaris: 64% mariners mercants; 9%, pescadors; i resta, altres (bussejadors o personal de creuers) 7.732 pernoctacions
Visites als vaixells	Per donar la benvinguda a les tripulacions i explicar-los els serveis oferts.	2.642 visites 30.000 tripulants han rebut informació
Servei de transport de mariners	Prestat a través de les dues furgonetes de 9 places de què es disposa actualment, donades per la ITF.	4.546 mariners usuaris
El Club	En aquest espai els mariners poden disposar de bar, jocs, connexió a internet, telèfon, canvi de divisa, capella, biblioteca i basar. També s'ofereix assistència i assessorament en general.	3.015 persones de 37 nacionalitats diferents n'han fet ús
Oficina de l'estació marítima assistència a vaixells de creuers	Situada a l'Estació Marítima Internacional "C", disposa de dues línies de telèfon, quatre ordinadors amb connexió a internet i wifi i està especialment destinada als tripulants dels vaixells de creuers. Aquest any s'ha estrenat un nou servei de recepció de paquets o correspondència.	2.950 tripulants atesos 55 paquets lliurats
Assistència social	Ajudes diverses a mariners i pescadors (pernoctacions gratuïtes, ajudes econòmiques, etc.).	Mitjana de 16 tiquets gratuïts mensuals per a menjadors públics.
Centre dels drets del mariner	Format per tres advocats, ofereix resposta en possibles situacions conflictives dels mariners que escalen al Port. També promou el coneixement i l'aplicació de les lleis que els emparen, sobretot de l'OIT.	

Principals serveis de Stella Maris, 2019

El Comitè de Benestar del Port de Barcelona

El Comitè està format per representants de les següents entitats: Autoritat Portuària (que n'ostenta la presidència), Corporació de Pràctics, Institut Social de la Marina, Capitania Marítima, Associació de Consignataris, Associació d'Empreses Estibadores, Associació de Capitans, Societat General de Caps i Oficials de Màquines, Remolcadors, Internacional Transport Federation, Facultat de Nàutica, Confraria de Pescadors i Stella Maris (que n'ostenta la secretaria).

El 2019 s'han celebrat tres reunions del Comitè per proposar i fer seguiment de les diverses activitats que s'han realitzat, entre les quals destaquen les següents:

- > **Dia de la Gent de Mar de l'Organització Marítima Internacional** (25 de juny), amb distribució de fullets de salutació a les tripulacions, il·luminació nocturna del pont d'Europa i entrada gratuïta al Museu Marítim.
- > **XXXI Jornades de la Gent de Mar** (5 de novembre), a la Facultat de Nàutica, amb el passatge del vídeo *Experiències a peu de moll* i la taula rodona "La Importància de la salut mental i física dels tripulants".
- > **Jornada interreligiosa** (7 de novembre), també a la Facultat de Nàutica, amb la intervenció de persones de diferents religions: cristians, jueus, hindús i bahaistes.
- > **Jornada esportiva** (9 de novembre) amb la participació de 7 equips de futbol sala de l'àmbit marítim portuari de Barcelona.

Patrocinis i donacions

L'any 2019, el 48,7% de les organitzacions del Pla han informat haver realitzat patrocinis i/o donacions en l'àmbit social i/o educatiu, per un import total de 2.488.206 euros, molt similar a l'any anterior (2.532.280 euros).

El Port Vell

Sota el nom de Port Vell, el Port de Barcelona disposa d'una extensa superfície d'espais i làmina d'aigua oberts a la ciutadania. Aquest model de "port ciutadà" és referència de molts altres ports a l'Estat i arreu del món i cada any atrau al voltant de 16 milions de visitants.

El Port Vell està gestionat per una gerència urbanística amb personalitat jurídica pròpia, constituïda pel Port de Barcelona l'any 1988. Entre les seves competències hi ha també garantir la cohesió del territori i assolir la plena i convenient integració entre l'espai portuari i l'entorn ciutadà, una coexistència que exigeix un diàleg fluid entre ambdós.

Al llarg de l'any es duen a terme activitats i accions de caire social, recreatiu, cultural i esportiu amb criteris de sostenibilitat econòmica i social.

Àmbit ludicocultural

- > Festes de la Mercè
- > Festes de Santa Eulàlia
- > Trobada de Gegants de la Barceloneta-Port Vell
- > Dia Internacional de la Música
- > Havaneres al Port Vell
- > 150 Aniversari Port
- > Festes de la Barceloneta
- > 130 anys aniversari de Las Golondrinas
- > Fira de Nadal al Port (150 aniversari)
- > Arribada dels Reis Mags
- > Meet Vicent Van Gogh (exposició interactiva)
- > Circ Històric Raluy

Àmbit social

- > Festeja. Festa de la gent gran
- > Open Arms

Àmbit esportiu

- > Travessia Nedant al Port de Barcelona – Copa Nadal
- > Activitat Fundació DIR
- > Campionat Europeu de Natació
- > Correbarri (cursa)
- > Open International Barcelona Coastal (rem)
- > Regata Maremagnum Trofeu Port de Barcelona
- > Trofeu Internacional de Rem Ciutat de Barcelona
- > Cursa del Port de Barcelona

Àmbit comercial

- > Festival Revela't (exposició fotos)
- > Saló Nàutic de Barcelona
- > MYBA Charter Show (exhibició de iots)
- > Van Van Market (mercat gastronòmic)
- > Lost&Found (mercat d'intercanvi)
- > Jazz&Food (festival jazz i gastronomia)
- > Circo de los Horrores (espectacle de terror)

07 Desenvolupament del valor mediambiental

El Port de Barcelona és conscient dels impactes que l'activitat portuària té sobre l'aire, l'aigua i la qualitat del sòl del seu territori i la necessitat de prevenir o minimitzar al màxim aquestes afeccions. Per tal de consolidar un desenvolupament sostenible a llarg termini, el Port dedica esforços i recursos conjuntament amb la Comunitat Portuària per reduir els riscos ambientals, iniciar el camí cap a la descarbonització amb l'ús d'energies més netes i gestionar adequadament els residus, els recursos i la biodiversitat del seu entorn.

Les organitzacions del Pla de sostenibilitat sectorial del Port de Barcelona, per la seva part, assumeixen també reptes mediambientals dins de la seva estratègia i hi dediquen recursos econòmics, materials i humans.

Orientació als ODS

Actuacions per al sanejament de les aigües del Port

- Tot i que aquest objectiu està centrat en l'accessibilitat a l'aigua potable i el sanejament d'aigües en països en vies de desenvolupament, no es pot deixar de mencionar l'esforç en la reducció dels residus, la prevenció d'abocaments i la neteja de les aigües portuàries.
- > Una nova xarxa de sanejament portuària amb més de 30 km de col·lectors i 16 estacions de bombament que evita els abocaments a mar de les aigües residuals portuàries.
- > 365 dies a l'any de servei de recollida i retirada de residus flotants de la làmina d'aigua.
- > Control i seguiment de la qualitat de l'aigua i dels sediments.

Energia assequible, segura, sostenible i moderna

- El Port aposta per l'eficiència energètica i la generació de renovables, així com per les tecnologies avançades i menys contaminants de combustibles fòssils, alhora que es promou la inversió en infraestructures sostenibles i tecnologies d'energia no contaminant.
- > Participació en 5 projectes europeus d'introducció del gas natural com a combustible de mobilitat.
- > Primer port de la Mediterrània en subministrar GNL a un creuer des de Gavarra.
- > Projecte d'incorporació d'energia fotovoltaica i emmagatzematge elèctric al moll de Pescadors.
- > Suport, amb l'Institut de Recerca en Energies de Catalunya, en la promoció de l'ús de l'hidrogen i altres combustibles nets.

Mesures urgents per combatre el canvi climàtic i els seus efectes

El Port i la seva Comunitat Portuària estan compromesos a reduir les seves emissions de gasos d'efecte hivernacle i estan atents a tots els riscos mediambientals que pot comportar l'escalfament global.

- > Adhesió del Port al programa World Ports Climate Action Plan (WPCAP) amb la intenció de liderar la descarbonització dels ports i contribuir a la reducció d'emissions GEH del transport marítim.
- > Adhesió de l'Autoritat Portuària de Barcelona als Acords Voluntaris de reducció d'emissions de gasos d'efecte hivernacle (GEH.)
- > 1,02 milions d'inversions en medi ambient bonificades.
- > 47,4% organitzacions del Pla certificades en sistemes de gestió ambiental.

Conservar i utilitzar de forma sostenible els oceans, els mars i els recursos marins

La gestió prudent del mar és essencial per a un futur sostenible. Tenir cura del mar és tenir cura de l'activitat portuària.

- > Control de les operacions de risc per a la qualitat de les aigües.
- > Seguiment de la qualitat de l'aigua i dels sediments.
- > Vigilància de les comunitats bentòniques.

El capítol també dona resposta als següents ODS:

Desenvolupar infraestructures resilents, promoure la industrialització inclusiva i sostenible i fomentar la innovació.

Aconseguir que les ciutats i els assentaments humans siguin inclusius, segurs, resilents i sostenibles.

Garantir modalitats de consum i producció sostenibles.

Sobre les dades

Les dades sobre consums d'energia i aigua, efluent i residus, emissions de gasos, transport i mobilitat sostenible i controls de residus es refereixen a allò que s'indica en cada moment, provenen dels sistemes de control de dades de l'Autoritat Portuària de Barcelona i es reporten periòdicament al web del Port de Barcelona. També es poden consultar en el document Declaració Ambiental - Reglament Europeu EMAS Port de Barcelona 2019.

Les dades que fan referència a certificacions en sistemes de gestió ambiental, a projectes en R+D+I, a despesa i inversió en sostenibilitat i a iniciatives de caràcter ambiental provenen de les dades sectorials, és a dir, de les organitzacions del Pla de sostenibilitat sectorial.

Model estratègic

A partir del Pla estratègic del Port de Barcelona 2016-2020 i de l'anàlisi del Pla de sostenibilitat sectorial, el Port revisa els efectes de la seva incidència en els aspectes ambientals i, en el marc del seu Sistema de Gestió Ambiental (SGA), dissenya cada any el **Programa de medi ambient**. Aquest estableix **objectius i fites** per als aspectes significatius i per a qüestions rellevants detectades en el anàlisi de context i en l'anàlisi de riscos i oportunitats. El seguiment del seu avenç i grau d'acompliment es fa a través de el Comitè de Medi Ambient.

L'actuació del Port es concreta en **plans i programes de sostenibilitat** específics:

- > Programa de seguiment de la qualitat de les aigües
- > Pla de millora de la qualitat de l'aire (2016-2020)
- > Pla interior marítim de contenció d'abocaments
- > Plans d'emergència i autoprotecció
- > Pla de recepció de residus de vaixells

Sistema de Gestió Ambiental

El Sistema de gestió ambiental (SGA) del Port de Barcelona abasta els espais i activitats que controla i desenvolupa l'Autoritat Portuària de Barcelona (APB) en el compliment de les seves funcions.

La gestió ambiental del Port de Barcelona compleix la legislació vigent i el seu sistema de gestió està certificat per la Norma ISO 14.001: 2015 i reconegut pel Reglament EMAS III, així com amb l'estàndard sectorial Port Environmental Review System (PERS) promoguda per l'European Sea Ports Organisation (ESPO).

Pel que fa al Pla de sostenibilitat sectorial, **el 47,4% de les organitzacions que en formen part disposen de sistemes de gestió ambiental certificats**, sis punts percentuals per sota de la dada del 2018 (53,3%). Entre les organitzacions certificades, **el 91,9% disposa del certificat ISO 14.001 i el 16 % del certificat EMAS III**, dades inferiors a l'any anterior, que van ser d'un 98% i 30%, respectivament. Durant el 2019, aquestes organitzacions no han rebut reclamacions relacionades amb temes ambientals.

L'actuació mediambiental

En el marc del SGA el Port de Barcelona ha desenvolupat el seu **Programa de medi ambient 2019**, que estableix **objectius i fites** per als aspectes significatius, així com per a qüestions rellevades detectades en l'anàlisi de context i en l'anàlisi de riscos i oportunitats.

Fites mediambientals 2019

- > Primer subministrament de gas natural liquat (GNL) des de gavarra al creuer *Aida Nova* a la Mediterrània, produït de manera continuada cada quinze dies.
- > Subministrament de GNL des de gavarra al creuer *Costa Smeralda*.
- > Acord de l'APB per al projecte d'electrificació de molls del Port. Sol·licitud a la Xarxa Elèctrica d'Espanya de connexió elèctrica en alta per poder subministrar electricitat als vaixells.
- > Premi europeu EMAS a la categoria empresa pública de mida mitjana-gran.
- > Primer ferri propulsat per gas natural: *Hypatia Alejandria* (Balearia).
- > Primers ferris de Grimaldi amb bateries per evitar emissions en l'estada a port.
- > Declaració d'Emergència Climàtica per part de la Generalitat de Catalunya i l'Ajuntament de Barcelona.
- > Estalvi de 173,78 milions d'euros en el cost de les externalitats negatives, que representen un 75% d'estalvi, gràcies a l'estratègia intermodal.

Objectius mediambientals 2019 i grau d'assoliment

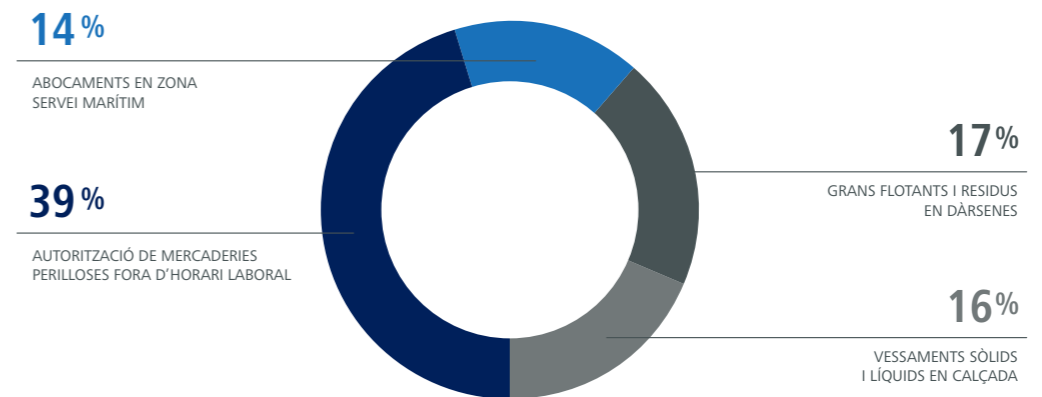
1. Reducció d'un 2,4% en el consum d'electricitat, base 2018 – **NO ASSOLIT**
El consum d'electricitat en instal·lacions ha augmentat un 2,04% a causa de la incorporació d'una superfície més amb enllumenat públic i els retards de les millores.
2. Reducció del consum de gasoil i gasolina per a vehicles en un 20% – **ASSOLIT PARCIALMENT**
La reducció total del combustible és del 13,34%, per la qual cosa l'objectiu s'ha acomplert en un 66%.
3. Aplicació del Pla de millora de la qualitat de l'aire – **ASSOLIT PARCIALMENT**
S'ha avançat en la validació consensuada de la metodologia de l'inventari d'emissions. El Pla es prorroga per a la incorporació de noves accions i mesures.
4. Foment del gas natural liquat com a combustible de mobilitat – **ASSOLIT**
S'han dut a terme tots els pilots previstos (excepte de màquina *straddle carrier*, previst per al 2020), i s'ha aprovat el plec regulador provisional de les operacions de subministrament de GNL a vaixells.
5. Millora del Pla interior marítim – **ASSOLIT**
Millorada l'operació de resposta davant d'una contingència i en fase d'espera per incorporar material addicional de lluita.
6. Aplicar el Pla de comunicació ambiental – **ASSOLIT**
Edició de nous materials de comunicació en format vídeo.
7. Aplicar el Pla de reducció de plàstics – **ASSOLIT**
Instal·lació de 30 fonts d'osmosi en lloc de les 118.680 ampolles de plàstic comprades el 2018.

Incidències ambientals

El Port de Barcelona disposa dels serveis i procediments necessaris per respondre i intervenir en les incidències ambientals que tenen lloc en el seu territori (veure també apartat "Seguretat industrial" d'aquesta memòria). Les incidències més rellevants en el Port en matèria ambiental es resumeixen així:

Activació del pla d'emergència ambiental PIM (Pla Interior Marítim) **3**

- 12/04/2019
Abocament de llot provocat pel MSC TORONTO. Es comprova que tot l'abocament és sobre gavarra.
- 23/07/2019
Abocament d'oli i combustible en dàrsena per enfonsament d'embarcació.
- 09/12/2019
Intervenció de bombers per a acovardir aigua de vaixell. S'activa el PIM en fase alerta.

235
incidències ambientals tipificades

Incidències ambientals tipificades, 2019

Despesa i inversió mediambiental

L'exercici 2019 l'Autoritat Portuària ha dedicat a les actuacions mediambientals un pressupost de 862.000 euros, sense incloure les partides de personal. Es tracta del cost de l'exercici de les funcions i activitats que li correspon dur a terme en el seu rol de gestió dels espais portuaris i l'estratègia.

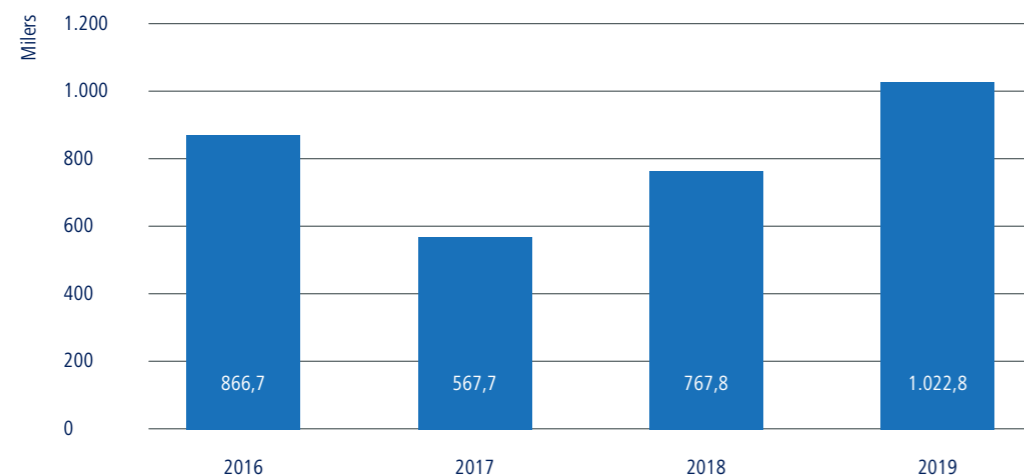
Per la seva part, un 21,8% de les organitzacions del Pla de sostenibilitat sectorial han informat d'una **mitjana de despesa en sostenibilitat del 6% respecte del total de la despesa**, una dada inferior a la del 2018, que va ser del 9,8%. També ha disminuït el nombre d'organitzacions que han fet despesa relacionada amb medi ambient.

Quant a **les inversions relacionades amb el medi ambient**, un 29,5% de les organitzacions del Pla n'han realitzat, i **han representant de mitjana un 11% del total de les inversions** realitzades. Són xifres molt similars a l'any anterior. Les organitzacions participants en el Pla han desenvolupat en total **49 projectes de R+D+I en medi ambient**.

Inversions bonificades

La Llei de Ports de l'Estat i de la Marina Mercant preveu l'establiment d'una bonificació de la taxa d'activitat de les instal·lacions portuàries que disposin d'una concessió o autorització o de llicència per a la manipulació de les mercaderies. Per accedir a aquesta bonificació la instal·lació ha de tenir implantat un sistema de gestió mediambiental i signar amb l'Autoritat Portuària un conveni en matèria de bones pràctiques ambientals que segueix el model de la Guia de Bones Pràctiques Ambientals del Port de Barcelona. En virtut d'aquest, les instal·lacions es comprometen a desenvolupar un programa de millores que impliqui inversió econòmica en equips, sistemes i subministraments.

Durant l'any 2019 les empreses que han subscrit aquest conveni amb l'APB han fet inversions objecte de bonificació per un import total de **1,02 milions d'euros**, l'aportació global més important des del 2016.

Evolució ambiental bonificada (en milers d'euros), 2016-2019

El compromís davant el canvi climàtic

Segons els primers càlculs de l'APB, el conjunt de l'activitat que es duu a terme en els espais del Port de Barcelona emet unes 315.000 tones anuals de CO₂, de les quals prop del 70% provenen dels vaixells (fondeig, maniobra i estada a port), al voltant d'un 25% corresponen al consum elèctric de totes les instal·lacions del recinte, i la resta prové de les emissions de vehicles, maquinària de terminal i indústria.

El Port de Barcelona ha assumit el **compromís de reduir les emissions de CO₂ en un 50% per al 2030**, en relació amb les emissions de 2017, un objectiu que s'alinea amb els objectius que s'han fixat la Unió Europea (UE) i l'Organització Marítima Internacional (OMI). A continuació es destaquen algunes de les línies d'actuació de l'estratègia climàtica de descarbonització del Port.

Transició energètica

Per tal de reduir les emissions de gasos d'efecte hivernacle del Port de Barcelona i acostar-se al compliment dels ODS en matèria ambiental, el Port de Barcelona aposta per un **nou model energètic** basat en tres eixos: les energies renovables, l'emmagatzematge d'energia i una xarxa elèctrica intel·ligent que permeti donar resposta a nous consums amb una gestió òptima. I hi treballa a través de diverses iniciatives i projectes.

Energies renovables

Pel que fa a la **generació fotovoltaica**, el potencial en cobertes i superfícies de la zona portuària és d'uns 92 MW de potència pic, amb una producció d'uns 120 GWh anuals, de manera que podria respondre a la demanda elèctrica dels vaixells i complementar la de les instal·lacions portuàries. El 2019 s'ha realitzat un estudi amb la generació d'energia fotovoltaica al moll de Pescadors i el seu emmagatzematge en bateries de liti, com a exemple a petita escala.

Des del 2017 tota l'electricitat que consumeix l'APB i les seves empreses participades (Port 2000, WTC Barcelona i CILSA) té certificat de garantia de generació renovable, de manera que les emissions associades no computen com a emissions de gasos d'efecte hivernacle.

Promoció de nous combustibles

En matèria d'innovació, i de la mà de l'Institut de Recerca en Energies de Catalunya, el Port ha començat a estudiar el paper de **l'hidrogen i altres combustibles nets** derivats com a possibles combustibles de zero emissió de contaminants i de gasos d'efecte hivernacle per al transport terrestre i marítim de mercaderies.

Electrificació de molls

El juliol de 2018 el Port de Barcelona es va adherir al programa **World Ports Climate Action Plan** (WPCAP), iniciativa en què participen els principals ports del món (Vancouver, Los Angeles, Long Beach, Nova York, Hamburg, Anvers, Rotterdam, Göteborg i Buzan) i que busca accelerar la descarbonització de l'activitat portuària i del transport marítim. El Port de Barcelona lidera el grup de treball dedicat al subministrament d'electricitat i combustibles de tipus zero emissions del vaixell a moll i participa com a soci en el grup de combustibles sostenibles per a vaixells.

El 2019 el Port ha fet públic el seu compromís **d'electrificar els molls** on fan escales els creuers, els portacontenidors, els vaixells de vehicles i els ferris, per tal que durant la seva estada a port puguin evitar les emissions dels seus motors auxiliars. El projecte es desenvoluparà en un termini de 7 a 10 anys i partirà de la connexió a la xarxa d'alta tensió per poder disposar de la potència elèctrica necessària, uns 80.000 kW. Es pretén, però, crear una infraestructura nova de xarxa elèctrica en mitja tensió (25 kV) exclusiva i independent per donar serveis als vaixells atracats a moll, que s'anirà desplegant a través d'estacions transformadores i centres de comandament.

Estalvi i eficiència energètica

El 2012 el Port de Barcelona es va adherir als **Acords Voluntaris de reducció d'emissions de gasos d'efecte hivernacle (GEH)** promoguts per l'Oficina Catalana de Canvi Climàtic (OCCC), de la Generalitat, de manera que es compromet a reduir gradualment les emissions directes i indirectes (d'abast II) degudes al consum de combustible de la seva flota de 120 vehicles, 2 embarcacions i alguns generadors, així com a reduir el seu consum elèctric.

Actualment, un total de **41 vehicles de la flota de l'APB** són elèctrics (motos, cotxes i furgonetes) i progressivament s'anirà substituint la resta. En el Port hi ha instal·lats 44 punts de recàrrega per a ús propi de l'APB i 3 punts nous per a ús públic (dos de càrrega lenta al moll de l'Energia i un a l'Estació Marítima de Drassanes). Hi ha un pla específic per disposar d'un total de 22 punts de càrrega per tot el Port el 2022.

Per altra banda, l'APB opta en els seus **edificis i instal·lacions** per la sectorització de l'encesa i apagada i la substitució de làmpades compactes per LEDs. Una tecnologia que també s'aplica progressivament en la **xarxa d'enllumenat públic**, en la qual, es millora la gestió amb la regulació de la intensitat d'encesa segons períodes horaris.

Foment de cadenes logístiques sostenibles

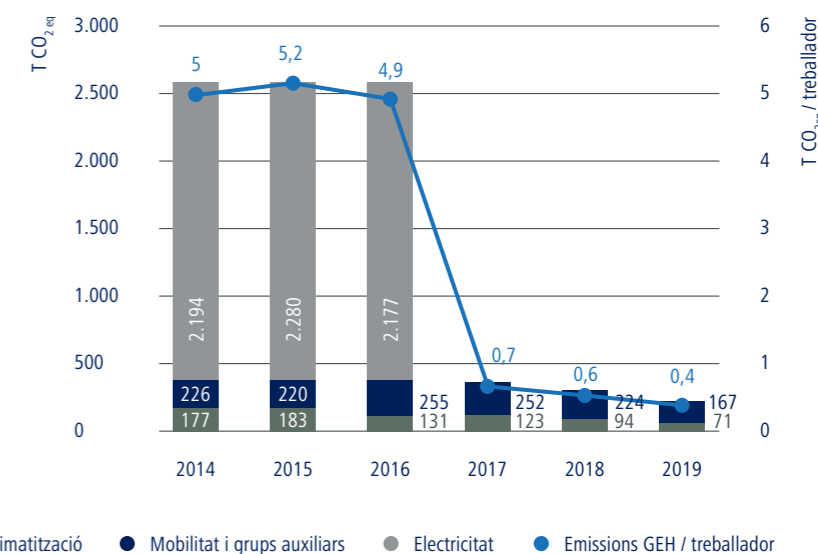
Conjuntament amb terminals i operadors de servei logístic, el Port va posar en marxa el 2014 el **Projecte BCN Zero Carbon**, consistent en inventariar les emissions GEH de les activitats estretament relacionades amb el pas de les mercaderies pel Port per tal de reduir-les al màxim o compensar-les quan no es puguin minimitzar.

Davant el creixent interès dels clients de les mercaderies i agents de la cadena logística en conèixer les externalitats ambientals per integrar-les en la presa de decisions sobre les rutes de transport, el Port posa també a la seva disposició serveis de consultoria ambiental i eines web específiques com l'**ECOCalculadora** (www.portdebarcelona.cat/ecocalculadora) i **Port Links** (www.portdebarcelona.cat/port-links), que no només permeten crear cadenes de transport a través del Port de Barcelona amb informació completa i actualitzada de serveis, sinó també mesurar la seva petjada ambiental.

L'impacte de l'estratègia intermodal

Per fer més visible l'impacte positiu generat, el Port de Barcelona quantifica cada any l'estalvi en externalitats conseqüència de la seva estratègia intermodal a favor del transport ferroviari i del *short sea shipping*, i amb l'impuls de l'Escola Europea Intermodal Transport en l'àmbit formatiu. El 2019 el conjunt d'aquests serveis, més sostenibles, han representat per al Port de Barcelona un **estalvi de 173,78 milions d'euros en el cost de les externalitats negatives** (contaminació atmosfèrica, escalfament global, soroll, accidents, congestió i cost de la infraestructura) que hauria suposat el mateix volum de càrrega transportat per carretera. Això és un **75% d'estalvi** en el cost de les externalitats.

Evolució d'emissions de GEH al Port de Barcelona (CO₂eq), 2014-2019

Acompliment i control ambiental

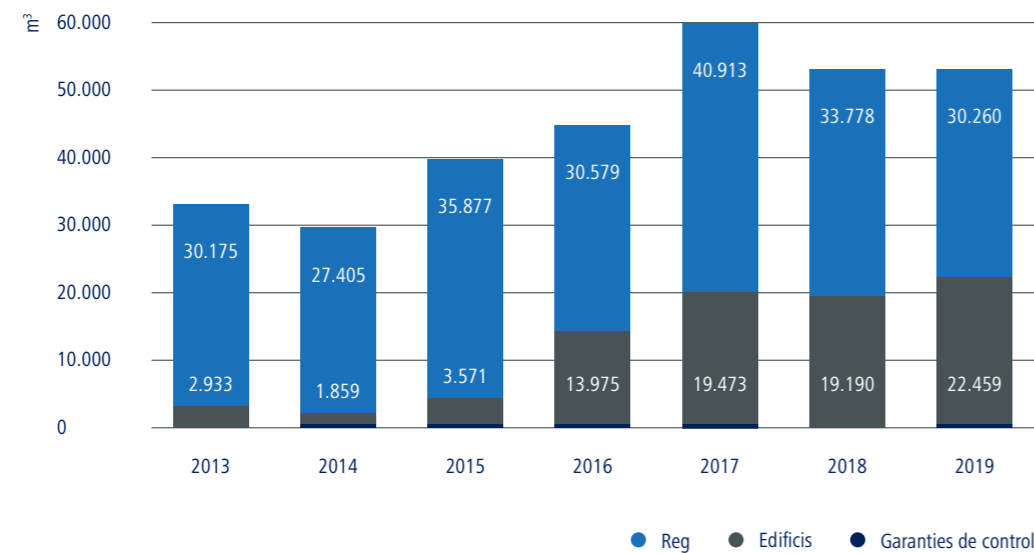
A continuació es concreten les dades i els indicadors bàsics relacionats amb els aspectes ambientals directes i indirectes més significatius.

Consum de recursos

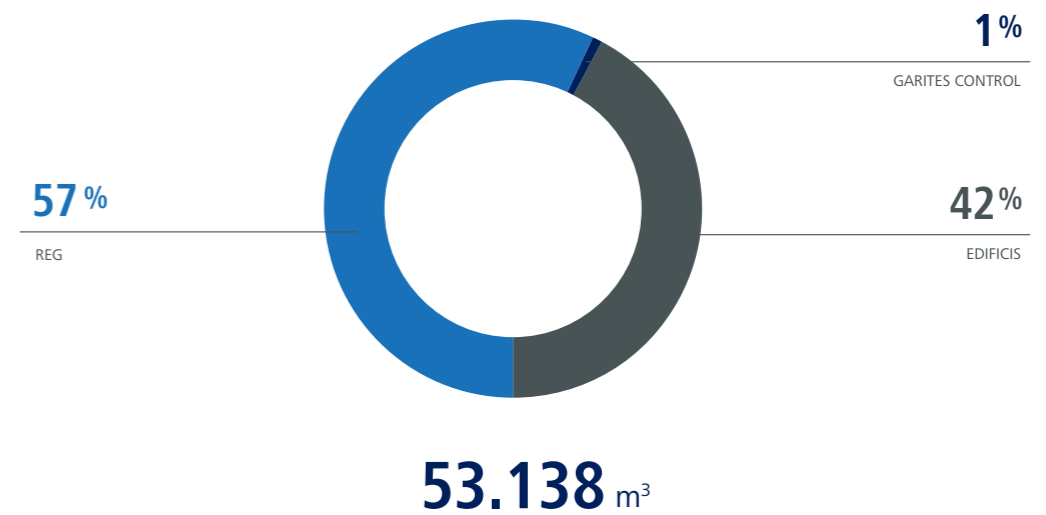
Consum d'aigua

L'aigua de proveïment prové de les companyies públiques d'Aigües de Barcelona i Aigües del Prat. El 2019 ha disminuït el principal consum registrat habitualment, el destinat al reg de zones verdes i jardineria, que amb 30.260m³ representa un 58% del total. En canvi s'ha registrat un increment del consum per a edificis, a causa del subministrament d'aigua realitzat per a les precàrregues del moll Adossat.

Cal tenir en compte que aquestes dades no inclouen el volum extraordinari associat a tercers, que correspon bàsicament a **l'aigua potable de servei a vaixells**.

Evolució del consum d'aigua a l'APB, per usos (en m³), 2013-2019

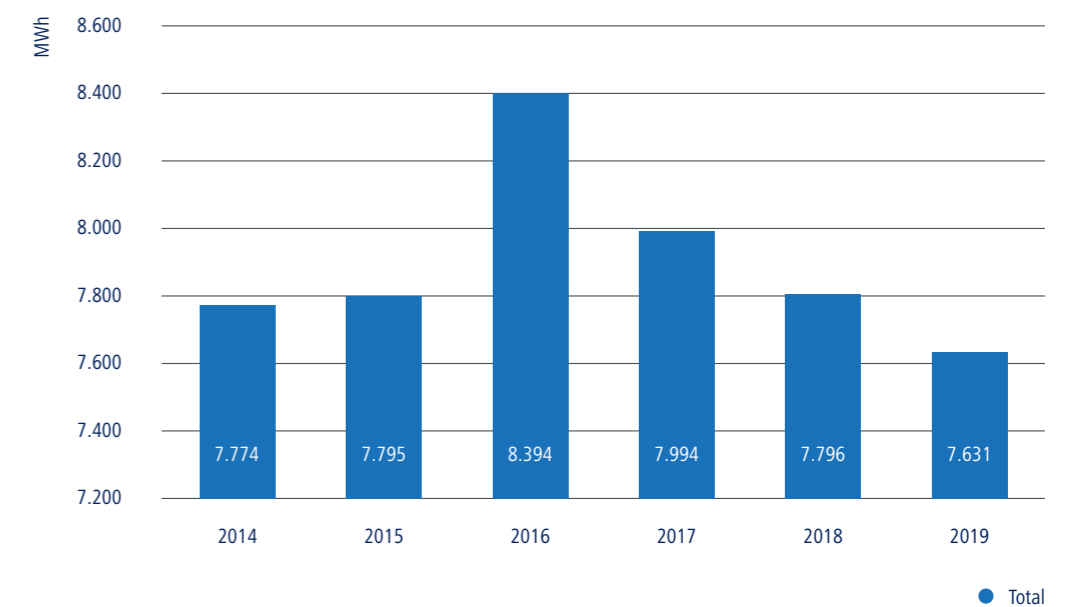

Distribució del consum d'aigua de l'APB per usos (en m³), 2019

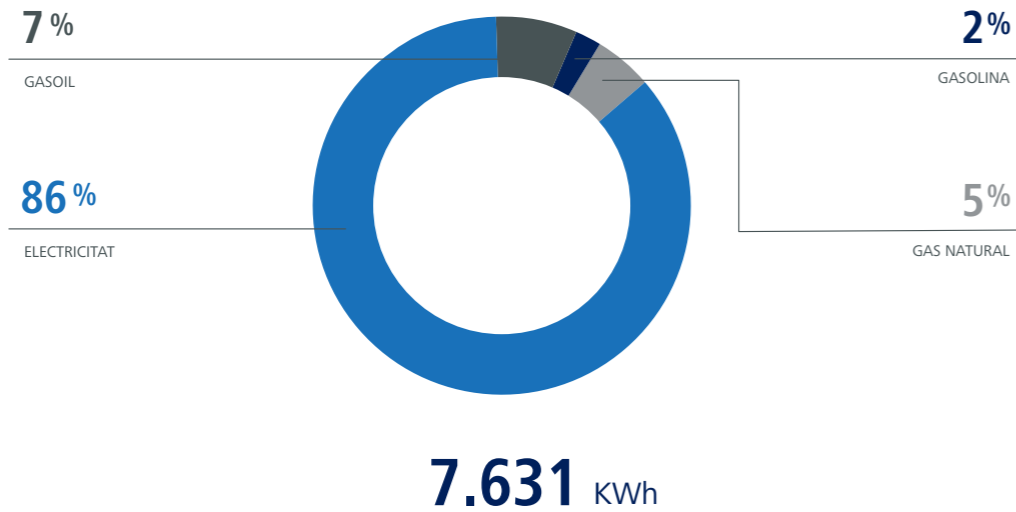
Les organitzacions que participen en el Pla de sostenibilitat sectorial han declarat un **consum d'aigua dins del recinte portuari de 675.933,57 m³**.

Consum d'energia

El 2019 l'APB ha registrat el **consum energètic total**, el més baix des del 2014, amb **7.631 MWh** (-2,12%), la gran majoria correspon al subministrament elèctric dels edificis.

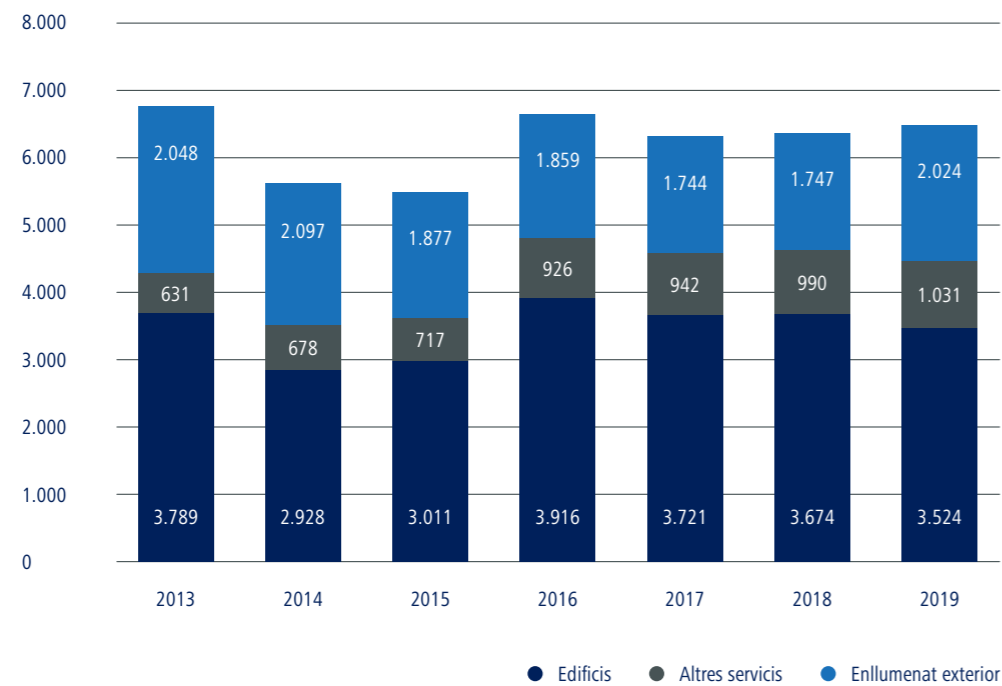
Evolució del consum energètic (en MWh), 2014-2019

Distribució del consum energètic de l'APB per tipus (en MWh), 2019

Consum d'electricitat

El 2019 s'ha incrementat el consum corresponent a l'enllumenat públic a causa de la posada en servei de nous espais al port. El consum elèctric total de l'APB ha estat de 6.579 MWh (+4,25).

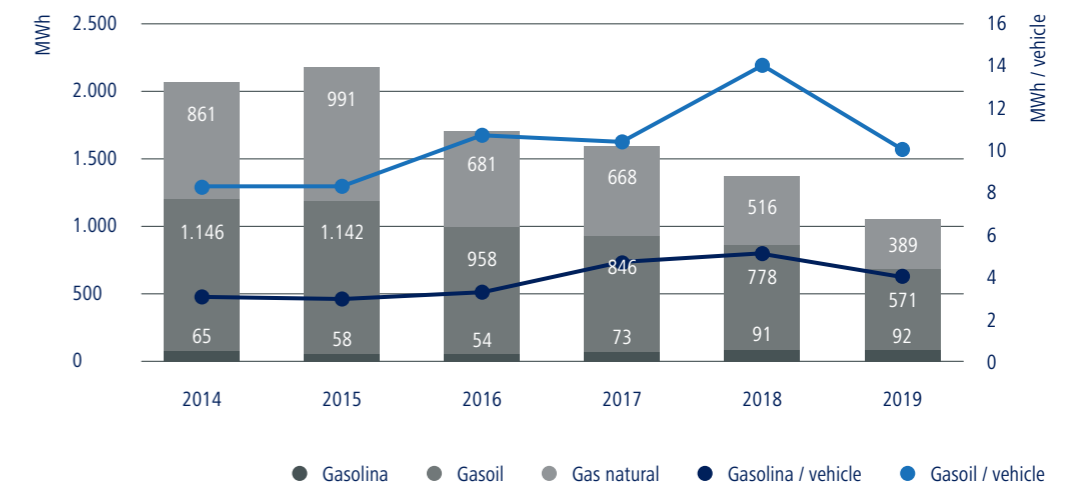

Evolució del consum d'electricitat de l'APB per usos (en MWh), 2013-2019

El **consum total d'energia de les organitzacions** del Pla de sostenibilitat sectorial ubicades dins del recinte portuari ha estat de **177.461 MWh**.

Consum de combustibles

Hi ha un únic consum de gas natural per a calefacció a l'edifici ASTA que s'ha reduït en un 24,6% durant l'exercici 2019. Destaca també una reducció del consum de gasoil en un 8%, que serà més rellevant a mesura que augmenti la flota de vehicles elèctrics i que deixin de funcionar els generadors elèctrics provisionals, que se substitueixen per escomeses elèctriques.

Evolució del consum de combustibles de l'APB per usos (en MWh), 2014-2019

La incidència sobre l'entorn i el medi ambient

A continuació es detallen els principals indicadors de la incidència de l'activitat portuària sobre el seu entorn i les eines del Port de Barcelona per controlar-la i minimitzar-la. A part dels que es detallen sobre medis marí, atmosfèric i terrestre, destaca que el Port duu a terme actuacions per preservar la biodiversitat del seu entorn -amb el control d'espècies invasores i d'aus, per exemple- i una gestió i control del soroll ambiental en tota la zona portuària, a través del mapa del soroll.

El medi marí

El Port disposa de serveis i procediments per a la millora de la qualitat de l'aigua.

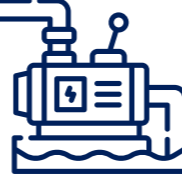
> Xarxa de sanejament portuària.

El Port compta amb **30** km de col·lectors

estacions de bombeig

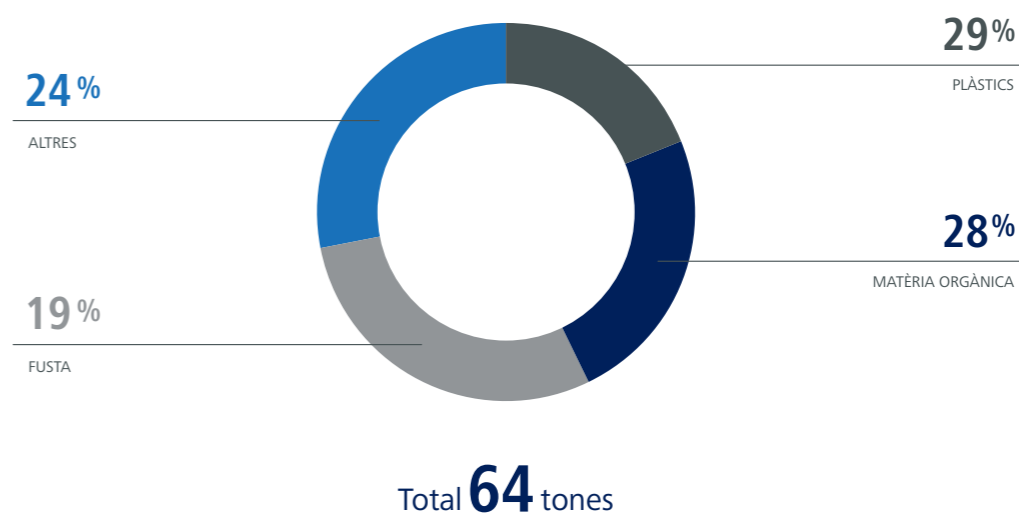
16

i **14** punts de connexió amb el col·lector metropolità que condueix les aigües residuals a les estacions de tractament del Llobregat i el Besòs.

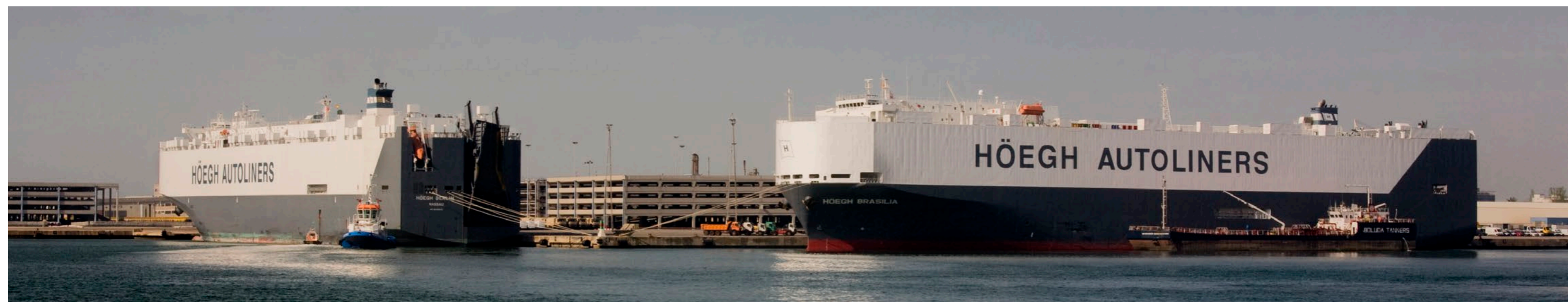

> **Servei de neteja de les aigües portuàries.** A través d'embarcacions especialitzades a disposició tots els dies de l'any i horari diürn, aquest any ha recollit 64 tones de residus flotants de la làmina d'aigua, enfront de les 66 recollides el 2018.

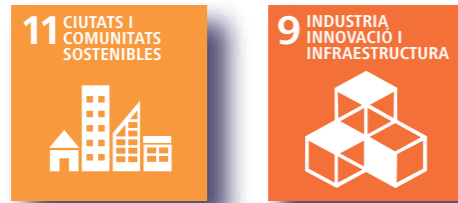

Tipologia de flotants recollits al port, 2019

> **Seguiments i controls** de la **qualitat de les aigües**, que s'integren dins del Pla de vigilància de les masses d'aigua litorals de Catalunya; **de la qualitat dels sediments**, amb campanyes periòdiques de presa de mostres; i **de les comunitats bentòniques**, indicatives de l'estat de salut i qualitat ambiental dels fons marins.

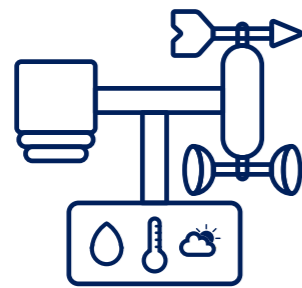

El medi atmosfèric

L'estratègia per a la reducció de les emissions de gasos contaminants i partícules en suspensió està definida en el **Pla de millora de la qualitat de l'aire** del Port de Barcelona, aprovat el 2016, que reuneix un total de 53 accions concretes i específiques. L'any 2019 s'ha treballat en l'actualització del Pla, que es preveu finalitzar el 2020, amb accions més contundents per aconseguir l'objectiu de descarbonització del Port (vegeu l'apartat "El compromís davant el canvi climàtic" d'aquesta memòria).

Vigilància de la qualitat de l'aire

> Xarxa meteorològica

- 7** estacions amb sensors de velocitat i direcció del vent,
- 3** d'elles amb sensors de pluja, temperatura i humitat relativa, pressió atmosfèrica i radiació solar.

> Xarxa de captadors d'alt volum (CAV)

- 8** unitats de captació,
- 5** per partícules en suspensió PM_{10} (partícules en suspensió de diàmetres inferiors a $10\mu m$)
- i **3** per $PM_{2,5}$.

> Estacions automàtiques de mesura de contaminants

- 3** que mesuren la concentració de contaminants gasosos com els òxids de nitrogen i el diòxid de sofre. L'estació Unitat Mòbil incorpora també analitzadors de benzè, toluè i xilè (BTX) i ozó (O_3).

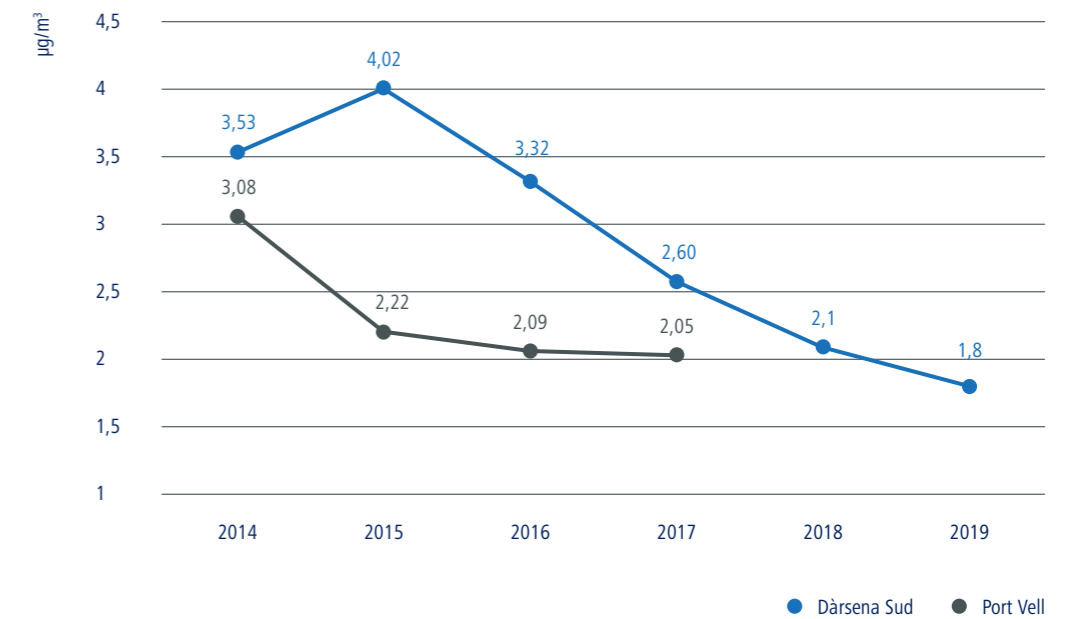

Promoció de la gasificació

El Port treballa per disposar de les **infraestructures adequades per subministrar GNL a vaixells i camions (punts d'atracada i gavarres)**, de la regulació que garanteixi la seguretat i els incentius econòmics necessaris per poder donar suport a aquesta alternativa més neta. El 2019 s'ha convertit en el **primer port de la Mediterrània en subministrar GNL a un creuer des de gavarra** i ha subministrat GNL des de cisternes als primers nous ferris de la companyia Baleària, propulsats totalment per aquest combustible. A més, el Port participa en **5 proves pilot del GNL** com a combustible de mobilitat: els projectes Cleanport i REPORT i tres activitats del projecte CORE LNGas hive (explicats en l'apartat "Ajudes econòmiques rebudes" d'aquesta memòria).

Indicadors de la qualitat de l'aire

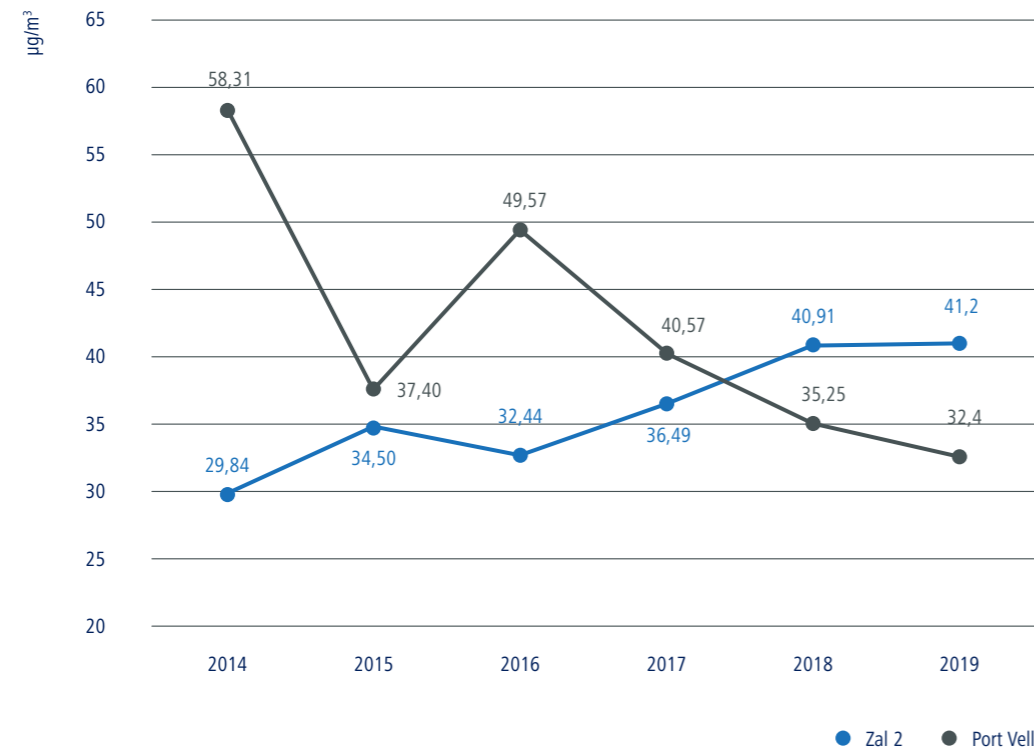
La qualitat de l'aire de l'entorn portuari mostra una millora des d'inicis dels anys 2000, quan es va començar a fer el seguiment dels nivells d'immissió dels principals gasos contaminants.

Concentració mitjana de SO_2 al port (en $\mu g/m^3$), 2014-2019

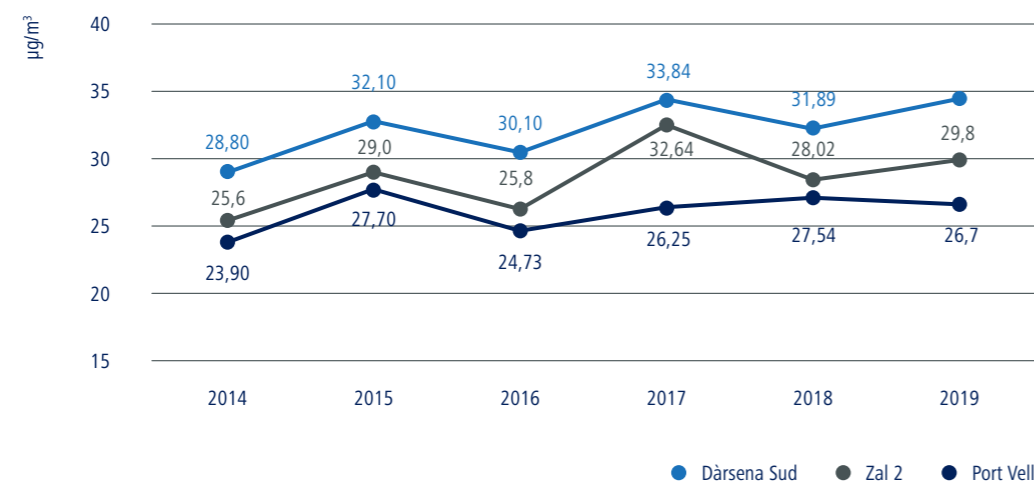

Els nivells de **concentració de diòxid de sofre** són baixos. La normativa actual a Europa fixa un lílndar màxim de 125 µg/m³ de mitjana diària que no es pot superar més de 3 dies a l'any.

Concentració mitjana de NOx al port (en µg/m³), 2014-2019

Els **nivells d'òxids de nitrogen** presenten valors elevats de mitjana mensual (el nivell de referència està en 40µg/m³) especialment en la ubicació Port Vell de la Unitat Mòbil.

Concentració mitjana de PM₁₀ al port (en µg/m³), 2014-2019

Els valors de concentració de partícules en suspensió PM₁₀ a l'aire, molt dependents de la realització d'obres o d'operacions amb granel sòlids, en general es poden considerar baixos. Els més alts corresponen a l'estació de la dàrsena Sud, influenciada pel trànsit terrestre.

El medi terrestre

Per garantir la qualitat del sòl portuari, el Port de Barcelona també té mesures de control, vigilància i actuació.

Prevenió de la contaminació dels sòls

Es realitza un seguiment continuat de l'estat del subsòl de la zona portuària que està sota concessió de terminals i operadors, així com també d'aquelles zones no concessionades. Quan són necessàries, es duen a terme actuacions de remediació de sòls contaminats, ja sigui a càrrec de l'Autoritat Portuària un cop finalitzat el període de concessió d'ocupació de sòl portuari per part d'una activitat, o bé, a càrrec de les terminals i concessions.

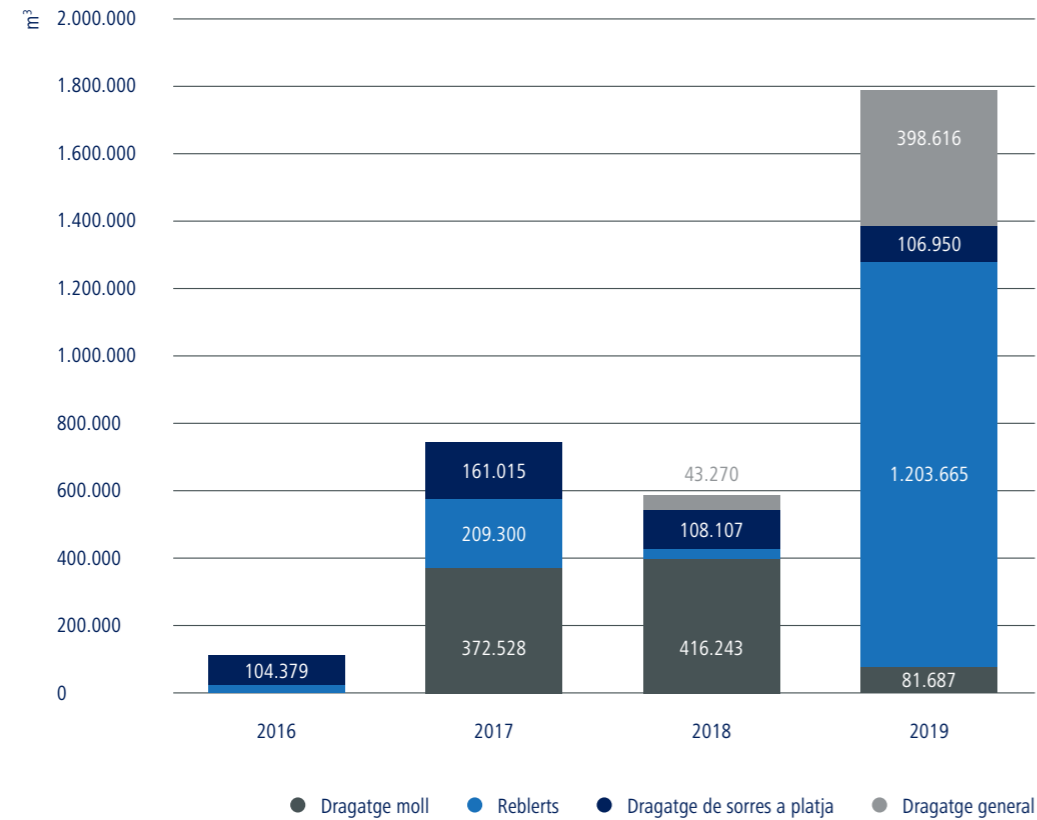

Les principals actuacions de remediació de sòls realitzades el 2019 han estat:

- > Moll Costa, en el tram d'un antic col·lector d'asfals i productes d'hidrocarburs
- > Diverses terminals d'emmagatzematge d'hidrocarburs

Control del material de dragatge

La caracterització del material de dragatge i la seva reubicació adequada en el domini marítim-terrestre, i amb mínim impacte sobre l'entorn és un dels aspectes bàsics de la vigilància ambiental de les obres del Port per part de l'APB.

Volums de dragatge en obres (en m³), 2016-2019

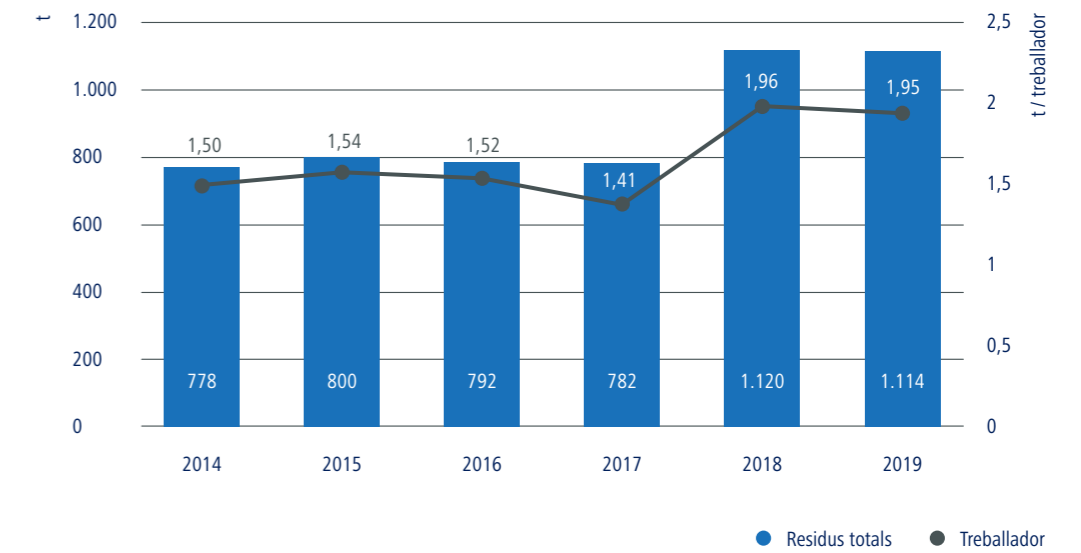
Volums totals	2016	2017	2018	2019
Dragatges en m³	109.263	533.543	567.620	587.253
Reblerts en m³	6.177	209.300	14.170	1.203.665

Evolució de dragatge i reblerts en obres (en m³), 2016-2019

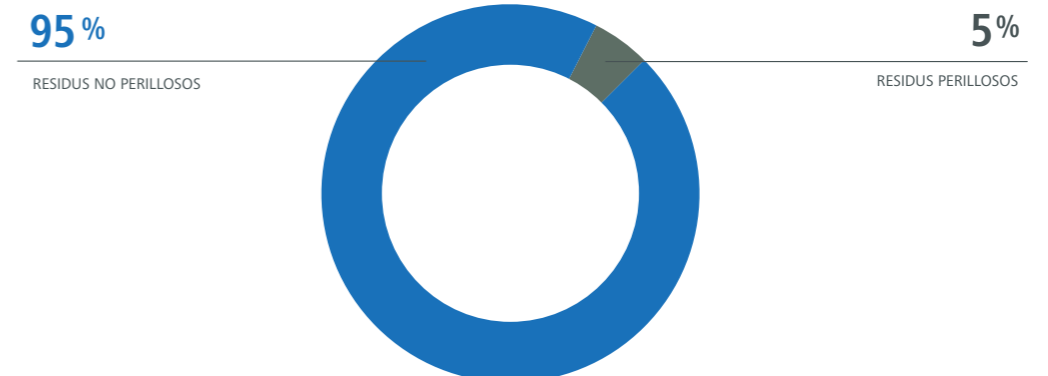
Gestió de residus

L'Autoritat Portuària és responsable de la retirada i gestió de tot tipus de residus generats en espais propis i comuns del Port de Barcelona -excloses les oficines i espais ocupats en l'edifici Est del WTC, però inclosos dels bars i restaurants dins del recinte portuari-, així com els procedents de la neteja viària. Les concessions i instal·lacions que presten la seva activitat al recinte portuari gestionen els seus residus.

L'APB practica la recollida selectiva i el 2019 ha gestionat un total de **1.114 tones de residus**, interns o externs, el 95% dels quals han estat no perillosos.

Gestió de residus per part de l'APB (en tones), 2014-2019

Inclusos els propis i els no generats per l'APB (encarregant-se de la seva gestió)

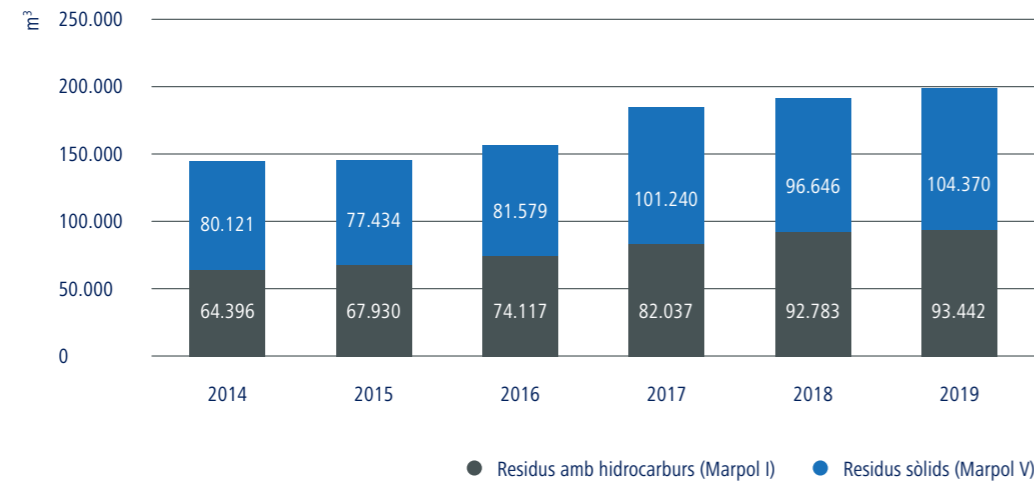
Tipus de residus gestionats per l'APB (%), 2019

Gestió dels residus de vaixells – Conveni MARPOL

Segons el Conveni Internacional per prevenir la Contaminació Marina des dels Vaixells, de 1973, (Conegut com a Conveni Marpol 1973-1978) els ports han de disposar d'instal·lacions adequades per a la recepció dels residus dels vaixells mitjançant un servei portuari.

En la gràfica i taula següents es mostra l'evolució dels residus gestionats pel Port en les categories MARPOL I, annex "Ic" (residus líquids oliosos procedents d'oli de motor, aigües de sentina o fangs de depuradora) i annex "Ib" (aigües de rentat de tancs de càrrega que han contingut hidrocarburs) i MARPOL V (residus sòlids). El 2019 el Port ha gestionat un **total de 197.812 m³ de residus MARPOL**.

Evolució dels residus MARPOL gestionats (en m³), 2014-2019

Tipologia (m³)	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Líquids oliosos de sentines i motor (Ic)	60.289	62.455	69.196	77.915	85.703	85.419
Líquids oliosos de neteja tancs (Ib)	4.107	5.475	4.921	4.122	7.170	8.023
Residus oliosos (V)	80.121	77.434	81.579	101.240	96.646	104.370
Total (m³)	144.517	145.364	155.696	183.277	189.519	197.812

Residus MARPOL gestionats, per tipologia (en m³), 2014-2019

Iniciatives ambientals en l'àmbit del Pla de sostenibilitat sectorial

A part de les actuacions d'àmbit general del Port de Barcelona i liderades per l'APB que s'han anat descrivint al llarg de la memòria, les organitzacions del Pla de sostenibilitat sectorial també han dut a terme o participat en iniciatives per minimitzar el seu impacte ambiental. A continuació se'n recullen alguns exemples:

INICIATIVES RELACIONADES AMB LA MOBILITAT SOSTENIBLE

Projecte Lean & Green d'AECOC. Reducció amb bones pràctiques logístiques a magatzem i transport per a la reducció dels gasos efecte hivernacle un 20%

Compra de vehicle elèctric per a la flota d'empresa i instal·lació de 3 punts de càrrega dobles (1 al pàrquing del personal). Reducció d'emissions CO₂.

Dotació d'impressores portàtils que no necessiten cap instal·lació, a més de precintes per poder realitzar l'exportació i mòbils per poder rebre i imprimir documents en tota la flota. Amb aquesta actuació es redueix la mobilitat en vehicle cap al centre d'expedició i, per tant, la contaminació.

Vehicles híbrids o elèctrics, tant per a serveis auxiliars, com per a l'amarratge. Reducció d'emissions de CO₂.

Adquisició de vehicles GNV. Reducció superior a un 3% en emissions de CO₂.

Remolcadors equipats amb motors que consumeixen menys gasoil i oli, per a la reducció d'emissions de CO₂.

Transformació de tota la flota de vehicles a gas natural, i amb un 35% de la flota amb distintiu ECO. Reducció d'emissions contaminants.

Facilitació i promoció de l'accés a la ZAL del Port amb mitjans de transport sostenibles mediambientalment.

Mesures per reduir la mobilitat, a través de la determinació de quins viatges no són necessaris.

Actualització de la flota de carretons, amb carretons elèctrics.

INICIATIVES RELATIVES A L'EFICIÈNCIA ENERGÈTICA

Reducció entre un 4% a un 6% de consum de combustible.

Estalvi de llum, paper i plàstic a les instal·lacions de l'organització mitjançant la promoció de bons hàbits.

Projecte Lean & Green d'AECOC. Bones pràctiques logístiques a magatzem i transport per a la reducció dels gasos efecte hivernacle un 20%.

Implantació i certificació del Sistema de Gestió de l'Energia segons la norma ISO 50001, per a la millora significativa en el mesurament i reducció de consums energètics de les instal·lacions. Anàlisi dels consums energètics més significatius a nivell d'instal·lació i equips per prioritzar les iniciatives d'eficiència energètica amb major impacte.

Reducció de la barreja de diferents tipus de residus per tal d'incrementar el seu potencial de reciclatge i reduir la despesa innecessària en matèries primeres. Resulta en una reducció dels costos de gestió de residus i impactes ambientals indirectes, com el consum energètic per al tractament de residus.

Reducció de forma progressiva fins a la seva eliminació del plàstic d'un sol ús en els *coffee corners* i menjadors.

INICIATIVES RELACIONADES AMB L'OPTIMITZACIÓ DE RECURSOS

Replantejament dels processos productius així com de les eines que fem servir per millorar-los, les condicions de treball i la rendibilitat de l'empresa.

Retirada de gots de plàstic d'un sol ús, repartició d'ampolles fabricades amb plàstic reutilitzable lliure de BPA per al personal treballador.

Equipament dels vaixells amb motors de gas natural líquid, i *scrubbers*, per compliment de la normativa IMO 2020. Reducció d'emissions de NO i NO2 a l'atmosfera.

Amarratges elàstics per protegir el fons marí i la posidònia.

Certificació de la sostenibilitat ambiental i la petjada de carboni de procés de reciclatge dels residus d'hidrocarburs dels vaixells que fan escala al Port de Barcelona.

08 Directori del Port de Barcelona

Autoritat Portuària de Barcelona

World Trade Center Barcelona
Edifici Est
Moll de Barcelona, s/n
08039 Barcelona
T. +34 93 306 88 00
www.portdebarcelona.cat

Servei d'Accés Unificat (SAU)

T. +34 93 298 60 00
sau@portdebarcelona.cat

Servei d'Atenció al Client (SAC)

T. 902 22 28 58
sac@portdebarcelona.cat

Representació del Port de Barcelona al Japó

Takao Suzuki
2-18-4 somejidai Hamakita-ku
hamamtsu
Shizuoka, Japan
T. +81 80 1586 0474
Takao.suzuki.externo@portdebarcelona.cat
tak.suzuki1955@gmail.com

Representació del Port de Barcelona a la Xina

Joan Dedeu
CHINA CONSULTANTS
Room 101 1/F., Chung Nam
Bldg 1
Lockhart Road
Wan Chai, Hong Kong
T. +852 2866 88 41
jdedeu@portdebarcelonahk.es

Representació del Port de Barcelona a Amèrica del Sud

Hugo Norberto Lejtman
Charcas, 2715 PB "B"
1425 Buenos Aires
T. +54 11 4824 3601
hugo.lejtman@hotmail.com

Delegada a França

Claire Perez
T. + 33 668 25 70 38
claire.perez@portdebarcelona.cat
infofrance@portdebarcelona.cat

Delegada a França

Nathalie Thomas
M. + 33 624 01 09 42
nathalie.thomas@portdebarcelona.cat
infofrance@portdebarcelona.cat

Representació del Port de Barcelona a Madrid

Miguel Ángel Palomero
C. Jorge Juan, 19, 6
28001 Madrid
T. +34 91 781 54 45
mapalomero@portdebarcelona.cat

Representació del Port de Barcelona a zona centre-nord peninsular

Estefania Sanles
T.: + 34 93 298 60 19
M. + 34 677 26 18 65
estefania.sanles@portdebarcelona.cat

Gerència Urbanística Port Vell

C. Josep Anselm Clavé, 27
08002 Barcelona
T. +34 93 317 61 35
info@portvellbcn.com
www.portvellbcn.com

Zona d'Activitats Logístiques (ZAL) Centre Intermodal de Logística, S.A. (CILSA)

Av. Ports d'Europa, 100, Planta 0
Edifici Service Center
08040 Barcelona
T. +34 93 552 58 00 / 28
sac@zalport.com
www.zalport.com

World Trade Center Barcelona, S.A.

Moll de Barcelona, s/n, edifici Est, 1a pl.
08039 Barcelona
T. +34 93 508 80 00
comercial@wtcbarcelona.es
www.wtcbarcelona.com

Portic Barcelona, SA

World Trade Center, edifici Est, 6a pl.
Moll de Barcelona, s/n
08039 Barcelona
T. +34 93 508 82 82
comercial@portic.net
www.portic.net

Catalana d'Infraestructures Portuàries, S.L. (MEPSA)

Moll de Barcelona, s/n
World Trade Center
Ed. Est Planta 7
08039 Barcelona
T. +34 93 298 21 83
administració@mepsa.cat

Port de Barcelona

Coordinació

Direcció de Comunicació de l'Autoritat Portuària de Barcelona

Recollida de dades i consolidació de la informació

Autoritat Portuària de Barcelona

Fundació Pere Tarrés

Dades

Autoritat Portuària de Barcelona

Empreses adherides al Pla de Sostenibilitat Sectorial

Proposta, creació i redacció de continguts

Teresa Calveras

Disseny i maquetació

Taller de Ideas y Comunicación, S.L.

Fotografies

Autoritat Portuària de Barcelona

UTE Audingintraesa Typsa

Port de Barcelona

www.portdebarcelona.cat